



74 let

GORENJSKI ČASNIK OD LETA 1947
PRVI PREDHODNIK TEDNIKA GORENJEČ LETA 1900

Gorenjski Glas

TOREK, 16. FEBRUARJA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 13, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V tragediji na Storžiču trije umrli

V sobotnih snežnih plazovih na Storžiču so umrli trije alpinisti, še trije so se poškodovali. Med umrlimi je tudi izkušeni gorski reševalec Slavko Rožič.

SIMON ŠUBIC

Tržič – V soboto se je na območju Storžiča zgodila velika tragedija. V dveh ločenih snežnih plazovih so življenja izgubili trije alpinisti, še en alpinist in dva gorska reševalca so se poškodovali. Pristojni obiskovanje visokogorja močno odsvetujejo, saj so razmere še vedno nepredvidljive in nevarne. »V zadnjih dneh je pihal okrepljen severni veter, ki je prenašal sneg v zavetrne lege. Na teh delih je veliko napihanega snega in že ob manjši dodatni obremenitvi lahko sprožimo snežni plaz. Ne

glede na smer vetra so se lokalno gradile klože tudi pod severnimi grebeni, predvsem pod opastmi. Na teh delih bo tudi v prihodnjih dneh zaradi nizkih temperatur ostala nevarnost proženja snežnih plazov velika. Pihal bo tudi veter, ki bo še prenašal rahel sneg in gradil klože in opasti,« opozarja policija.

Prvi plaz se je v Kramarjevi smeri sprožil v soboto okoli 10.30, s sabo pa je odnesel dva izkušena alpinista, med njima je bil tudi vrhunski alpinist, alpinistični inštruktor in gorski reševalec Slavko Rožič iz Tržiča. Enega od

njiu je plaz zasul, drugi je ostal na površini. Še dva alpinista, ki sta prav tako vstopala v isto smer, je plaz delno zasul, a ju ni poškodoval, zato sta takoj, ko sta se izkopala iz snega in poklicala pomoč, šla v pomoč prvima alpinistoma, ki pa sta prehudim poškodbam podlegla na kraju nesreče.

Iz centra za obveščanje so zaradi plazov aktivirali tržiške gorske reševalce, helikoptersko reševalno ekipo na Brniku z vojaškim helikopterjem in gorsko policijsko enoto s policijskim helikopterjem.

▶ 12. stran



V razmiku treh ur sta se v soboto na Storžiču sprožila dva snežna plazova in vzela življenja treh alpinistov. / Foto: Gorazd Kavčič

Slovenija je v oranžni fazi

V osnovne šole so se včeraj vrnili vsi gorenjski osnovnošolci in dijaki zaključnih letnikov srednjih šol. Dovoljeno je gibanje med občinami in regijami, odprle so se vse trgovine.

URŠA PETERNEL

Kranj – Od včeraj se spet lahko prosto gibljemo med občinami in regijami. Dovoljeno je tudi zbiranje do deset ljudi. Odprle so se vse trgovine, v šole so se vrnili vsi učenci osnovnih šol, razen tistih na vzhodu države, ki imajo počitnice. Prav tako se je spet začel pouk za dižake v izobraževalnih programih nižjega poklicnega izobraževanja, praktični pouk v srednjih šolah, dovoljeno je tudi izobraževanje odraslih. V višjih strokovnih šolah ter na univerzah in v samostojnih visokošolskih zavodih so dovoljeni izpiti in

seminarji z do desetimi udeleženci.

Potrošniki oziroma stranke za koriščenje storitev odslej ne potrebujemo več negativnega testa na novi koronavirus. Tudi k frizerju, h kozmetičarki, v salon za osebno nego in drugam gremo torej odslej lahko brez predhodno opravljenega testiranja.

Se pa morajo enkrat tedensko še vedno testirati zaposleni v trgovinah in storitvah, po novem pa tudi frizerji in pedikerji ter kmetje, ki sadje in zelenjavo prodajo na tržnicah.

Ob vseh omenjenih sprostitev pa še naprej ostaja v

veljavi tako imenovana policijska ura, torej prepoved gibanja med 21. in 6. uro.

V bolnišnicah je bilo včeraj še 738 bolnikov, njihovo število se še naprej zmanjšuje. Sedemdnevno povprečje novih primerov je 822 in se prav tako zmanjšuje.

Kriterija za prehod v rumeno fazo sta povprečno število okužb, ki mora biti nižje od šeststo, ter število hospitaliziranih, ki mora pasti pod petsto.

Po zadnji projekciji Instituta Jožef Stefan bi oba kriterija in s tem novo sproščanje ukrepov lahko dosegli 4. marca.

▶ 2. stran

Aktualne novice o koronavirusu na www.gorenjskiglas.si

Priloga:

Kranjčanka

NOVO!
Prvi in največji
Miele
razstavni
prostor na
Gorenjskem.

Velika izbira
aparatur na
zalogi, ki so na
voljo takoj.

www.etis.si

Vabljeni v
prenovljeni
salon ETIS!

**PONOVNO
ODPRTI**

Ljubljanska c. 30
Kranj

ETIS 30 LET

AKTUALNO

Janez Poklukar bo minister za zdravje

Predsednik vlade za novega ministra za zdravje predlaga nekdanjega direktorja jeseniške bolnišnice Janeza Poklukarja iz Zgornjih Gorij, ki zdaj vodi UKC Ljubljana. Poklukar ima v poslanskih skupinah »udobno večino« za izvolitev.

GORENJSKA

V več domovih še prosta mesta

Zaradi epidemije imajo v nekaterih domovih starejših težave z zapolnjenostjo kapacitet, še zlasti če jih pestijo večji izbruhi okužb in pomanjkanje kadra. Sprejemi potekajo počasi, novi stanovančiki morajo najprej v t. i. sivo cono.

GORENJSKA

Bloudkova nagrada tudi Tadeju Pogačarju

Znani so prejemniki Bloudkovih priznanj za leto 2020. Podelili so štiri Bloudkove nagrade in dvajset Bloudkovih plaket. Bloudkovo nagrado je prejel tudi Tadej Pogačar, cestni kolesar s Klanca pri Komendi.

ZDRAVJE & LEPOTA

Petdeset Gorenjcev opustilo alkohol

Povprečni Slovenec na leto popije 91 litrov piva, 48 litrov vina in tri litre žgane pijače. Čezmerno pije že vsak drugi Slovenec, epidemija pa je po ugotovitvah strokovnjakov še povečala tveganje za čezmerno pitje.

VREME

Danes bo zmerno oblačno. Tudi jutri in v četrtek bo zmerno, občasno tudi pretežno oblačno. Čez dan bo topleje.



-4/11 °C

jutri: zmerno oblačno



3

4

6

16

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju
na RTV SLO

Poleg svetovnega prvenstva v biatlonu, ki poteka na Pokljuki, na programih RTV Slovenija (TV SLO 2, Val 202 in spletni portal www.rtvlo.si) prenašajo tudi tekme s svetovnega prvenstva v alpskem smučanju, ki poteka v Cortini d'Ampezzo. Za slovenske gledalce najbolj zanimive tekme tega svetovnega prvenstva šele prihajajo, saj bo 18. februarja na sporedu ženski veleslalom, na katerem bo nastopila Meta Hrovat, tretja s tekme v Kranjski Gori, 19. februarja pa bo na veleslalomski tekmi nastopil Žan Kranjec. Komentator ženskih tekem svetovnega prvenstva v alpskem smučanju je Tomaž Hudomalj, moških pa Urban Laurenčič. Strokovni komentator je Matjaž Vrhovnik.



Foto: Adrian Pregelj

RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega glasa platnen nahrbtnik. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Katera slovenska smučarka je bila dvakratna zaporedna prvkinja v smuku? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 26. februarja 2021, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Stoodstotno naravno karitejevo maslo Yanumi

Slovenska blagovna znamka Yanumi ponuja širok izbor različnih vrst stoodstotnega naravnega karitejevega masla, pridobljenega iz najkvalitetnejših sestavin, ki poskrbijo za primerno delovanje vaše kože in ji omogočijo, da zasije v vsej svoji lepoti. Poskrbite za zdravo in sijočo polt z visoko kvalitetnim karitejevim maslom Yanumi, polnim vitaminov E in A, ki slovi po sposobnosti vlaženja in zaščite kože, ne vsebuje parabonov, sintetičnih dodatkov ter umetnih dišav. Več informacij na www.yanumi.com.



Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo naravno karitejevo maslo Yanumi. Nagradno vprašanje: Naštejte dva vitamina, ki ju vsebuje karitejevo maslo. Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 26. februarja 2021, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA MUROVEC, Zgornje Jezersko.**

Slovenija je v oranžni fazi

1. stran

Potrjevanje pozitivnih
hitrih testov s PCR-testi

V zadnjem času je kar precej razburjenja zlasti med šolniki povzročilo večje število lažno pozitivnih hitrih antigenih testov. Tudi zato od minule sobote vsak pozitiven hitri antigeni test potrjujejo z bolj zanesljivim PCR-testom.

»V primeru pozitivnega hitrega testa bo uporabnik dobil sporočilo na mobilni telefon z navodilom, kako ravnati naprej. Praviloma naj bi ga izvajalec hitrega testiranja kontaktiral za odvzem še enega brisa za PCR-testiranje. Lahko pa bo uporabnik šel do svojega zdravnika, kjer bo napoten na odvzem brisa za PCR-testiranje,« je dejala državna sekretarka Marija Magajne in poudarila, da je izjemno pomembno, da oseba v tem času ostane v samoizolaciji.

Množično testiranje še naprej poteka v zdravstvenih domovih, pri koncesionarijih in nekaterih zunanjih izvajalcih. Marija Magajne je ob tem poudarila, da je tovrstno množično testiranje namenjeno predvsem splošni populaciji, medtem ko se morajo delodajalci – podobno kot ravnatelj – za obvezno testiranje zaposlenih z izvajalci dogovoriti posebej. Ob tem je še opozorila, da je obvezno enkrat tedensko testiranje, kar pa ne pomeni, da se morajo vsi zaposleni v vzgoji in izobraževanju, trgovini in storitvah testirati ob ponedeljkih in torkih, temveč naj se razporedijo čez celotni teden. Država naj bi povrnila stroške testiranja delodajalcem, kar pomeni, da je testiranje za posameznika brezplačno, izvajalec pa testiranje zaračuna ministrstvu za zdravje.

Marija Magajne je dodala, da je testiranje tako s hitrimi kot PCR-testi izjemno pomembno za obvladovanje epidemije. Kljub sproščanju ukrepov je namreč virusa v populaciji še vedno ve-

Vlada je sprejela še eno novost: po novem testiranje ni več obvezno za tiste, ki so že cepljeni z dvema odmerkoma ali pa so covid-19 že preboleli. To bodo osebe dokazovale s potrdilom o cepljenju, z rezultatom hitrega ali PCR-testa oziroma potrdilom osebnega zdravnika, da so covid-19 že preboleli (če je od odvzema brisa poteklo najmanj 21 dni in največ šest mesecev).

liko. »Ne glede na to, da so določeni ukrepi sproščeni, se zavedajmo, da je situacija še vedno izjemno resna,« je dejala in pozvala vse, naj s svojim ravnanjem skrbijo



Foto: Gorazd Kavčič

Včeraj so se ponovno lahko odprle vse trgovine, tudi večji trgovski centri. Še vedno pa velja omejitev, da morajo na eno stranko zagotoviti trideset kvadratnih metrov površin.

za to, da preprečujejo prenos okužb.

Na smučiščih test, ki ni
starejši od sedmih dni

Na smučiščih po novem zadošča negativni test, ki ni starejši od sedmih dni (doslej ni smel biti starejši od 24 ur). Ob tem je minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec posebej pozval smučarje, naj vzdržujejo medsebojno razdaljo, zlasti v vrstah, ko čakajo na žičniško napravo, saj da bodo v primeru gneče primorani omejiti število smučarjev na smučiščih.

Odpiranju šol so prilagodili tudi delovanje javnega potniškega prometa. Pri delovanju avtošol je novost ta, da morajo imeti tako inštruktorji vožnje kot uporabniki po novem negativni test, ki ni starejši kot treh dni. Podobno se bodo vsake tri dni morali testirati vozniki taksijev.

Aplikacija #OstaniZdrav
tudi v tujini

Minister za javno upravo Boštjan Koritnik (kot je dejal, je tudi sam prebolel covid-19) je predstavil posodobljeno aplikacijo #OstaniZdrav. Aplikacijo je doslej

V nekaterih zdravstvenih domovih je hitrih testov začelo primanjkovati. Tako je v Zdravstvenem domu Škofja Loka, kjer jim je testov prejšnji teden že zmanjkalo. V petek so, kot je povedal direktor Aleksander Stepanović, dobili še 1600 testov, ki jim jih je priskrbel država, gre za teste Majbert Pharma. »To bo zadoščalo za največ en teden, odvisno od navala na točke za množično testiranje, kamor se zaradi različnih zahtev usmerja vse več zaposlenih v gospodarstvu,« je povedal direktor in dodal, da so pod okriljem Osnovnega zdravstva Gorenjske šli tudi v nakup lastnih testov, katerih cena pa presega tri evre, kolikor dobijo zanje povrnjeno. »Poskusili bomo dobiti cenejše, a še vedno dovolj kakovostne teste,« je dodal.

si namreč izmenjuje oddajne kode z aplikacijami, ki delujejo v dvanajstih evropskih državah, to so: Avstrija, Belgija, Hrvaška, Danska, Finska, Nemčija, Irska, Italija, Latvija, Nizozemska, Poljska in Španija. Malta, Norveška in Portugalska pa so v zaključnih fazah testiranja.

»Z aplikacijo smo zelo zadovoljni, je potrebna in učinkovita, saj je epidemiologov premalo, da bi lahko sledili stikom,« je ob tem dejal minister.

Cepila bi se dobra
polovica

V anketi, ki so jo opravili v družbi Valicon, vztrajno raste delež prebivalcev, ki poznajo nekoga iz najožje okolice, ki je imel potrjeno okužbo, takšnih je že 43 odstotkov. Dobra polovica anketirancev se namerava cepiti, slaba polovica anketirancev pa ostaja pri stališču, da se verjetno ali zagotovo ne bodo cepili.

Podatki o številu okužb
po šolah

Na spletni strani Covid-19 Sledilnika je po novem mogoče pogledati tudi, koliko je okuženih otrok ali

zaposlenih po posameznih šolah oziroma vrtcih. Kot kažejo podatki, so prejšnji teden v 45 gorenjskih šolah oziroma enotah vrtca zabeležili okužbo ali sum na okužbo pri otrocih ali zaposlenih, največ, osem, v vrtcu v Besnici.

Smučanje v Avstriji?

Pred zimskimi počitnicami na ministrstvu za zunanje zadeve opozarjajo, da turistična potovanja niso med dovoljenimi razlogi za prost vstop v večino sosednjih držav. Za vstop v Avstrijo, kamor bi nekateri radi odšli na smučanje, se mora potnik registrirati na avstrijski spletni aplikaciji, pri čemer turistična potovanja ne spadajo med dovoljene razloge potovanja. Avstrijski organi v takih primerih potniku zavrnejo vstop. Tudi na avstrijskem uradnem potovalnem portalu austria.info poudarjajo, da bodo turistična potovanja v Avstrijo ponovno mogoča šele v začetku marca. Do takrat ostajajo nastanitve in gostinski lokali zaprti. Smučišča so sicer odprta, a glede na omejitve je smučanje možno le za lokalne prebivalce ali v okviru dnevnih izletov znotraj države.

Janez Poklukar bo minister

Predsednik vlade za novega ministra za zdravje predlaga nekdanjega direktorja jeseniške bolnišnice Janeza Poklukarja iz Zgornjih Gorij, ki zdaj vodi UKC Ljubljana.

URŠA PETERNEL

Kranj – Predsednik vlade Janez Janša je sporočil, da bo za ministra za zdravje predlagal Janeza Poklukarja, dosedanjega generalnega direktorja UKC Ljubljana. Predlog za imenovanje je premier že poslal v državni zbor, ob tem pa poudaril, da ima Poklukar kot dober kandidat glede na uskladitev v poslanskih skupinah »udobno večino« za izvolitev.

Bodoči minister je dopolnil 42 let, doma je iz Zgornjih Gorij, po izobrazbi pa je zdravnik, specialist internist. Zaposlen je bil v Splošni bolnišnici Jesenice, kjer se je zaposlil leta 2004, po opravljenem strokovnem izpitu pa je od novembra 2010 delal kot specialist internist. V začetku leta 2013 je postal predstojnik internega oddelka, vršilec dolžnosti direktorja je postal junija 2014,



Janez Poklukar je dopolnil 42 let, po izobrazbi je zdravnik, specialist internist, sicer pa je oče petih otrok. / Foto: Tina Dokl

Kot je dejal Janez Poklukar, odločitev, da bo kandidiral za ministrsko funkcijo, ni bila lahka, a jo je sprejel zaradi vseh priložnosti za slovenski zdravstveni sistem, ki jih vidi v prihodnosti.

s polnim mandatom direktorja pa je vodenje bolnišnice prevzel avgusta 2014 in jo vodil do konca julija 2019. V tem času so bolnišnico tudi finančno sanirali. Avgusta predlani je prevzel vodenje naše največje bolnišnice.

Odraščal je v Gorjah v zdravstveni družini, saj je mama delala na urgenci, oče je bil reševalec. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju, gimnazijo na Jesenih. Ob medicini je na ljubljanski medicinski fakulteti študiral še dentalno medicino. S stomatologijo je prišel do konca šestega letnika, vendar po diplomi na medicini manjkajočih izpitov na stomatologiji ni zaključil.

Je oče petih otrok, njegova soproga Bernarda je diplomirana medicinska sestra. Dejaven je v Tekoškosmučarskem klubu Bled, v prostem času se posveča družini, predvsem pohodom, izletom v hribe ter smučanju.



KOMENTAR
SIMON ŠUBIC

Nova občina

Najbrž ni župana, ki bi si želel, da se med njegovim mandatom občina razdeli na manjše dele. Kranjskega župana Matjaža Rakovca zato lahko kar močno boli glava, saj na severnem delu mestne občine Kranj zelo resno razmišljajo o odcepitvi in ustanovitvi nove občine. Kako bi se imenovala, je še neznanka; protagonisti odcepitve so ji nadeli delovno ime Brdo, v javnosti pa se še najbolj pogosto uporablja ime Kokrica - Predoslje.

Neznanka glede poimenovanja nove občine, če bo do njene ustanovitve seveda sploh prišlo, sicer ta trenutek ni ravno najbolj pomembno vprašanje, vseeno pa opozarja, da bodo morali »odcepitelji« pod vodstvom kranjske mestne svetnice in nekdanje županske kandidatke Barbare Gunčar svojo idejo še natančno razdelati, preden bodo s svojim predlogom lahko suvereno stopili pred volivce in jih začeli prepričevati, naj jih podprejo na referendumu. Pobuda za občino Kokrica - Predoslje ne nazadnje temelji na elaboratu izpred 25 let, ko je bilo ustanavljanje novih občin v Sloveniji še 'v modi'. Razmere so se seveda do danes že precej spremenile, tudi država ni več naklonjena nadaljnjemu drobljenju občin. Nasprotno, zdaj si prizadeva za njihovo povezovanje, občine na primer finančno spod-

buja k ustanavljanju skupnih občinskih uprav, ne nazadnje je zelo resno zastavila tudi projekt regionalizacije.

Glavni argument protagonistov nove občine je, da se v sedanji mestni občini podeželje preveč zapostavlja, da se vse preveč vlaga v center in skorajda nič v obrobne vasi. Kar imajo najbrž tudi prav. V vseh 26 kranjskih krajevnih skupnostih tako še vedno niso preboleli izgube avtonomije v prejšnjem mandatu. Tega se zaveda tudi sedanji župan, ki – verjetno spodbujen tudi z odcepitvenimi težnjami – napoveduje, da bodo krajevnim skupnostim vrnili odvzeto soupravljanje in avtonomijo ter jih obravnavali kot enakovredne partnerje pri načrtovanju razvoja občine. Končno naj bi vzpostavili tudi participativni del proračuna, ki ga obljublja že leta.

Pobuda za ustanovitev občine Kokrica - Predoslje sicer ni prva tovrstna pobuda v Kranju. V 90. letih prejšnjega stoletja se je na primer že zelo resno razmišljalo o samostojni občini na desnem bregu Save, industrijskem bazenu Kranja. Razlogi za njeno ustanovitev so bili podobni kot danes in kar naenkrat se je našel denar za najbolj nujne projekte, tako da je želja po lastni občini sčasoma usahnila. Lahko kaj podobnega pričakujemo tudi tokrat? Če da, bo glavni cilj 'odcepiteljev' vsaj delno dosežen.

Žirem nagrada občina zdravja

V petek se je s podelitvijo priznanj regijskim zmagovalkam in podelitvijo nagrade zlati kamen za razvojno najprodornejšo občino končal letošnji jubilejni, deseti teden Zlatega kamna.

MATEJA RANT

Žiri – Med osmimi finalistkami za nagrado zlati kamen je bila letos kot edina z Gorenjskega Občina Tržič. Nagrado je na petkovi podelitvi prejela Občina Nova Gorica, a na Gorenjskem kljub temu nismo ostali prazni rok, saj so Občini Žiri ob tej priložnosti podelili nagrado občina zdravja, ker so v preteklem letu

izstopali po dejavnostih za izboljšanje zdravja svojih prebivalcev in zdravje prepoznavajo kot pomembno vrednoto, so pojasnili v obrazilu nagrade.

»Zdravje sodi med najpomembnejše prvine kakovosti življenja v nekem okolju. Tega se zavedamo tudi v vodilnem slovenskem projektu za spremljanje razvoja na lokalni ravni Zlati kamen,« so poudarili

organizatorji projekta. Zato od leta 2018 sodelujejo z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje, ki v sklopu projekta Zdravje v občini že več let spremlja različne kazalnike zdravja za vsako od 212 slovenskih občin, rezultate pa enkrat letno strnejo v publikaciji za vsako posamezno občino. Nagrado občina zdravja so letos podelili Občini Žiri, saj menijo, da jih je mogoče

zelo dobro uporabiti kot zgled. »Preventivna akcija za zdravo življenje poteka 17 let, v akciji pa sodeluje zelo veliko število prebivalcev. Ob tem imajo v Žireh merljive rezultate in so prvaki v telesnem fitnesu otrok.« Poudarili so še, da čeprav so Žiri majhen kraj z omejenimi sredstvi, so izvrstni primer, da je mogoče z majhnimi sredstvi dosežati velike učinke.

V Kranju soglašajo z regionalizacijo

Kranjski mestni svetniki so podprli osnutek pokrajinske zakonodaje, ki predvideva deset pokrajin ter poseben status Ljubljane in Maribora. Gorenjska pokrajina bi imela sedež v Kranju.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Mestna občina Kranj soglašajo z ustanovitvijo pokrajin in teritorialno umestitvijo občine v Gorenjsko pokrajino, prav tako se strinja z njenim poimenovanjem in sedežem v Kranju, so na zadnji seji sklenili kranjski mestni svetniki. Zadnji osnutek pokrajinske zakonodaje predvideva deset pokrajin s posebnim statusom mestnih občin Ljubljana in

Maribor. Gorenjska pokrajina bi obsegala osemnajst občin z okoli 204 tisoč prebivalci.

Kranjski svetniki ugotavljajo, da osnutek pokrajinske zakonodaje (zakoni o ustanovitvi pokrajin, o pokrajinah in o financiranju pokrajin) predstavlja dobro osnovo za izvedbo regionalizacije, so pa predlagali nekaj sprememb in dopolnitev. Zavzeli so se za bolj natančno opredelitev

pristojnosti in nalog občin, pokrajin in države ter za jasno razdelan načrt financiranja oziroma izvornih prihodkov občin, pokrajin in države. Pozvali so tudi k celoviti reformi lokalne samouprave.

Strinjali so se, da bi bilo treba obvezne naloge, ki najbolj obremenjujejo občinske proračune in ki jih je možno do nastanka regij učinkoviteje reševati v širšem okviru, prenesti na državno raven

(npr. financiranje vzgoje in izobraževanja). Treba bi bilo tudi določiti jasen nabor nalog mestnih občin ter zagotoviti stabilne vire njihovega financiranja, ob tem pa sistemsko spodbujati medobčinsko sodelovanje skozi širjenje možnosti ustanavljanja medobčinskih skupnih služb. Podprli so tudi idejo o neposredni (referendumski) in participativni demokraciji, še zlasti mehanizma participatornega proračuna.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovir Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.



V več domovih za starejše še prosta mesta

Zaradi epidemije imajo v nekaterih domovih starejših težave z zapolnjevanjem kapacitet, še zlasti če jih pestijo še večji izbruhi okužb in pomanjkanje kadra. Sprejemi potekajo počasi, saj morajo novi stanovalci za teden dni v t. i. sivo cono, nekateri prosilci pa v času epidemije niti ne želijo iti v dom.

ANA ŠUBIC

Kranj – Če so bili še nedolgo nazaj domovi starejših polno zasedeni, imajo nekateri sedaj tudi proste postelje. Kot je pojasnil sekretar Skupnosti socialnih zavodov Slovenije Denis Sahernik, so domovi za starejše lani zaradi spopadanja z okužbami, pomanjkanja kadra in manjšega števila razpoložljivih postelj (zaradi organizacije t. i. sivih in rdečih con) opravili občutno manj sprejemov novih stanovalcev, in sicer malo več kot tri tisoč, v preteklih letih pa so beležili približno od 5500 do šest tisoč sprejemov letno. »Trenutno noben dom še ni polno zaseden, saj morajo skladno z navodili imeti organizirane sive cone in pripravljen krizni načrt za vzpostavitev rdeče cone. To pomeni, da določen del postelj – približno 1800 od skupno 18.664 postelj – ostaja nezaseden. Poleg tega zaradi epidemioloških razmer v nekaterih domovih ostaja nezasedenih še nekaj dodatnih postelj. Gre za domove, ki se še soočajo z večjimi izbruhi okužb in posledično tudi z večjim izpadom kadra, zaradi česar kljub nezasedenim posteljam še ne morejo izvajati sprejemov.«

Sahernik je potrdil, da ponekod kapacitete težje zapolnjujejo, saj si nekateri,



Če so bili še nedolgo nazaj domovi starejših polno zasedeni, imajo nekateri sedaj proste postelje. / Foto: Gorazd Kavčič

ki so bili na čakalni listi za sprejem, v času epidemije ne želijo oditi v dom. »Pričakujemo pa, da se bo pripravljenost za odhod zaradi vse bolj ugodnih epidemioloških razmer v domovih in tudi zaščite rizičnih populacij s cepljenjem postopoma izboljševala,« je dodal.

»Pri nas sta bila dva primera, ko so povedali, da ne želijo v dom zaradi situacije,« je pojasnila direktorica Doma upokojencev Kranj Nadja Gantar. Nove stanovalce sprejemajo od 3. decembra. Pred sprejemi so imeli 36 prostih mest, sedaj

jih imajo 26, od tega osem začasne nastanitve. Ob zapolnjenih kapacitetah imajo 214 stanovalcev. Doslej so imeli 106 okuženih stanovalcev, 18 jih je umrlo. V zadnjem letu so sprejeli sedemdeset novih stanovalcev, v času drugega vala epidemije pa 25. »Sprejemi tečejo počasi, ker sprejemamo skozi sivo cono, kjer imamo na voljo omejeno število postelj,« je dodala Gantarjeva.

Tudi direktor Doma dr. Janka Benedika Radovljica Alen Gril je povedal, da se srečujemo s situacijami, ko čakajoči za sprejem

v času epidemije ne želijo oditi v dom. »Trenutno imamo devet prostih mest na stanovanjskem oddelku. V teh primerih gre za pokretne stanovalce oz. stanovalce z manjšim obsegom potrebe po pomoči. Pri sprejemu v dom težavo predstavlja tudi protokol, ki zahteva bivanje stanovalca v sivi coni en teden. Enotedenska izolacija je potrebna v primerih, ko stanovalec ni prebolel covida. Kljub vsemu nam počasi uspeva polniti ta mesta. Negovalni oddelek polnimo brez težav,« je razložil. V radovljiškem domu, ki ima

kapaciteto za 222 stanovalcev, jih je doslej za koronavirusom zbolelo 106. »Umrlo jih je 17, pa ne vsi zaradi okužbe s covidom,« je pojasnil.

Direktor Deos Centra starejših Medvode Blaž Razvornik je povedal, da so do sedaj imeli 92 okuženih stanovalcev (v obdobju od 24. novembra do 15. januarja), 17 jih je umrlo s covidom. Ob zapolnjenih kapacitetah imajo 195 stanovalcev. »Ker v novembru, decembru in polovici januarja nismo sprejemali stanovalcev, imamo trenutno kar nekaj prostih mest. Nekaj jih sicer moramo imeti, da lahko ob vsakem času vzpostavimo rdečo cono ob primeru novega izbruha. Nekateri prosilci sedaj ne želijo priti v Center in čakajo, da se stvari malo umirijo, večino sprejemov pa imamo takšnih, ko so novi stanovalci covid-19 že preboleli,« je povedal Razvornik. Lani so sicer sprejeli šestdeset stanovalcev.

V Domu Petra Uzarja imajo trenutno 234 postelj na dveh lokacijah: 181 v enoti Tržič in 53 v enoti Naklo. Zasedanjem kapacitet po besedah v. d. direktorja Urbana Boleta nimajo težav. V Tržiču, kjer so zaradi potreb rdeče in sive cone kapacitete zmanjšali za štiri mesta, trenutno nimajo prostih postelj, v Naklem pa le eno. »Omejitev, s katerimi

se srečujemo, so predvsem kadrovske in prostorske,« je pojasnil Bole. Od marca lani so imeli 56 novih sprejemov. S covidom-19 se je okužila polovica njihovih stanovalcev; v času akutnega prebolevanja okužbe jih je umrlo šest, še osem pa v treh mesecih po okužbi.

Sekretar Skupnosti socialnih zavodov Slovenije Denis Sahernik pričakuje, da se bo pripravljenost za odhod v dom zaradi vse bolj ugodnih epidemioloških razmer v domovih in tudi zaščite rizičnih populacij s cepljenjem postopoma večala.

V Domu Taber v Cerkljah so po podatkih direktorice Martine Martinčič doslej umrli trije od 26 okuženih stanovalcev, sprejmejo pa lahko 156 stanovalcev. »V zadnjem času so se tudi pri nas sprostila mesta, saj sprejemov zaradi okužbe nismo izvajali. Ponovno smo začeli sprejemati konec januarja. Večjih težav nismo imeli,« je povedala. Lani so sprejeli 42 stanovalcev, od tega devet po 19. oktobru, v času od drugega vala epidemij.

Šole so se predstavile virtualno

Za učence devetih razredov in dijake zaključnih letnikov so se letošnji informativni dnevi odvijali tako, kot za večino dijakov in študentov še naprej potekajo pouk in predavanja – na daljavo.

MATEJA RANT

Kranj – Zaradi epidemije covida-19 so lahko učenci in dijaki ob letošnjih informativnih dnevih minuli konec tedna srednje in višje šole ter fakultete obiskali zgolj virtualno. Veliko informacij so prihodnji dijaki in študenti našli že na spletnih straneh posameznih šol in fakultet, številni pa so na Zoomu omogočili tudi neposredno interakcijo, v okviru katere so poskusili odgovoriti na vsa vprašanja, ki se porajajo prihodnjim srednješolcem in študentom.

Informativni dan so na Zoomu izvedli tudi na Gimnaziji Kranj, kjer so se obiskovalci lahko pridružili različnim predstavitev glede na svoj interes,

je razložil ravnatelj Aljoša Brlogar in dodal, da so šolo predstavljali in odgovarjali na vprašanja profesorji skupaj s sedanji in z nekdanji dijaki. Za prihodnje dijake so poleg tega pripravili še virtualne delavnice šolskih in obšolskih dejavnosti, za njihove starše pa virtualno okroglo mizo. »Ker si obiskovalcem šolske stavbe ni uspelo ogledati v živo, smo pripravili virtualni sprehod po naši šoli, ki smo ga popestrili z zelo zanimivimi, privlačnimi posnetki predmetnih področij in prostočasnih dejavnosti,« je pojasnil Brlogar. Na gimnaziji so ponosni tudi na svoje glasbenike, ki so ob tej priložnosti posneli videospot z naslovom Čez kokrški most, ki vabi ne samo

na Gimnazijo Kranj, ampak tudi v samo srce Kranja.

Predstavitve, ki so jo pripravili na kranjski gimnaziji, je navdušila tudi devetolško z Osnovne šole Simona Jenka Kranj Ano Vojsk Kozina. »Ogledala sem si predstavitev dveh gimnazij, poleg kranjske še škofovške, in obe sta mi bili všeč, a sem se odločila za vpis na Gimnazijo Kranj, ker živim v bližini in so tudi znanci, ki so obiskovali to šolo, zelo pohvalili profesorje.« Všeč ji je bilo, da so se na informativnih dnevih profesorji in dijaki zelo trudili šolo približati učencem. »Virtualno smo se lahko sprehodili celo po razredih, pri čemer so me najbolj navdušili kratki filmi, prek katerih smo lahko podrobneje spoznali

posamezne predmete.« Zelo so se potrudili, da so odgovorili tudi na vprašanja učencev, kljub temu pa se to še vseeno ne more primerjati z lanskimi informativnimi dnevi, ko so profesorje spoznali tudi v živo, je še dodala Ana Vojsk Kozina. Lia Repina se je prav tako odločila za virtualni obisk dveh šol, da bi se lažje odločila med njima, in sicer Srednje zdravstvene šole Ljubljana in Gimnazije Ledina, že lani pa je obiskala Gimnazijo Škofja Loka. »Vpisala se bom na srednjo zdravstveno šolo, ker me zanima kineziologija in bom tako imela boljše podlago za nadaljnji študij,« razmišlja Lia Repina. Čeprav je predstavitev potekala na daljavo, so se v obeh izbranih šolah zelo potrudili,

je bila zadovoljna. »Na srednji zdravstveni šoli so poleg splošnih informacij o šoli ponudili tudi obisk posameznih delavnic.« Natančno se je poučila o tujih jezikih, ki jih ponujajo v šoli, ogledala si je tudi poskuse, ki so jih izvedli pri predmetu kemija. »Obljubili so nam, da bodo tako kot za vse generacije dijakov pred nami tudi za nas izdelali povsem svoj sladoled, ki ga bomo septembra lahko poskusili na šoli.«

V petek so svoja vrata virtualno odprle tudi fakultete. Dijakinja četrtega letnika mednarodne mature na Gimnaziji Kranj Pia Kristanc se je udeležila informativnega dneva fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo, in kot je priznala, je bila z izvedbo zelo zadovoljna. Skupni splošni predstavitvi fakultete so po njenih besedah sledile ločene predstavitve posameznih programov, da je lahko vsak dijak poslušal, kar ga je najbolj zanimalo. »Izvedeli smo marsikaj novega in na koncu je bilo vedno dovolj časa

za vprašanja,« je poudarila Pia Kristanc in dodala, da ji je bilo zelo všeč, da so bili na predstavitev prisotni tudi študenti, ki so jim lahko marsikaj povedali iz prve roke. Po besedah dijaka četrtega letnika splošne gimnazije in predsednika dijaške skupnosti Gimnazije Kranj Vita Krajnika pa so imeli informativni dnevi, ki so prvič potekali po spletu, tako prednosti kot slabosti. »Omogočilo nam je, da smo se lahko udeležili predstavitev več fakultet, a smo bili zato prikrajšani za recimo ogled fakultete.« Kljub temu so ga predstavitev, ki se jih je osebnoudeležil, pozitivno presenetile. »Fakultete so se dobro pripravile na te informativne dneve, za osebnotno noto pa so poskrbeli študenti, ki so nam postregli še z dodatnimi informacijami,« je pojasnil Krajnik, ki je ob tem poudaril, da maturantom dodatno skrb povzroča matura, ki bo po njegovem mnenju zaradi šolanja na daljavo predstavljala še posebno velik izziv.



Protestno zaprli dovoz do gradbišča

Lastniki kmetijskih zemljišč na drugi strani proge opozarjajo, da skozi podvoz pri Mišačah, ki ga obnavljajo in je bil nekoč zasnovan za konja in voz, danes kmetijska mehanizacija ne more.

MARJANA AHAČIČ

Mišače – Trije kmetje iz Mišač in okolice so v petek s kratko protestno zaporo poti, ki pod železniško progo v Mišačah vodi do njihovih travnikov in polj, skušali opozoriti na nerazumno obnovo podvoza pod železnico. Ta bo namreč tudi po zaključku temeljite sanacije ostal tak, kot je bil v času, ko so ga zgradili: dimenzioniran za konja oziroma vola in voz. Sodobna kmetijska mehanizacija, na primer trak-

peljala tudi sodobna kmetijska mehanizacija, ne le konj in voz s senom kot v časih, ko je bila gorenjska železnica zgrajena. Potrebovali bi le pol metra širšega, pa bi bil bistveno bolj uporaben. »

Kot pravi, so investitorja, Slovenske železnice in ministrstvo za infrastrukturo, na nerazumno obnovo s predlogom izboljšanja opozorili že lansko poletje, a so naleteli na gluha ušesa.

Po pomoč so se obrnili tudi na Občino Radovljica, kjer so njihova prizadeva-



Danes je pot, namenjena uporabi kmetijske mehanizacije, prav zanj preozka in zato neuporabna, je nazorno pokazal Boštjan Cvenkel.

tor z balirko, kosilnico in podobnimi pripomočki, ki bi jih lastniki zemljišč na drugi strani podvoza radi uporabljali za upravljanje svojih zemljišč in kmetovanje, ne bo mogla skozenj.

»Nismo želeli ovirati dela, saj vemo, da izvajalci nimajo nič pri tem, kako je bila načrtovana obnova podvoza pod progo,« je povedal Boštjan Cvenkel, eden od protestnikov. Upokojeni veterinar je lastnik zemljišč na drugi strani proge, ob rekonstrukciji železniške proge pa je celo brezplačno odstopil del svoje zemlje za skladiščenje materiala.

»Samo opozorili bi radi na nesmiselnost obnove podvoza, kakršno so si zamislili. Zdaj je popolnoma razdrt in z le malo dela bi ga lahko s sedanjih 2,8 metra razširili tako, da bi skozenj lahko

nja podprli, a to investitorjev in odločevalcev še vedno ni prepričalo. Kot so povedali na Občini Radovljica, so Direkcijo za infrastrukturo prejšnji mesec ponovno pozvali, da v sklopu nadgradnje železnice izvede tudi širitev podvoza za kmetijsko mehanizacijo na območju Mišač.

A na direkciji pojasnjujejo, da to ni mogoče, saj naj bi bila, če bi želeli povečati katerikoli gabarit tega objekta, potrebna izvedba novega podvoza, to pa da bi naložbo v obnovo proge podražilo za okoli 180 tisoč evrov, za kar ni predvidenih sredstev. Prepričani so tudi, da glede na dobro stanje in ustrezno nosilnost objekta ter glede na obseg zemljišč, do katerih se dostopa čez navedeni objekt, takšna investicija ne bi bila ekonomsko upravičena.

Želim razviti pozitivno okolje

Upravno enoto Kranj po novem vodi dr. Metka Knific Zaletelj, nazadnje direktorica občinske uprave v Trzinu – od novembra 2017 do januarja 2021 –, pred tem je deset let vodila Ljudsko univerzo Trzin.

SIMON ŠUBIČ

Kranj – »Želim razviti pozitivno okolje, v katerem bodo zaposleni z zadovoljstvom prihajali na delo, uspešno delali in dobro vzdušje prinašali na stranke. Sledili bomo strokovnemu, zakonitemu in transparentnemu delovanju upravne enote, skladno s pravili stroke in navodili ministrstva, katerih področje dela pokriva upravna enota,« pravi Metka Knific Zaletelj, ki je s februarjem prevzela vodenje Upravne enote (UE) Kranj. Novega načelnika tretje največje upravne enote v državi z 79 zaposlenimi so sicer iskali vse od septembra lani, ko se je po poteku petletnega mandata poslovil Matjaž Dovžan. Zadnje mesece je UE Kranj kot vršilka dolžnosti načelnice vodila Renata Kozan.

Kranjska upravna enota se je lani v središču pozornosti znašla zaradi porasta izdaje enotnih dovoljenj za bivanje in delo državljanom tretjih držav. Kranjski mestni svetniki so septembra celo sklenili, da pristojnim ministrstvom predlagajo odreditev izrednega inšpekcijskega nadzora nad delom UE Kranj, Zavoda za zaposlovanje Kranj in Centra za socialno delo Kranj za zadnjih pet let in revizijo spornih postopkov v zvezi s tujci iz držav, ki niso članice Evropske unije. »Upravna enota mora odločati v skladu z



Foto: arhiv GC

Metka Knific Zaletelj, nova načelnica Upravne enote Kranj

Zakonom o tujcih in dovoljenjih za prebivanje v RS izdati, če tujec izpolnjuje pogoje, ki so z zakonom določeni za izdajo posamezne vrste dovoljenj za prebivanje. Pričakujemo, da bodo v kratkem sprejete ustrezne zakonodajne spremembe, ki bodo zaostrele pogoje za pridobitev dovoljenja. Trenutno je v reševanju večje število zadev, zato bo treba preveriti, kako bi z drugačno organizacijo dela oz. s kadrovskimi prerazporeditvami lahko zagotovili čim bolj tekoče in ažurno vodenje postopkov na področju migracij,« je povedala Knific Zaletelj.

Na UE Kranj bo sicer letos prioriteta usposobitev vseh referentk za izdajo osebnih izkaznic, potnih listin in vozniških dovoljenj. Kot pojasnjuje nova načelnica, prihodnje leto poteče 15 tisoč osebnih izkaznic oziroma dobrih 60 odstotkov več kot letos in 8 tisoč potnih listin,

kar je dobrih 160 odstotkov več kot letos. Dne 19. januarja 2023 poteče tudi rok za zamenjavo starih (rožnatih) vozniških dovoljenj za nova polikarbonska, zato ocenjujejo, da bo do tedaj treba zamenjati še približno 20 tisoč vozniških dovoljenj. To je bistveno več kot lani, ko je bilo podaljšanih 3705 vozniških dovoljenj. »Zaradi zagotovitve nemotenega dela v tem in prihodnjem letu je treba organizacijo dela postopoma prilagoditi potrebam dela in usposobiti čim večje število uslužbencev za izvajanje navedenih postopkov. S tem namenom smo k reorganizaciji referentskega dela že pristopili,« je razložila sogovornica.

Reorganizacija dela v okviru celotne upravne enote in prilagajanje dela z morebitnimi začasnimi premestitvami ali prerazporeditvami nalog bosta potrebna tudi zaradi vedno večjega števila

predlogov za uvedbo postopka ugotavljanja prebivališča, ki prihajajo s strani izvršiteljev, sodišč in fizičnih oseb, v zadnjem obdobju pa v povečanem obsegu tudi od policije, ugotavlja Knific Zaletelj. »Ob tem narašča število postopkov preverjanja resničnosti prijave, saj referentke zaradi dvoma, da bo posameznik prebival na določenem naslovu, kadar je na tem naslovu že večje število prijavljenih oseb, podajo predlog za uvedbo postopka preverjanja resničnosti prijave,« je pojasnila.

Na področju denacionalizacije je bilo na UE Kranj vloženih 1549 zahtev, od teh je pravnomočno rešenih 1542, kar predstavlja 99,55 odstotka, na prvi stopnji so bile v celoti rešene še štiri zadeve več. Reševanje še preostalih denacionalizacijskih zadev in čimprejšnji zaključek tega projekta po besedah nove načelnice ostaja prioriteta naloge UE Kranj.

Glede upravnih postopkov na področju okolja (gradbena in uporaba dovoljenja, legalizacije objektov, razlastitve, služnosti v javno korist ...), katerih čas reševanja se je zaradi epidemije in posledično okrnjene kadrovske zasedbe podaljšal, Knific Zaletelj napoveduje, da se bodo trudili te postopke v prihodnje voditi čim bolj tekoče. Pri tem poudarja, da bodo postopki vodeni zakonito ob upoštevanju veljavnih predpisov.

Javne sanitarije ponovno na uporabo

Kamnik – Z Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik so sporočili, da so z 11. februarjem znova odprli javno stranišče pri glavni avtobusni postaji, ki ga upravljajo in je bilo zaradi epidemije od jeseni zaprlo. Do konca marca bo javno stranišče odprto od ponedeljka do sobote od 7. do 13. ure, kako pa bo kasneje, bo odvisno od aktualnih razmer in takrat veljavnih ukrepov.

AJM d.o.o., Kozjak nad Pesnico 2a, 2211 Pesnica pri Mariboru

AJM Ljubljana, Šmartinska 105; AJM Kranj, Cesta Staneta Žagarja 53.

30 % popusta na vse izdelke AJM v tednu od 15. do 20. februarja.

Vabljeni v salone AJM za ogled nove ponudbe, brezplačno svetovanje in naročilo izmer.

Dobrodošli ponovno pri nas.

www.ajm.si

080 14 01

AJM
OKNA - VRATA - SENČILA



Nov razvojni program občine

Občina Radovljica pripravlja dokument, s katerim bo za naslednjih deset let določila smer razvoja. Za mnenja z anketo sprašujejo tudi občane.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Ker se je lani iztekel obstoječi razvojni program, je občina Radovljica pristopila k oblikovanju novega, s katerim bodo, tako poudarjajo v občinski upravi, za naslednjih deset let določeni smer razvoja, ukrepi in najpomembnejši javni projekti na vseh področjih delovanja, za katera je pristojna. Program bo tudi podlaga za načrtovanje prihodnjih proračunov ter delovanje občinske uprave, javnih zavodov ter drugih deležnikov v naslednjih letih, občanom in investitorjem pa bo nakazoval smer zelenega razvoja.

Ključno izhodišče za pravo novega razvojnega programa predstavljajo tudi pogledi občanov, zato jih vabijo k izpolnitvi razvojnega vprašalnika. »Prosimo, da z nami delite svoje poglede ter na ta način prispevate k

višji kakovosti bivanja v svojem kraju,« občane nagovarja župan Ciril Globočnik.

Z vprašalnikom želijo ugotoviti stopnjo zadovoljstva občanov s kakovostjo bivanja, posameznimi javnimi storitvami ter z infrastrukturo, hkrati pa preveriti poglede na prihodnje scenarije razvoja občine, odnos do turizma in domačega kraja ter tudi ugotoviti potrebe novih generacij in življenjskega sloga, ki ga prinaša čas po epidemiji, so še razložili na občinski upravi.

Spletni vprašalnik je objavljen na spletni strani občine www.radovljica.si in na povezavi <https://www.ika.si/ZAMOJKRAJ>, v tiskani obliki pa je občanom na voljo v vseh enotah Knjižnice A. T. Linhart in v sprejemni pisarni občine, po telefonu pa se je mogoče tudi dogovoriti za pošiljanje na dom. Anketa bo odprta do vključno nedelje, 7. marca.

Najemnine ostajajo enake

Za večino prireditev v Domu Janeza Filipiča v Naklem in v gasilskem domu v Dupljah ne bo treba plačati najemnine.

JOŽE KOŠNJEK

Naklo – Občina Naklo želi na najrazličnejše načine pomagati v občini delujočim društvom in organizacijam in jim zmanjševati stroške, saj delujejo v dobro ljudi. Velik del družbene dejavnosti, od kulture, rekreacije in športa, se odvija v Domu Janeza Filipiča v Naklem in v gasilskem domu v Dupljah. Občinski svet sprejme vsako leto cenik njune uporabe. Letošnjega je sprejel na zadnji seji in je enak lanskem. Za prireditve občinskega pomena, ki jih organizira občina ali so kot prednostne v njenem interesu, za dobrodelne in humanitarne prireditve, za prireditve domačih društev, za brezplačna predavanja in izobraževanja, za katera velja prost vstop, bo uporaba

Doma Janeza Filipiča v Naklem in gasilskega doma v Dupljah brezplačna. V domu v Naklem prav tako ne bo treba plačati najemnine za prireditve, ki jih prireja Župnija Naklo. Za komercialne prireditve kulturnega značaja bo treba plačati 60 evrov na dan, za komercialne zabavne prireditve 100 evrov na dan in za tečaj 12 evrov na uro. V gasilskem domu v Dupljah bo treba za pogostitve, zabave in druge najeme plačati 90 evrov na dan, v domu v Naklem pa za pogostitve in zabave – dovoljene so le za občane občine Naklo – 300 evrov na dan, za dogodke, povezane s cerkvenim obredom, pa 60 evrov na dan. Najem klub-ske sobe v tem domu znaša 25 evrov. Cene in pogoji uporabe so objavljeni na spletni strani Občine Naklo.

Zastrupljene vabe v Cerkljah

Cerklje – Na cerkljanski občinski upravi opozarjajo, da so po informacijah občanov na več lokacijah v občini našli zastrupljene vabe za pse (hrenovke in kosti). Prebivalce prosijo za dodatno previdnost. V primeru suma zastrupitve psa ali druge živali naj takoj poiščejo veterinarsko pomoč in o tem obvestijo policijo. Lastniki psov naj imajo pse ves čas na povodcu, pozorni pa naj bodo tudi drugi občani, saj so zastrupljene vabe nevarne tudi ljudem, še posebno otrokom.

Pogačarju Bloudkova nagrada

Znani so prejemniki Bloudkovih priznanj za leto 2020. Podelili so štiri Bloudkove nagrade in dvanajst Bloudkovih plaket. Bloudkovo nagrado je prejel tudi kolesar Tadej Pogačar.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Prejemnike najvišjih priznanj na področju športa za leto 2020 so razglasili in predstavili v petek na virtualnem dogodku.

Odbor za podeljevanje Bloudkovih priznanj v novi sestavi, ki mu predseduje Viktor Grošelj, je imel veliko dela. »Leto 2020 je bilo posebno tudi na področju športa. Prestavljene so bile olimpijske igre, kar se je zgodilo prvič po drugi svetovni vojni. Odpovedana ali prestavljena so bila tudi številna druga tekmovanja. A kljub oteženim pogojem delovanja se športni duh in zanos

Za nagrade je bilo podanih 46 predlogov, za plakete pa 27. To je največ v zadnjih letih.

nista ustavila. Tudi zato je do razpisnega roka, 18. decembra, na odbor za podelitev letošnjih nagrad in priznanj prispelo kar 88 vlog za 71 nominirancev. Za nagrade je bilo podanih 46 predlogov, za plakete pa 27. To je največ v zadnjih letih in skoraj še enkrat več kot na primer leta 2014. Pravilnik o našem delu določa, da lahko podelimo največ tri Bloudkove



Bloudkovo nagrado je prejel tudi Tadej Pogačar, cestni kolesar s Klanca pri Komendi, in sicer za vrhunski mednarodni dosežek. /Foto: Gorazd Kavčič

nagrade in največ deset Bloudkovih plaket. Letos je to pomenilo, da lahko nagrado podelimo le vsakemu 15. nominirancu, plaketo pa vsakemu tretjemu. Le v izjemnih, posebej utemeljenih primerih lahko povečamo število nagrad, a le za največ eno nagrado in dve plaketi,« je pojasnil Viktor Grošelj.

Med nagrajenci so tudi Gorenjci. Bloudkovo nagrado je prejel Tadej Pogačar, cestni

kolesar s Klanca pri Komendi, in sicer za vrhunski mednarodni dosežek. »Tadej Pogačar se je leta 2020 s prepričljivo zmago na največji tritedenski etapni dirki Tour de France v cestnem kolesarstvu čez noč izstrelil med kolesarske zvezde. Dvaindvajsetletnik, zdaj drugi kolesar UCI jakostne lestvice, je bil v mlajših letih sprva predan nogometu. O zamejnavi športa ga je prepričal

nekdanji trener Miha Koncilia, ki je iskal nove člane za Kolesarsko društvo Rog. Zaradi konstantno odličnih rezultatov in izjemnega talenta so ga opazili v profesionalni ekipi UAE Team Emirates in z njim podpisali pogodbo do leta 2024. Njegova prva profesionalna tekma je bila leta 2019 v Avstraliji Tour Down Under in s tem je postal eden najboljših mladih kolesarjev na svetu. To je leta 2019 dokazal tudi na svojem prvem Grand Touru na španski Vuelta, na katerem nas je navdušil s tretjim mestom, zmagami na treh etapah in osvojeno belo majico,« je zapisano v obrazložitvi. Bloudkovo nagrado so prejeli še Polonca Sladič, Marjeta Kovač in moška rokometna reprezentanca 2004. Med prejemniki Bloudkovih plaket so štirje Gorenjci: alpinist Aleš Česen v navezi z Luko Strazarjem, mlada biatlonca Alex Cisar in Lovro Planko (vsi trije za pomemben tekmovalni dosežek v športu) in Gregor Habjan (za pomemben prispevek k razvoju slovenskega športa).

Poleg omenjenih so nagrajenci še Alenka Artnik, Miran Jerman, Primož Kališnik, Janko Rožman, Nada Rotovnik Kozjek, Slavko Avi Šorn, Vlado Čuš in Tonček (Anton) Gider.

Komunalni prispevek bo višji

Občinski svet v Škofji Loki je na zadnji seji obravnaval predlog odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju občine. Z njim je predlagan višji komunalni prispevek.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Temeljni cilj predloga odloka je sprejem pravne podlage za obračun komunalnega prispevka za gradnjo na območjih, ki so že opremljena z obstoječo komunalno opremo. Občina Škofja Loka vlaga veliko finančnih sredstev v gradnjo komunalne opreme in komunalni prispevek je eden izmed ključnih virov financiranja. Skladno z zakonodajo je sprejem podlag za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo obvezen, če želi občina imeti možnost odmere komunalnega prispevka novograditeljem na opremljenih zemljiščih po dejanskih stroških, sklepanja pogodb o opremljanju s potencialnimi investitorji ali odmere

komunalnega prispevka za načrtovano novo komunalno opremo.

Glede na pretekle investicije v občini do sedaj veljavni komunalni prispevek ne krije stroškov gradnje komunalne opreme. Ocenjeni stroški gradnje komunalne opreme so med 25 in 35 evri na kvadratni meter gradbene parcele, medtem ko je strošek po veljavnem odloku v povprečju 16 evrov. S povišanjem komunalnega prispevka se strošek opremljanja gradbene parcele zviša na 20 evrov. Kljub povišanju višina komunalnega prispevka še vedno ne bo pokrila vseh stroškov opremljanja stavbnih zemljišč, kar pomeni, da bo treba razliko kriti iz drugih virov, večinoma občinskega proračuna, so svetnikom pojasnili pripravljavci odloka. V

dokumentu so opredeljene tudi občinske oprostitve plačila komunalnega prispevka, in sicer se ohranja oprostitve plačila komunalnega prispevka za industrijske in skladiščne stavbe, za nastanovanjske kmetijske stavbe pa se s 30 poviša na 50 odstotkov. Dodajo se nove oprostitve za gradnjo neprofitnih stanovanj ter za objekte, kjer je investitor Občina Škofja Loka in je gradnja v javnem interesu, namenjeni pa so za izobraževanje, znanstveno-raziskovalno delo in zdravstvo, muzeje, knjižnice, opravljanje obredov in šport, v celoti so oproščene prispevka tudi gradnje gasilskih domov.

Ravno oprostitve komunalnega prispevka so spodbudile največ razprave, saj nekateri svetniki menijo, naj bi industrija, zlasti

tista, ki bolj onesnažuje, ne bila deležna oprostitve. Spet drugi svetniki so prepričani, da tudi industriji dolgujejo razvoj občine in razmerna visok standard bivanja, čeprav bi tudi po njihovem mnenju z ugodnostmi v večji meri podpirali »zeleno« industrijo in tisto, ki ustvarja delovna mesta z visoko dodano vrednostjo. Po drugi strani pa je bilo slišati razmišljanja o višji oprostitvi za kmetijske gradnje. Kot je dejal Uroš Košir iz podjetja Lokus, ki je izdelalo predlog odloka, je komunalni prispevek res eden od mehanizmov zemljiške politike v občini, toda prostorsko politiko že pred njim krojijo prostorski akti, v katerih mora lokalna skupnost predvideti, kakšne dejavnosti bo omogočala v prostoru.



Že težko čakali na razpis

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je objavilo težko pričakovan javni razpis, ki za sofinanciranje občinskih naložb v osnovne in glasbene šole ter vrtce namenja 43 milijonov evrov. Še posebej težko so razpis čakali na Občini Kamnik, kjer nameravajo letos začeti gradnjo nove Osnovne šole Frana Albrehta, ki bo imela sedemindvajset oddelkov.

JASNA PALADIN

Kamnik – Kot nam je povedal župan Matej Slapar, si iz omenjenega razpisa želijo vsaj dva milijona evrov (najvišji znesek, ki ga bo ministrstvo namenilo za posamezno šolo, bo 2,348 milijona evrov). Spomnimo, da je celoten projekt gradnje nove kamniške šole ocenjen na slabih 18 milijonov evrov, v posebnem občinskem skladu v ta namen pa se je do sedaj zbralo 3,2 milijona evrov. Veliko denarja občini torej še manjka, zato se bo treba zadolžiti, za koliko, pa bo odvisno od višine morebitne državne pomoči in pogajanj z izbranim izvajalcem, v katerih si ceno na občini obetajo še znižati. Izvajalec še ni izbran, saj bo občina javni razpis objavila konec februarja oziroma v začetku marca.



Na denar iz državne blagajne upajo tudi v Kamniku, kjer bodo letos zgradili novo Osnovno šolo Frana Albrehta, staro pa zaradi dotrajanosti porušili.

Ministrstvo je razpis za sofinanciranje občinskih naložb v šole in vrtce objavilo po dolгих desetih letih. V prihodnjih treh letih bo iz tega naslova občinam na voljo 43 milijonov evrov, od tega 13,3 milijona evrov za naložbe v vrtce, 27,7 milijona za šole

in dva milijona za naložbe v šolstvo, kjer živita italijanska in madžarska narodna skupnost.

Na javni razpis ministrstva za šolstvo lahko občina prijavi največ dva projekta, vendar bo v primeru, če oba dosežeta primerno število

točk, državni denar namenjen tistemu, ki mu bo občina v prijavnem obrazcu dodelila prednost, saj želijo s tako omejitvijo pomoč omogočiti čim več občinam. Občine morajo svoje vloge po elektronski pošti oddati do prvega dne v marcu.

Stražni stolp bodo zastekli

Mali grad v središču Kamnika je še neizkoriščena turistična znamenitost, zato na občini letos nameravajo obnoviti stražni stolp.

JASNA PALADIN

Kamnik – Občina Kamnik je bila te dni uspešna v pritožbi zoper odločitev kranjske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine, tako da bodo stražni stolp na Malem gradu letos vendarle naredili prijaznejši in zanimivejši za obiskovalce. Občina si že nekaj časa prizadeva stražni stolp zasteklit in pripraviti prostore za digitalno predstavitev Velike planine – denar za to (50 tisoč evrov) je v proračunu zagotovljen že dve leti, a s kranjsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine (ZVKD) niso našli skupnega jezika. Strokovnjaki so namreč vztrajali, da se mora stražni stolp zapreti



Stražni stolp na Malem gradu

z deskami in ne s steklom. A na občini, kjer si zasteklitve želijo zato, da bi obiskovalci stražnega stolpa lahko od tam opazovali vse strani Kamnika, niso obupali in so

se na odločitev ZVKD Kranj pritožili – in bili uspešni. Odločbo kranjskih konservatorjev je po besedah župana Mateja Slaparja namreč odpravila odločba ZVKD

Slovenije, zato ovir za investicijo ni več. Objaviti je treba le še razpis za izvajalca del. Poleg zasteklitve bodo v stražnem stolpu spustili tudi strop in uredili okolico.

Je pa stražni stolp včeraj, 15. februarja, zasijal v rumeni barvi, saj so se na občini pridružili počastitvi mednarodnega dneva za boj proti otroškemu raku. Zaščitni znak za podporo malim rakavim bolnikom je namreč zlata pentlja. Pobudo za to, da občine pomembne objekte osvetlijo v to barvo, je prišla iz društva Junaki 3. nadstropja, ki združuje starše otrok, obolelih za rakom in zdravljenih na hematološkem oddelku Pediatrične klinike.

Delavnice o participativnem proračunu

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – V Škofji Loki nadaljujejo lani začet projekt Naša Loka, ki ga je zaustavil koronavirus. To je proces participativnega proračuna, sistema razporejanja dela proračunskega

denarja tako, da o njegovi porabi odločajo neposredno občanke in občani. Poteka od januarja do maja 2021, izglasovani projekti pa bodo izvedeni v letih 2021 in 2022. Prejšnji teden so začeli izvajati delavnice po krajevnih

skupnostih, kjer občanke in občane seznanjajo z načinom sodelovanja v tem procesu. Delavnice so že izvedli v KS Škofja Loka – Mesto, Reteče - Gorenja vas, Godešič, Trata in Sv. Duh, včeraj je bila predvidena za KS Bukovica - Bukovščica in

Sv. Lenart - Luša, danes za KS Kamnitnik. V četrtek, 18. februarja, vabijo na delavnico krajane Zminca in Loga, v petek, 19. februarja, pa krajane iz KS Stara Loka - Podlubnik. Delavnice potekajo na Zoomu vsakokrat ob 18.30.

Čakajo zeleno luč svetnikov

Ali bo Občina Vodice k izgradnji tamkajšnje obvoznice prispevala 6,39 odstotka investicije, kolikor pričakuje država, bo nocoj odločal občinski svet.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – Dolgoletno čakanje na začetek gradnje voziške obvoznice se počasi približuje koncu. Kot so nam sporočili z ministrstva za infrastrukturo, je investicijski program, katerega sestavni del je tudi sporazum o sofinanciranju Občine Vodice, bolj ali manj usklajen. Pred podpisom, ki je predviden jutri, pa mora danes zvečer s potrditvijo rebalansa občinskega proračuna zeleno luč prižgati še voziški občinski svet. Kot nam je povedal župan Aco Franc Šuštar, so bila pričakovanja države o sofinanciranju občine zelo visoka, s pogajanj pa se jim je uspelo dogovoriti za 6,39-odstotni delež, čeprav so upali, da bo na koncu še za nekaj odstotnih točk nižji. Namesto 130 tisočakov, kolikor so jih predvideli v sprejetem proračunu, bodo na nocojšnji seji torej svetniki odločali o umestitvi 808 tisoč evrov za izgradnjo odsekov obvozne ceste v

delu, ki posega znotraj naselja, vključno z vsemi deviacijami, kolesarskimi stezami in prehodi za pešce. Kot je dejal župan, so se uspeli dogovoriti, da bodo svoj delež poravnali šele v letih 2023 in 2024, po njegovih pričakovanjih pa bo dejanski delež investicije občine precej nižji od omenjenih več kot osemsto tisoč evrov.

Dogovor v Vodichah sprejemajo z grenkim priokusom, še posebno zato, ker so informacije o tako visokem deležu sofinanciranja prejeli šele pred nekaj meseci in se nanjo niso mogli ustrezno pripraviti. Poleg tega pa Občina Mengeš za odsek tamkajšnje obvoznice, ki jo je gradil Dars (v Vodichah jo bo Direkcija za infrastrukturo) in je prav tako kot voziška del iste povezovalne ceste Vodice–Mengeš–Želodnik, investicije ni bilo treba sofinancirati. Kljub vsemu Šuštar meni, da bi dodatno prerakanje povzročilo le še večjo zamudo pri gradnji, kar bi bilo predvsem v škodo občanov.

Odpadki in vandalizem

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – V Vodichah že ves čas od razglasitve epidemije opazajo precej odpadkov ob sprehajalnih poteh, pločnikih in na drugih javnih površinah, za silvestrovo pa so si dali duška še vandali.

»Naj epidemija ne bo izgovor za nepremišljeno ravnanje z odpadki ter nespoštovanje našega okolja in sokrajanov, ki podajajo čedalje več pritožb v zvezi z nesnago,« pravijo na občinski upravi, kjer jih skrbi tudi odlaganje kosovnih odpadkov, vreč mešanih odpadkov, odpadnega kartona in plastične embalaže ob zabojnike na ekoloških otokih. Opozarjajo, da neodgovorno ravnanje posameznikov negativno vpliva na kakovost življenja vseh nas, saj kazni podobno naše občine in dodatno obremenjuje komunalne delavce. Dodajajo, da je

obveznost vseh občanov, da odpadke pravilno ločujejo, v primeru kršitev pa zagrožene kazni segajo od tristo do dva tisoč evrov. Na občinski upravi prav tako opozarjajo lastnike psov, da morajo pospraviti pasje iztrebke, ki ne sodijo med organske, temveč mešane komunalne odpadke, torej v črni zabojnik.

V Osnovni šoli Vodice pa so opozorili tudi na silvestrsko razdejanje v okolici šole, ki ga je povzročila skupina mladostnikov. S pirotehničnimi sredstvi so uničili betonski koš za smeti, poškodovali so zabojnik za embalažo in del panelne ograje, skupila pa jo je tudi vrtna hiška, ki so jo morali zaradi poškodb celo podreti. Ravnatelj šole Jure Grilc je ob tem na družabnem omrežju Facebook opozoril, da s takšnim ravnanjem mladi škodo povzročajo predvsem sebi.

Popolna zapora ceste v Globokem

Globoko – V sklopu nadgradnje železniške proge Podnart–Lesce bo od jutri pa do sredine aprila med 7. in 20. uri popolna zapora ceste Mošnje–Dobrava v Globokem. Cesta bo zaprta zaradi sanacije obokov podvoza pod železnico, so sporočili z radovljiske občinske uprave.

V prejšnje stoletje

Založba Beletrina leto začenja z zanimivimi izdajami del s področja leposlovja in humanistike.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Eden plodovitejših slovenskih literatov Jani Virk (1962) se v svojem desetem romanu Jaka in Vane vrača v osemdeseta leta prejšnjega stoletja. Jaka preživlja poltje s svojo ljubeznijo Katjo in snuje skupno prihodnost, a se jeseni z odhodom na služenje vojaškega roka njegove sanje končajo. V vojašnici v Bovcu se spozna z nekoliko posebnim pesnikom Vanetom. Priključi se športni enoti in se poskuša izviti iz absurdnega vojaškega vsakdana. Sledi kazni in zadnje mesece vojaškega roka preživi na Kosovu, kjer nemiri že nakazujejo prihodnji razpad države. Prijatelja po odsluženju vojaški obveznosti zaživita bohemsko študentsko življenje, potujeta po Evropi, hodita po sledih slikarja Goye, doma pa ju zaznamujejo živahna osemdeseta – vse od povojne slovenske poezije s Šalamunom, Strnišom in Zajcem na čelu do vznika punka in projekcij Fassbinderjevih filmov. Petdesetina kajletniki boste v njem podživljali osemdeseta.

Marjan Tomšič (1939) je pisatelj Istre. Roman Šavrinke (1986) je eno izmed njegovih najbolj znanih del, roman Zrno od frimntona (1993), ki opisuje resnične dogodke v ženskem zaporu in obuja spomine na medvojna leta v Istri, pa velja za enega izmed najpomembnejših slovenskih romanov dvajsetega stoletja. Beletrina izdaja je tretja doslej in prinaša tudi avtorjev predgovor, v katerem prvič spregovori o nenavadnih okoliščinah nastanka romana. Šavrinke Marija Franca iz Gračiča, h kateri je avtor dolga leta prihajal poslušat zgodbe, se je po soočenju z rokopisom namreč ustrašila morebitnih posledic in je hotela na vsak način preprečiti izdajo knjige. V romanu, ki je nekakšno nadaljevanje Šavrinke, spremljamo šavrinke Katio (torej Marijo), ki kmalu po vojni spet hodi v spodnjo Istro po jajca in drugo robo, ki jo potem prodaja v Trstu, medtem pa drugi, med njimi je tudi njen brat, po tej

poti čez mejo tihotapijo ljudi. Vseeno se po krivem znajde v zaporu, ker pa noče izdati imen Istranov, ki so tihotapili begunce, je dolgo ne izpustijo.

Poezijo Cvetke Lipuš, ki je za svojo prejšnjo zbirko Kaj smo, ko smo (2015) prejela nagrado Prešernovega sklada, določa končna postaja, ki pa ni nujno vedno končna – smrt. Tokrat se odhajanje pojavi že v naslovu. »Osnovna zamisel je bila napisati priročnik za razna odhajanja. Mikalo me je preoblikovati popularni žanr priročnikov povsem po svoje, za drugo zvrst besedila,« pojasnjuje avtorica. Odhajanje za začetnike je aluzija na poplavo priročnikov za vse mogoče in nemogoče zadrege v naših življenjih.

Hrvaška avtorica Slavenka Drakulić, pri Beletrini je pred tremi leti izšla njena knjiga Mileva Einstein, teorija žalosti, se tokrat predstavlja z romanom Dora in Minotaver, v katerem slika buren odnos med Pablom Picassom in Doro Maar. Prevajalka Mateja Komel Snoj vidi knjigo kot vznemirljivo napisano pripoved o turbulentnem razmerju med priznanim fotografijem in eno vidnejših figur pariške avantgarde ter slikarskim genijem dvajsetega stoletja. »Roman o ljubezni in strasti, občudovanju in navdušenju pa tudi ponižanju, zlomu in obupu glavne junakinje je še eno v vrsti odličnih biografskih del Slavenke Drakulić.«

Zgodovinarica dr. Mateja Ratej se v delu Svastika na pokopališkem zidu ukvarja s hitlerizmom na Štajerskem, ki se je kazal v simpatiziranju z nacističnim redom v javnosti in pomenil privid boljšega življenja v nemški državi pod Hitlerjem. V knjigi gre po besedah avtorja predgovora Toneta Partljiča za posebno »soočenje leposlovja in zgodovinske znanosti«, avtorica se naslanja na raziskave, arhivske materiale in kazenske spise, obenem pa se ukvarja tudi s fikcijo, s pomočjo katere razbira takratno družbeno klimo. Tema je danes še kako aktualna.

Smerdujeve male plastike

V Narodni galeriji je na ogled razstava sedemintridesetih plastik kiparja Frančiška Smerduja (1908–1964) v mavcu in glini, ki jih je podarila kiparjeva hči akademska kiparka Mojca Smerdu.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Donacija kiparjeve hčere Mojce Smerdu je od konca januarja na ogled v galeriji Narodni dom v sklopu Narodne galerije. Zajema osnutke za kiparjeva raznolika dela, in sicer za glave, portrete, malo plastiko, reliefe ter monumentalno spomeniško kiparstvo.

V zgodovino kiparstva na Slovenskem se je Frančišek Smerdu vpisal kot snovalec malih intimnih plastik, ki so v svoji izraznosti na poseben način monumentalne, na drugi strani pa kot avtor monumentalnih javnih spomenikov, ki jih zaznamuje svojevrstna »intimnost«. Kipar je namreč male kipe ustvarjal z enakim zanosom kot velika monumentalna dela. Eno njegovih nedvomno najbolj znanih del v javnem prostoru je zagotovo pet metrov visoki kip dr. Franceta Prešerna, ki stoji pred Prešernovim gledališčem v Kranju. Med letoma 1950 in 1952 sta ga soustvarila s kiparjem Petrom Lobodo, že leta 1949 pa so v Prešernovi hiši odkrili pesnikov doprsni kip, ki je prav tako Smerdujevo delo.

Skupaj z drugimi študenti zagrebške likovne akademije je bil član Kluba neodvisnih slovenskih likovnih umetnikov in pozneje profesor na ljubljanski likovni akademiji. Ustvarjal v različnih materialih, najraje v marmornu, učinek zglačene, mehke kiparske gmote je ritmično stopnjeval z bolj slikovito obdelavo površine z živahno igro svetlobe in senc.



Ležeča z vencem (Pomlad), 1957; osnutek za kip v Festivalni dvorani, patiniran mavec, 48 x 155 x 62 cm / Foto: Narodna galerija

Kot je v uvodnem besedilu k razstavi zapisala direktorica Narodne galerije dr. Barbara Jaki, apolinična lepota njegovih ženskih figur v različnih pozah in s preprostimi »atributi«, kakršni so šal, brisača, vrč, pladenj ali prt, doseže še večjo intimnost v svobodnejši obdelavi in topli barvi glin.

»Precej omejen ikonografski svet dopolnjujejo še portretne glave in spomeniško kiparstvo, v katerem se je na izviren način približal estetiki socialističnega realizma in jo zaznamoval – v nasprotju z mirno poetiko zasanih ženskih likov – z gibanjem in zanese-nim vznemirjenjem.«

V Narodni galeriji so v zadnjih letih prejeli več donacij umetnin ali celotnih opusov, na primer Marjana Pogachnika, Bojana Kovačiča, Zorana Mušiča, Metke Krašovec ... Tudi 37 del kiparja Frančiška Smerduja – plastik v mavcu in glini – se je leta 2012 ob donaciji kiparjeve hčere Mojce pridružil 13 že inventariziranim

Smerdujevim kipom, ki jih hranijo v Narodni galeriji.

Od prevzema podarjenih umetnin je potekalo intenzivno muzejsko delo – evidentiranje, dokumentiranje, proučevanje še vedno premalo znane opusa – in predvsem restavriranje. Avtorica tokratne razstave Mateja Breščak je opravila natančne raziskave, dopolnila marsikateri podatek o upodobljenih, opozorila na aktualna dogajanja s Smerdujevimi deli, natančneje pa je opredelila tudi marsikatero datacijo. Več tako zbranih informacij je služilo zamudnemu restavriranju, ki sta ga v največji meri opravili Martina Vuga in Erika Sartori.

Cerkve v Prešernovem življenju

Ob slovenskem kulturnem prazniku so v Pavlinovi galeriji v Naklem pripravili razstavo likovnih del z naslovom Cerkve v Prešernovem življenju.

IGOR KAVČIČ

Naklo – V Kulturno umetniškem društvu LIK Naklo so v preteklih letih ob slovenskem kulturnem prazniku v Pavlinovi galeriji tamkajšnjega Doma J. Filipiča tradicionalno organizirali recital slovenske poezije in proze. Zaradi epidemije in ukrepov ob tem organizacija kulturnih dogodkov za večjo skupino ljudi ni bila mogoča, odprle pa so se galerije in muzeji. Zato so se v društvu odločili praznik obeležiti razstavo likovnih del, povezanih s Prešernom.

Na praznični ponedeljek so tako odprli razstavo petnajstih slikarskih del osmih avtorjev, ki so za motiv izbrali cerkve v krajih, kjer je živel oziroma je vanje zahajal pesnik. Tako so upodobili cerkvico Sv. Marka v Vrbi, cerkev Sv. Janeza Krstnika v ljubljanskem Trnovem,



Avtorji razstavljenih slik v Pavlinovi galeriji / Foto: Izidor Vrhovnik

kranjski cerkvi Sv. Kancija in Matere božje roženske ter tudi naklansko cerkev Sv. Petra. »Prešeren je namreč zahajal tudi k župniku Blazniku v Naklo, o čemer priča njegov dnevnik, objavljen v publikaciji Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. To dejstvo je za

Naklance vsekakor zanimivo,« pove Alojzija Murn iz društva LIK.

Razstavljene slike so ustvarili Katarina Babič, Rajko Bogataj, Marjan Burja, Anka Marzidovšek, Alojzija Murn, Zdravko Purgar, Mija Šubic Kramarič in Izidor Vrhovnik. Objavo Blaznikovega

dnevnika pa je prispeval Damijan Janežič. Razstava je bila v Pavlinovi galeriji ponovno na ogled to nedeljo od 10. do 12. ure. Ponovno si je v galeriji mogoče ogledati razstavo plakatov, povezanih z različnimi dogodki, ki so jih v društvu pripravili v petih letih delovanja.



Sprejem zlate Eve Urevc

Za smučarsko tekačico so po njeni prvi zmagi v svetovnem pokalu, ki jo je dosegla skupaj z Anamarijo Lampič, v domačih Gorjah pripravili virtualni sprejem. »Če bo zlato prinesla še s svetovnega prvenstva v Oberstdorfu, bom prehodil Slovenijo,« napoveduje gorjanski župan Peter Torkar.

MAJA BERTONCELJ

Gorje – Eva Urevc, članica ŠD Gorje, je na tekmi svetovnega pokala v ekipnem sprintu v Ulricehamnu na Švedskem z Anamarijo Lampič (TSK Triglav Kranj) prvič stopila na najvišjo stopničko. V domačih Gorjah so ji v četrtek zvečer pripravili virtualni sprejem.

V Gorjah ponosni na Evo

»Lepo je videti, da imam takšno podporo. Že po Dresdnu, ko sva bili z Anamarijo tretji, mi je mami rekla, da sedaj so pa Gorjanci res ponosni name. Ob zmagi pa je bilo sploh veliko čestitk. To mi veliko pomeni. Zahvaljujem se vsem, predvsem soobčanom. Vesela sem, ko vidim, da sem vzor mladim tekačem, mladim športnikom. Vse to je dodatna motivacija, ki mi daje še večjo moč,« je povedala Eva Urevc. V Gorjah letos slavijo stoletnico ŠD Gorjeinsedajšezgodovinsko premierno zmago. »Sto let smo jo čakali in dočakali. Za občino Gorje s tri tisoč prebivalci je to zagotovo velik uspeh,« je poudaril Janez Hudovernik, ki je povezoval virtualni dogodek. »Če bi razmere dopuščale, bi na sprejemu igrala Godba Gorje. Zagotovo bi bilo igrišče pri Gorjanskem domu premajhno,« je Peter Torkar, župan Občine Gorje, odgovoril na vprašanje, kakšen sprejem bi šele bil, če bi bila možnost pripraviti ga na prostem, in v nagovoru Urevčevi med drugim dodal: »Pesti bomo držali še naprej. Želimo ti predvsem zdravja. Kadar ti bo malce težko, se spomni na današnji večer. Mi smo s tabo z dobrimi mislimi in pozitivno energijo.« Čestitke zlati Evi Urevc so se kar vrstile. »Iskrene čestitke, Eva. Zahvala vsem, ki ji pomagata na športni poti, in seveda zahvala za tvoj izjemni prispevek za prepoznavnost domačega kraja



Eva Urevc se pripravlja na svetovno nordijsko prvenstvo. V času virtualnega sprejema je bila v Planici. Tekme svetovnega pokala, ki bi morale biti konec tedna v Novem mestu na Češkem, so odpovedane. / Foto: Gorazd Kavčič

in Slovenije,« je v komentar zapisala Cvetka Ulčar Jug. Velikemu uspehu Eve Urevc so se poklonili tudi Gorjanski svizci, Gregor Repe, predsednik ŠD Gorje, Tomaž Žemva, v društvu predsednik sekcije za tek in biatlon, Roman Beznik, predsednik pano-ge smučarski tek pri Smučarski zvezi Slovenije, Nenađ Pilipović, učitelj športa na OŠ Gorje, in predstavnik sponzorjev Janez Žnidar, direktor podjetja Elmont Bled, ter Simon Jan, direktor podjetja Tosidos. »Ne bi mogel biti bolj vesel. Tekmo smo gledali doma in to je bil zagotovo eden najbolj glasnih dogodkov v naši hiši. Na društvo s selega sveta že prihajajo prošnje po Evinem avtogramu,« je povedal Repe in Urevčevi v imenu društva izročil ček za dva tisoč evrov, vso podporo in pomoč pa ji je zagotovil tudi v prihodnje.

Tekačica, ki je bila vmes v biatlonu in veslanju

Na kratko je bila predstavljena športna pot Eve Urevc. Začela jo je pri devetih letih kot smučarska tekačica v TSK Bled, nadaljevala

v biatlonskih vrstah pri ŠD Gorje, prestopila še v veslanje in se pri devetnajstih vrnila v tek na smučeh, nazaj v gorjansko društvo. Svoj športni talent je kazala že v osnovni šoli in bila zraven pri kar nekaj zgodovinskih uspehih OŠ Gorje. V lanski zimi zaradi poškodbe ni tekmovala, v letošnji se je uspešno vrnila. »Imela sem strgano sprednjo križno vez. Že pred operacijo je bil dogovor, da zaradi rehabilitacije izpustim sezono. Sprijaznila sem se s tem in si rekla, da kar me ne ubije, me ojača. Imela sem še večjo motivacijo, trenirala z mislijo, da se vrnem še močnejša. Mislim, da mi uspeva. To je moja služba. Včasih je bolj naporno, včasih manj. Ko ti gre, ko si v formi, v tem le uživaš,« je pojasnila športnica, katere vzornica je Norvežanka Marit Bjørgen. Nekaj besed je namenila še zaključku ekipnega sprinta na Švedskem, zadnjemu krogu, ko je v cilju čakala razplet: »Svojo nalogo sem opravila. Vem, kakšne so sposobnosti Anamarije. V zaključkih je izredno močna. Rekla sem si, da če bo v ciljnem sprintu

prišla v stiku z drugimi, bo to to. In res je bilo.«

Želja posamična zmaga

Če sta bili z Anamarijo Lampič v ekipnem sprintu v sezoni že dvakrat na stopničkih, pa še čaka na posamične. Najvišje je bila na petem mestu. »Posamične stopničke so moja velika želja in to bo sploh nekaj posebnega. Veliko mi pomeni že zmaga v dvojicah, a tek na smučeh je posamičen šport in stremim k temu, da bom tudi kot posameznica stopila na najvišjo stopničko,« je z mislimi osredotočena na naslednji cilj.

Vrhunec letošnje sezone bo svetovno nordijsko prvenstvo v Oberstdorfu. »Eva, v primeru, da iz Oberstdorfa prineseš zlato, bom prehodil Slovenijo,« napoveduje župan Torkar. Zaključek sprejema je pripadel Urevčevi: »Zahvaljujem se vsem, ki me podpirajo. Upam, da vas bom še naprej razveseljevala z rezultati. Naredila bom vse, kar je v moji moči, da bo tako. Upam, da se že kmalu vidimo s kakšno novo zmago, novo medaljo okrog vratu.«

Najvišje Miha Dovžan

Danes se na Pokljuki nadaljuje svetovno prvenstvo v biatlonu.

MAJA BERTONCELJ

Rudno polje – Za biatlonci so na svetovnem prvenstvu na Pokljuki tudi tekme v sprintu in zasledovanju.

V ženski konkurenci je obe preizkušnji dobila Norvežanka Tiril Eckhoff, v moški pa je v sprintu slavil Šved Martin Ponsiluoma, v zasledovanju pa Francoz Emilien Jacquelin. V slovenskem taboru je najbolje tekmoval Miha Dovžan, skorajda domačin iz Gorij. Osvojil je 25. in 23. mesto, ki je njegov drugi najboljši posamični rezultat v karieri. »Tudi danes sem zadovoljen z nastopom. Tekaško sem lahko držal najboljše. Škoda za prvo streljanje v stoji, kjer sem pustil dva strela preveč. Cilj je bil napredovati in to mi je uspelo. Upam, da bo tudi v sredo tak nastop in



Miha Dovžan

se bom veselil, če se mi uspe uvrstiti na nedeljsko tekmo s skupinskim startom,« je Dovžan povedal po nedeljski tekmi v zasledovanju.

Danes bo na Pokljuki posamična tekma žensk (ob 12.05), jutri moških (ob 14.30), v četrtek pa štafeta mešanih dvojic (ob 15.15).

Jeseničani danes znova igrajo v Alpski hokejski ligi

Jesenice, Kranj – Hokejisti v Alpski hokejski ligi bodo v naslednjih dneh odigrali zaostale tekme rednega dela. Danes bo HDD Slj Acroni Jesenice doma igral proti Steel Wings Linz (ob 19. uri), v četrtek jih čaka gostovanje pri SHC Fassa Falcons. Pretekli konec tedna pa so bili aktivni hokejisti v Mednarodni hokejski ligi. V četrtek je ekipa HD Hidria Jesenice po streljanju kazenskih strelav doma s 4 : 3 premagala HK Triglav. V soboto so vodilni triglavani gostili HK True Celje in zmagali s 3 : 0. V Tivoliju sta se pomerila HK Slavija Junior in HK MK Bled. Boljši so bili Ljubljanačani, ki so zmagali s 6 : 3. Nove tekme bodo v četrtek. V Dvorani Zlato polje v Kranju bodo hokejisti HK Triglav gostili HK MK Bled (ob 19.30), na Jesenicah pa se bosta pomerila HD Hidria Jesenice in HK True Celje (ob 19. uri).

Nova zmaga nogometašev Domžal

Domžale – Nogometaš v Prvi ligi Telekom Slovenije so odigrali tekme 21. kroga. Domžale so gostovale v Celju. Domžalčani so povedli že v drugi minuti srečanja, ko je zadel Tilen Klemenčič, nekdanji igralec kranjskega Triglava. Na 0 : 2 je v drugem delu srečanja povišal domači igralec Matic Vrbanec, ki je žogo nesrečno poslal v lastno mrežo. To je bil tudi končni izid tekme. Na lestvici je vodstvo prevzela Olimpija, Domžale so na petem mestu. Tekmo 22. kroga bodo igrade doma. V nedeljo se bodo pomerile z ekipo CherryBox 24 Tabor Sežana (začetek tekme ob 16.45).

Petič v sezoni na stopničkih

Kranj – Telemark smučarji so pretekli konec tedna tekmovali na tekmah za svetovni pokal, ki jih je gostil Passy-Plaine Joux v Franciji. Znova se je izkazal Gorenjec Jure Aleš. V najdaljši disciplini, v klasiku, je bil drugi. V letošnji zimi je enkrat že zmagal, bil trikrat drugi in enkrat tretji. V skupnem seštevku svetovnega pokala je četrti. Svetovni pokal se bo nadaljeval šele čez slab mesec v švicarskem Thyonu.

Nove stopničke skakalcev

Z drugim mestom jih je na nedeljski tekmi svetovnega pokala v Zakopanah osvojil Anže Lanišek.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Smučarski skakalci so pretekli konec tedna na stopili na dveh tekmah svetovnega pokala v Zakopanah na Poljskem. Anže Lanišek je poskrbel za nove skakalne

stopničke. Član SSK Mengeš je bil na prvi tekmi četrti, mesto za njim se je uvrstil Bor Pavlovčič, na drugi tekmi pa je zaostal le za Norvežanom Halvorjem Egnerjem Grane- rdom. V skupnem seštevku je na petem mestu. »Drugo

mesto, znova stopničke. Lovim svojo prvo zmago. Neglede na vse sem zelo zadovoljen z izvedbo. Upam, da tako nadaljujem. Ni predaje,« pravi Anže Lanišek, ki se bo sedaj pripravljaj na svetovno prvenstvo v Oberstdorfu. Ta konec

tedna so tekme svetovnega pokala v Rašnovu, kjer bodo tekmovali tudi skakalke, Slovenci, ki imajo že zagotovljen nastop na svetovnem prvenstvu, pa v Romunijo ne bodo odpotovali. Poleg Laniška so to še Bor Pavlovčič, Domen

Prevc in Peter Prevc. Najbližje petemu mestu je Cene Prevc, ki je v zadnjem obdobju uspešno nastopal v celinskem pokalu, za šesto mesto pa se bosta pomerila Tilen Bartol in Žiga Jelar.

Po svetovnem prvenstvu in pred zaključkom sezone v Planici je bila v koledarju norveška turneja Raw Air, ki pa je odpovedana. Med možnimi prizorišči za te tekme ali vsaj kakšno izmed njih se omenja Planica. Odločitev naj bi bila znana v kratkem.

Bron tudi Gorenjkama

Kranj – Mladi smučarski skakalci so zelo uspešno tekmovali na mladinskem svetovnem prvenstvu v Lah- tiju na Finskem. Na ekipni tekmi deklet sta bili v bronasti slovenski ekipi tudi Gorenjki Nika Prevc, članica SK Triglav Kranj, in Jerneja Repinc Zupančič iz NSK Tržič FMG. Na posamični tekmi je Prevčeva osvojila enajsto mesto, Repinc Zupančičeva je bila trinajsta.

PLANINSKI IZLET: RUDNICA (946 M N. M.)

Razglednik, kjer domujejo škrati

Kljub nizki nadmorski višini je zaradi svoje središčne lege med Spodnjo in Zgornjo Bohinjsko dolino razglednik prvega razreda.

JELENA JUSTIN

Zimski vzpon na Rudnico je nezahtevno dejanje, ki ga oteži le dejstvo, da bomo morda morali gaziti. Hrib je idealen tudi za turno smučanje, zato se da na njem videti precej smučarskih vijug. Peš, s krplji ali s smučmi ... hrib navduši zaradi izjemnega razgleda.

Rudnica je idealna za fotografiranje Bohinjskega jezera, saj ponuja prelep razgled na zatrep bohinske doline in tako se nam jezero pokaže v vsej svoji lepoti. Prepletena je s številnimi potmi, predvsem tistimi starimi rudarskimi, ki pa

so se po zatonu bohinskega fužinarstva ohranila le še v ustnem izročilu. Najbolj običajni poti vzpona sta iz Broda v Spodnji Bohinjski dolini in iz Stare Fužine v Zgornji Bohinjski dolini, po kateri se bomo podali tudi mi.

Začetek poti je v vasi Stara Fužina. Zapeljemo se skozi vas, prečimo most, gremo po klančku navzgor, kjer nas čaka lesen smerokaz z napisom Rudnica. Najbolje je, da v vasi nekje parkiramo in pot nadaljujemo peš. Če je gaz shojena, ne moremo zgrešiti. V spodnjem delu poteka po ravnem, saj hodimo po poljski cesti. Okoli sebe vidimo zasnežena polja. Pot

se počasi začne vzpenjati. V spodnjem delu, ko pride mo do prve lesene kočice, hodimo pravzaprav po potoku oz. ob njem, zato je pot precej razmočena. Hkrati pot začne zavijati desno. Če se bomo vsake toliko časa obrnili proti jezeru, bomo kaj kmalu ugotovili, zakaj je Rudnica tako priljubljena točka ljubiteljev panoramskih razgledov. Še en klanec in pred seboj najprej zagledamo skalo, ki nas usmeri proti vrhu Rudnice, na desni strani pa je kočica. Smo na rovtu Za Lazmi. Vrh tega starega rudarskega centra je skrit v gozdu, kjer – pozimi sicer težje – lahko opazimo



Pogled na Zgornjo Bohinjsko dolino z vrha Rudnice / Foto: Jelena Justin

ostanke kopanja rude boksit. Na desni strani se pred nami panoramsko odpira Zgornja dolina; vasi, kot so Studor, Srednja vas in Češnjica, ter poključka planota.

Ko se bomo vračali nazaj do rovtu Za Lazmi, postojmo za trenutek in se nagledmo lepot Bohinjske doline. Greben Bohinjsko-Tolminskih gora s špičasto Rodico, pa Vogel, Podrta gora, Mahavšček, Komna, Komarča, Pršivec, Vogar in ledeniško Bohinjsko jezero. Upam le, da bo vreme na naši strani.

Nazaj se lahko vrnemo po poti pristopa, ali pa za kočico na rovtu Za Lazmi krenemo po gozdni stezi na rob in se po panoramski poti nad Spodnjo Bohinjsko dolino vrnemo nazaj do rovtu, kjer smo prej zavili levo. Če se na tem rovtu držimo bolj leve strani oz. ko ga dosežemo, gremo kar naravnost, lahko z malce občutka za orientacijo in GPG-navigacijo dosežemo tudi razgledno Peč, kjer je na višini 650 metrov postavljena klopca. Trenutno,



Idiličen pogled na Bohinjsko jezero s Peči / Foto: Jelena Justin

ker je pot snežena, se da slediti stopinjam, ki pripeljejo na markirano pot, s katere se levo odcepi pot do Peči. Z razgledne točke je eden najlepših razgledov na Bohinjsko jezero. Vrnemo se nazaj na markirano pot in se po njej spustimo do Stare Fužine. Predlagam, da se po kolesarski poti vrnemo na izhodišče v zgornji del vasi, kjer nas ob cerkvi čaka jekleni konjiček.

Za vzpon na Rudnico z južne strani za izhodišče svetujem rojstno hišo dr. Janeza Mencingerja, ki leži med vasicama Savica in Brod. Ne pozabimo pa, da je zima in da je vzpon z južne strani precej bolj strm in zahtevnejši.

Nadmorska višina: 946 m
Višinska razlika: 400 m
Trajanje: 3 ure
Zahtevnost: ★★★★★



Razgled z rovtu Za Lazmi / Foto: Jelena Justin

Krofov ni nikoli preveč

NEŽA MARKELJ



Vonj po cvrtju se je v našem naselil že dober teden pred pustnim torkom, ovil je vsak kotiček kuhinje in se udobno namestil v zavese, jakne, ki so visele na hodniku, celo moj vzglavnik je dišal po slastnih krofih. Cvrlo se je vsak drugi dan, enkrat klasične z marelično in slivovo marmelado, drugič z Nutello pa take z bogatim vaniljevim polnilom, bananine miške in krhke flancate po receptu stare mame. Glavno dogajanje je bilo pri nas v teh dneh osredotočeno okoli štedilnika, kjer so v širokem loncu cvrčale majhne kroglice kvašenega testa z zlato rjavimi kapicami in tradicionalnim svetlim obročem.

Za cvrtje krofov sva se letos zagrebela midva z Nejcem, prebrala številne kulinarčne bloge, prelistala

nasvete v starih kuharskih knjigah, se ustavila še pri stari mami in odkrivala trike ter skrivnosti pustne peke. Predvsem je pomembno, da testo dobro in dolgo časa gnetete, tako postane mehko, svetleče in elastično. Mleko za kvasec ne sme biti prevroče, sol vedno dodamo po robovih moke, olje pa v postopku gnetenja dolivamo na koncu. Pri krofih testo razdelimo na enake kroglice, težke od petdeset do šestdeset gramov, jih vzhajamo, nato pa z vzhajano stranjo položimo v olje za cvrtje, ki naj bi imelo okoli 170 stopinj. Prve tri minute krofe cvremo pokrite, da lepo narastejo, jih nato hitro obrnemo in počakamo, da se zlato rjavo zapeče še spodnja stran. Ocvrte dobro odcedimo, popivnomo malinarične bloge, prelistala

dodatku ruma v testo vpila v manjši meri, ter jih napolnimo s sladkimi nadevi.

Videz in tudi priprava krofov se od države do države razlikujeta, Slovenci pa naj bi jih ustvarjali po zgledu avstrijske slaščičarke Cecilie Krapf, ki naj bi prvega ocvrla okrog leta 1960. V Nemčiji z jagodno ali češnjevo marmelado napolnjeni krofi slišijo na ime Berliner, Italijanski so bomboloni – te z jajčno kremo napolnijo z vrha in jih povaljajo v kristalnem sladkorju. Poljaki cvrejo paczke, v Franciji pa kvadratastim krofom rečejo beigneti. Kaj pa Američani? Ti se z biskvitnimi obročki, pečenimi v pečici ali v olju ter preliti s sladkornimi glazurami sladkajo vse leto. Zadnje dni pa so tudi pri nas po spletu začeli krožiti številni recepti za t. i.

MLADOST, POTEPI IN DRUGI UŽITKI



Krofi princeske, polnjeni z vaniljevo kremo in posuti s kokosom

doughnute, ki naj bi s svojimi romantično rožnatimi prelivi združili pustno rajanje in dan zaljubljenecv, ki letos padeta na isti dan.

Svetli »krancelj« je po prvih treh poskusih končno objel sredino krofov, ti so

bili iz minute v minuto lepši in po nedeljskem kosilu sem s ponosom ter zadovoljnim nasmehom na mizo položila poln pladenj okroglih lepotev, ki so upravičili slavo najboljšega pustnega posladka.

Novo vodstvo gorenjske kmetijsko-gozdarske zbornice

Na ustanovni seji sveta kranjske območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije so za predsednico izvolili Barbaro Lombar iz Babnega Vrta, za podpredsednika pa Staneta Berganta iz Kokre in Janeza Šimenca iz Župnije Kranjska Gora.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Volitve organov Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije so bile lani jeseni. Medtem ko se je svet zbornice sestal na ustanovni seji že novembra in za predsednika izvolil Romana Žvegliča, zdaj potekajo tudi ustanovne seje svetov

Na seji, ki bo predvidoma ob koncu februarja, bo svet obravnaval letošnji program dela Območne enote Kranj.

območnih enot. Za Območno enoto Kranj, ki pokriva območje Gorenjske oziroma petih upravnih enot ali osemnajstih občin, je bila ustanovna seja prvi četrtek v februarju, zaradi epidemije novega koronavirusa je potekala na daljavo. Na seji so potrdili mandate izvoljenim članom sveta. Spomnimo: na volitvah so bili v prvi volilni skupini, to je izmed kmetov in drugih fizičnih oseb, v svet izvoljeni Jože Mulej s Sela pri Bledu, Barbara Lombar iz Babnega Vrta in Janez Jenko iz Gorenje vasi - Reteč (vsi Društvo slovenski kmet), Viktor Markelj iz Potoka in Marko Kern iz Velesovega (oba Društvo



Foto: Gorazd Kavčič

Barbara Lombar

SKZ), Igor Kuralt iz Žabnice (Kmečka lista), Stanislav Bergant iz Kokre (Društvo članov sindikata kmetov), Martin Križnar iz Kra-



Foto: Cveto Zaplotnik

Stane Bergant

kandidatov pravnih oseb pa Janez Šimenc (Župnija Kranjska Gora). Na ustanovni seji so izmed članov izvolili novo vodstvo – predse-



Janez Šimenc / Foto: arhiv GG

postala hribovski in ekološki kmet Stane Bergant iz Kokre (Društvo članov sindikata kmetov) in Janez Šimenc, župnik v Župniji Kranjska Gora.

Svet območne enote je v četrtek objavil že tudi poziv, s katerim je pozval predlagatelje, da najkasneje do 15. marca na naslov Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj pošljejo predloge za člane odborov izpostav Jesenice, Radovljica, Tržič, Kranj in Škofja Loka. Po statutu zbornice lahko člane odborov izpostav predlagajo organizacije kmetov, najmanj ena tretjina članov sveta območne enote ali pravne osebe, članice zbornice, ki imajo sedež na območju območne enote; člane odborov pa imenuje svet območne enote.

Rejce opozarjajo na nevarnost okužb

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Upravni odbor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije poziva vse rejce prašičev in perutnine, da ne glede na število živali, ki jih redijo, dosledno izvajajo bi-ovarstvene ukrepe na kmetiji in s tem preprečijo morebitno okužbo živali z afriško prašičjo kugo oziroma s ptičjo gripo.

Kot ugotavljajo, je prašičja kuga že lahko prisotna pri divjih prašičih, a ker je nevarnost, da bi se razširila med prašiče v gospodarski reji, je država že sprejela ukrepe za preprečevanje in zgodnje odkrivanje kuge pri divjih prašičih. Med take ukrepe sodijo intenzivni odstrel prašičev, prepoved in omejitev krmljenja prašičev na krmiščih, ustrezno

ravnanje z najdenimi poginulimi divjimi prašiči, obvezno čiščenje in razkuževanje obutve, opreme in vozil pred lovom in po njem ter kopanje psov, omejitve gibanja lovcev, ki so bili v stiku z divjim prašičem ...

V Sloveniji so pred nedavnim odkrili že tudi nekaj primerov ptičje gripe, ki lahko povzroči veliko gospodarsko škodo, saj je v primeru razširitve okužbe na kmetijo treba uničiti vso perutnino, hkrati pa omejiti in prepovedati promet s perutnino, mesom in mesnimi izdelki. Da bi preprečili okužbo, morajo rejci domači perutnini preprečiti stik z divjo perutnino, zavarovati vodna zajeta, omejiti dneve izpuste perutnine na najkrajši možni čas in jih nadzorovati ...

Tržne cene govejega mesa

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Pogledjmo, kakšne so bile cene v tednu med 25. in 31. januarjem, ko je bilo zaklanih 355 od enega do dveh let starih bikov, 14 več kot dve leti starih bikov, 160 krav, 129 telic, 66 do osem mesecev starih goved in dve govedi,

stari od osem do dvanajst mesecev. K ceni so prištet povprečni prevozní stroški v višini 6,32 evra na sto kilogramov hladne mase. Pri kakovostnih razredih se oznake U, R, O in P nanašajo na vizualno ocenjevanje mesnatosti živali, oznake 2, 3 in 4 pa določajo razvrstitev trupa glede na zamaščenost. Oznaka n. z. pomeni, da v tisti kategoriji ni bilo zakola.

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100 kg)					
Kakovostni razred	Biki, stari od 12 do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice	Goveda, stara do 8 mesecev
U2	324,70	-	-	n.z.	-
U3	326,38	-	-	313,66	-
U4	-	-	-	313,51	-
R1	-	-	-	-	426,54
R2	320,06	-	-	291,64	418,57
R3	323,79	314,77	225,71	305,89	-
R4	-	-	226,74	292,47	-
O1	-	-	-	-	437,35
O2	298,26	-	188,95	238,60	423,44
O3	307,44	-	203,91	291,97	-
O4	-	-	239,54	291,54	-
P1	-	-	-	-	400,54
P2	-	-	171,94	-	426,54
P3	-	-	184,58	-	-

Novosti pri neposrednih in drugih plačilih

Kranj – V okviru priprav na subvencijsko kampanjo, ki bo trajala od 24. februarja do 6. maja, bo Oddelek za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu (KGZ) Kranj pripravil v torek, 23. februarja, z začetkom ob desetih dopoldne predavanje Mance Zaverl in drugih kmetijskih svetovalcev o novostih pri neposrednih in drugih kmetijskih plačilih. Predavanje bo zaradi epidemije novega koronavirusa potekalo na daljavo, po spletni aplikaciji Zoom. Vsi, ki bi radi prisluhnili predavanju, se morajo do 22. februarja prijaviti na elektronski naslov jana.vrhovnik@kr.kgzs.si ali na telefonsko številko 04 280 46 28, potem pa bodo na svoj e-naslov prejeli povezavo do aplikacije Zoom.

Nov načrt objave javnih razpisov

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano letos načrtuje objavo osemindvajsetih javnih razpisov, s katerimi bo za različne ukrepe iz programa razvoja podeželja namenilo približno 183 milijonov evrov.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo je pripravilo nov načrt objave javnih razpisov, pri katerem daje posebno pozornost gorskim in ekološkim kmetijam. V septembru bo v okviru razpisa za naložbe na kmetijskih gospodarstvih objavilo dva razpisa – enega posebej za naložbe na gorskih kmetijah in drugega za ekološke kmetije. Na ministrstvu namreč ugotavljajo, da so za ohranitev gorskih kmetij potrebna stalna vlaganja v zasebno infrastrukturo, v mehanizacijo za delo v hribovskih razmerah in v živinorejo,

naložbe na ekoloških kmetijah so pomembne za doseganje cilja, po katerem naj bi v Evropski uniji leta 2030 kmetovali ekološko že na četrtni kmetijskih zemljišč.

Omenimo nekatere najpomembnejše javne razpise! Maja naj bi ministrstvo objavilo razpis za prilagoditev kmetijskih gospodarstev

na podnebne spremembe in razpis za naložbe za razvoj nekmetijskih dejavnosti na podeželju, junija razpis za izgradnjo namakalnih sistemov za več uporabnikov in razpis za naložbe v mehanizacijo opreme za sečnjo in spravilo lesa, julija razpis za naložbe v zbirne centre in razpis za

Izvajanje skupne kmetijske politike EU se v okviru sedanje finančne perspektive zaradi zamika pri pripravi reforme podaljšuje še za dve leti. Slovenija bo za ti dve leti prejela za izvajanje ukrepov programa razvoja podeželja 244,7 milijona evrov, kolikor predvideva strateški načrt za novo obdobje.

Prehitri na avtocesti

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski prometni policisti so v petek obravnavali tujega voznika, ki je na avtocesti pri galeriji Moste ob omejitvi 100 km/h vozil s hitrostjo 166 km/h. V petkovem merjenju hitrosti na avtocesti so sicer policisti obravnavali petdeset kršitev, v podobnem nadzoru v četrtek pa 39 prekoračitev hitrosti.

Kranjski policisti pa so v soboto obravnavali voznika,

ki jim ni ustavil. Med begom je voznik vozil z nepriлагоjeno hitrostjo, nevarno je prehitel, ni upošteval prometne signalizacije, prevozil je rdečo luč na semaforju, na osebнем avtomobilu pa so bile tudi registrske oznake drugega vozila. Ko je vozilo ustavil, je bežal še peš. Voznika so policisti izsledili, vozilo pa so mu zasegli, ker je bil brez veljavnega voznškega dovoljenja.

Našli mrtvega moškega

SIMON ŠUBIC

Jesenice – V gozdu na območju Planine pod Golico so v petek turni smučarji našli moško truplo. Gorska policijska enota je opravila ogled, sodelovali so tudi jeseniški gorski reševalci, zdravnik in vojaški helikopter. »Moški je bil

za trenutne razmere slabo opremljen, poleg njega pa ni bila najdena nobena športna ali gorniška oprema. Na kraju najdbe trupla je večja količina snega, temperature so bile zelo nizke (okoli -10 °C). Glede na do sedaj zbrana obvestila ne gre za sumljivo smrt,« so v petek razložili na Policijski upravi Kranj.

KRATKE NOVICE

Padel skupaj z odrom

Kamnik – V petek ob pol dvanajstih se je pri delu v kamniškem podjetju ponesrečil 48-letni delavec. Po ugotovitvah policistov je pri montaži dviznih vrat skupaj s premičnim odrom padel okoli šest metrov v globino. Pri tem se je moški lažje poškodoval in so ga z reševalnim vozilom odpeljali v ljubljanski klinični center. O nesreči so obvestili delovnega inšpektorja, policisti pa nadaljujejo zbiranje obvestil zaradi suma kaznivega dejanja ogrožanja varnosti pri delu.

Pakistanec se je skrival v tovornjaku

Kranj – Gorenjski policisti za izravnalne ukrepe so pred dnevi obravnavali državljana Pakistana, ki je podal namero za mednarodno zaščito. Skrival se je v tovornem vozilu, o čemer je policijo obvestil delavec podjetja.

Policisti prosijo za pomoč

Županje Njive – Kamniški policisti obravnavajo prometno nesrečo, ki se je zgodila minuli četrtek okoli 12. ure na Županjih Njivah. Vanjo sta bila vključena peška in neznani voznik vozila neznane znamke svetlo rdeče barve. Z vozilom je voznik trčil v peško, ki je hodila iz smeri Bistričice proti Stahovici, in jo lažje poškodoval. Za razjasnitev okoliščin policisti prosijo vse priče dogodka, da pokličejo na številko 113 ali Policijsko postajo Kamnik na telefonsko številko (01) 830 31 80. Pozivajo tudi neznanega voznika, da pokliče na eno od navedenih števil ali se osebno oglasi na Policijski postaji Kamnik.

Pijan trčil v ograjo

Zbilje – V soboto zvečer so medvoški policisti v Zbiljah ustavili voznika, pri katerem je preizkus alkoholiziranosti pokazal 0.80 mg/l alkohola v izdihanem zraku. Že pred tem je povzročil tudi manjšo prometno nesrečo, ko je z vozilom trčil v ograjo ene izmed hiš, v postopku pa se je še nedostojno vedel do policistov. Voznika so pridržali, zaradi vožnje pod vplivom alkohola bodo zoper njega podali obdolžilni predlog na sodišče, za ostale kršitve pa izdali plačilni nalog.

Nesreči v gorah

Kranjska Gora, Kamnik – V nedeljo dopoldne je na poti proti Zgornjemu Martuljkovemu slapu padel in se poškodoval planinec. Posredovali so gorski reševalci iz Kranjske Gore, ki so poškodovanca oskrbeli, nato ga je brniška dežurna ekipa s helikopterjem odpeljala v bolnišnico. Isto dopoldne si je planinec pri Gojški staji na Veliki planini poškodoval nogo. Kamniški gorski reševalci so ga prepeljali v dolino in predali reševalcem.

V tragediji na Storžiču trije umrli, še trije poškodovani

◀ 1. stran

Helikopterja sta se v reševanju izmenjevala v zraku, tako da je bil eden ves čas na kraju, so pojasnili na Policijski upravi Kranj.

Med reševanjem se je ob 13.20 v isti alpinistični smeri na višini okoli dva tisoč metrov sprožil še drugi plaz, ki je s sabo prav tako odnesel dva alpinista. Eden od njiju je v plaz uvržen zaradi hudih poškodb umrl; ustavil se je šele na višini okoli 1400 metrov. Druga alpinista so zaradi hudih poškodb s helikopterjem odpeljali v bolnišnico. V času sprožitve drugega plazu so bili na plazovini prvega štirje tržiški gorski reševalci in zdravnik, ki jih je na sekundarni plaz po radijski postaji še pravočasno opozorila koordinacijska ekipa pod kranjsko intervencijo. Ekipa, ki je bila tik pred koncem dela na kraju nesreče, je pred plazom zbežala in si s tem rešila življenje. Kljub temu jih je plaz delno zasul in poškodoval dva reševalca, enega huje. Oba so odpeljali s helikopterjem.

»Celotna intervencija je bila izjemno zahtevna. Razmere so bile težke tako v zraku kot tudi na tleh. Pihal je veter do 50 kilometrov na uro, tudi po sekundarnem



Med intervencijo na Storžiču sta sodelovali tudi posadki vojaškega in policijskega helikopterja, ki sta se izmenjevala v zraku, tako da je bil eden ves čas na kraju nesreče.

plazu pa je realno obstajala verjetnost še novih plazov,« je po koncu reševalne akcije povedal Bojan Kos s PU Kranj. Pri reševanju je sodelovalo 24 gorskih reševalcev, vodnikov lavinskih pslov, članov združene ekipe helikopterske nujne medicinske pomoči in gorske reševalne zveze ter posadk vojaškega in policijskega helikopterja.

»Žal smo v prvi navezi ponesrečenih izgubili izkušenega gorskega reševalca Slavka Rožiča iz Tržiča. Slavko

Rožič je bil s srcem vrhunski alpinist in alpinistični inštruktor. Zadnjih deset let je bil zelo aktiven v Gorskem reševalnem zvezi Slovenije (GRZS) kot predsednik Društva Gorskogoreške reševalne službe Tržič, podpredsednik GRZS, inštruktor GRZS in član izpitne komisije za gorske reševalce. S svojim delom na področju GRZS je dvignil nivo reševalnega dela. Slavka se bomo spominjali kot nekoga, ki je stal za svojimi besedami in se hkrati izkazal kot

nekdo, ki je predvsem človek dejanj,« so po sobotni tragediji sporočili iz GRS Tržič. »V zadnjih dneh je bila razglašena 3. stopnja plazovne nevarnosti. Usodo razmer in plazov je krojil veter, ki je razmere ponekod naključno poslabšal. Prva naveza je bila žrtev teh razmer, druga alpinista sta kljub prvi nesreči nadaljevala vzpon in doživela nesrečo, ki je ogrozila tudi delo gorskih reševalcev,« so sporočili iz gorske reševalne zveze.

Vzrok za požar v Čirčah še ni znan

Kriminalisti so po ogledu kraja četrtkovega požara v Čirčah tujo krivdo izključili, a vzroka za požar še niso ugotovili. Otroke iz vrtca Čirče so začasno nastanili v enotah Mojca in Čebelica.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski kriminalisti so v petek po končanem ogledu kraja požara v poslovnem objektu na Smledniški cesti v Kranju sporočili, da ugotovljene okoliščine ne kažejo na tujo krivdo ali kaznivo dejanje. V požaru so minuli četrtek zgoreli prostori trgovine in gostinskega lokala, medtem ko je gasilec bližnji vrtec Čirče in prostore Krajevne skupnosti Čirče uspelo obvarovati pred ognjem. Ker pa je bila v požaru precej poškodovana tudi skupna kurilnica, vrtec vsaj ta teden še ne bo obratoval, zato so v Kranjskih vrtcih za otroke nadomestne lokacije poiskali v enotah Mojca in Čebelica.

Ogled kraja požara na Smledniški cesti so kriminalisti opravili skupaj s strokovnjaki nacionalnega forenzičnega laboratorija in

policijskim psom za odkrivanje vzroka požara. Ugotovili so, da je zagorelo v notranjosti objekta, ogenj se je potem razširil in povzročil veliko materialno škodo, poškodovanih pa ni bilo. »Na kraju je bil zavarovan material za nadaljnje delo in analize. Postopek se nadaljuje,« so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Ravnateljica Kranjskih vrtcev Tea Dolinar je povedala, da so otroke iz čirškega vrtca ta teden začasno namestili v preurejeno telovadnico enote Mojca in v vrtec Čebelica, kjer imajo trenutno prosti igralnici, saj sta dve skupini otrok v karanteni. »Ta teden je prisotnih okoli šestdeset odstotkov od 53 otrok, ki sicer obiskujejo enoto Čirče. Če bo vse po sreči in narejeno, kot se planira, potem bi se otroci že v ponedeljek morda lahko vrnil v vrtec Čirče,« je dejala.



Kriminalisti so na kraju požara zavarovali material za nadaljnje delo in analize. / Foto: Gorazd Kavčič

Predsednica Krajevne skupnosti Čirče Nuša Kalan je razložila, da so tako v vrtcu kot v prostorih krajevne skupnosti znova priklopili elektriko, saj v podrobnem pregledu niso odkrili nobene poškodbe oziroma napake. »Zdaj pregledujejo še kurilnico. Potrudili se bomo, da bo čim prej spet v funkciji. Za primer, da bi se sanacija

vseeno nekoliko zavlekla, pa imamo tudi plan B, ki predvideva alternativno ogrevanje vrtca z električnimi grelnimi teles,« je včeraj razložila Kalanova. Kot je še dejala, bodo nekaj sredstev za sanacijo prejeli iz naslova zavarovalnine, v skrajnem primeru pa računajo tudi na sredstva iz kriznega fonda Mestne občine Kranj.

zdravje & lepota

Odlične in predane medicinske sestre

Ivanka Živič je prejela naziv častne članice, Bojana Berguš, Zorica Panić, Tanja Pristavec in Vlasta Tratnik pa srebrni znak društva medicinskih sester.

URŠA PETERNEL

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske je podelilo najvišja priznanja za strokovni razvoj in dosežke na področju zdravstvene nege in oskrbe ter babištva. Za leto 2020 je

ročjih življenja, s čimer je prispevala k prepoznavnosti poklica. »Zelo rada sem hodila v službo. Dobro sem se razumela z bolniki in sodelavkami. Vedno smo si bile med seboj pripravljene pomagati in si stati ob strani.« Takšni so njeni spomini na službo, ki jo je zaključila pred 26 leti.

Kot izhaja iz obrazložitve, nagrajenke odlikuje čut za sočloveka, empatija, potrpežljivost, srčnost in prijaznost na eni strani ter strokovnost in želja po nenehnem izobraževanju in nadgrajevanju znanja na drugi strani.

nagrajenk pet, najvišje stanovsko priznanje, naziv častne članice društva, je prejela Ivanka Živič, upokojena višja medicinska sestra s Klinike Golnik in kasneje dolgoletna predsednica upokojenske sekcije društva in predana prostovoljka. Kot so zapisali v obrazložitvi, je tudi po upokojitvi ostala predana medicinska sestra z občutkom za sočloveka, kar je udejanjala z delom v društvu in tudi na drugih pod-

Srebrni znak društva pa so prejele Bojana Berguš, diplomirana medicinska sestra Zorica Panić in magistrica zdravstvene nege Tanja Pristavec iz Splošne bolnišnice Jesenice ter Vlasta Tratnik s Klinike Golnik. Kot je ob virtualni podelitvi priznanja dejala predsednica gorenjskega društva Alenka Bijol, nagrajenke odlikuje razvijanje profesionalnih in dobrih medsebojnih odnosov med sodelavci ter pripadnost poklicu.

Nosečnice tudi na videokonferenci

Tako v jeseniški bolnišnici kot v kranjski porodnišnici za nosečnice organizirajo tudi videokonference s strokovnjaki.

URŠA PETERNEL

Nosečnice, ki na porodnem oddelku Splošne bolnišnice Jesenice želijo roditi z epiduralno analgezijo, morajo pred porodom opraviti razgovor z anesteziologom. Razgovori potekajo vsak torek ob 13. uri v sejni sobi stavbe E, nanje pa se je treba naročiti. Na oddelku pa organizirajo tudi videokonference, na katerih je epiduralna analgezija predstavljena z vidika porodništva. Po videokli-

cu potekajo tudi ostala predavanja in razgovori o porodnem načrtu, dojenju, porodu, ki jih organizira jeseniški ginekološko-porodniški oddelek. Podobno je v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj, kjer nosečnicam in porodnicam omogočajo videoposvet s strokovnjaki: z diplomirano babico o pripravi na porod in obravnavi poroda, dietetičarko o prehrani v nosečnosti in po porodu, medicinsko sestro o dojenju in z zdravnikom anesteziologom o lašanju porodne bolečine.

Svetovni dan boja proti raku

URŠA PETERNEL

Četrtega februarja smo obeležili svetovni dan boja proti raku. V Sloveniji živi 110 tisoč oseb z diagnozo raka,

vsako leto jih na novo zboli 15 tisoč. "Zgodaj odkritega raka je mogoče bolj uspešno zdraviti, zato bodite pozorni na bule ali ranice, ki se ne zacelijo, spremem-

be na materinih znamenjih, trdovraten kašelj, hripavost, spremembe pri mali ali veliki potrebi ali nepojasnjeno hujšanje in druge spremembe. Udeležujte se

presejalnih programov: ZORA za zgodnje odkrivanje raka materničnega vratu, DORA za zgodnje odkrivanje raka dojke in SVIT za zgodnje odkrivanje raka debelega črevesa in danke," pravijo v Društvu onkoloških bolnikov Slovenije.



gorenjske lekarnе

Farmacevtov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Vitamini in odpornost

Vsak dan nas obkroža množica bakterij in virusov, ki so lahko potencialni povzročitelji bolezni. O tem, kako uspešni bodo v napadu na človeški organizem, odloča njegov imunski sistem, ki kot paznik na zapleten način prepoznava najrazličnejše tujke in se z njimi bojuje. Imunski sistem za svoje optimalno delovanje potrebuje številne molekule, med drugim tudi vitamine, ki so za življenje človeka nujno potrebne organske snovi. Telo jih samo ne more tvoriti iz osnovnih hranil (beljakovine, ogljikovi hidrati, maščobe), zato moramo večino vitaminov v končni obliki zaužiti z raznovrstno hrano, nekatere pa proizvedejo tudi bakterije zdrave črevesne flore. Za večjo odpornost proti bolezenskim povzročiteljem so pomembni zlasti vitamini A, D, E, C in B6. Zadnja omenjena sta vodotopna, kar pomeni, da se njune presežne količine preko ledvic izločijo z urinom, za razliko od drugih, ki se ob prevelikem zaužitju skladiščijo v maščevju in jetrih.

Vitamin A ima pomembno vlogo pri spodbujanju imunskega sistema, saj sproži imunski odziv, ko se telo sreča s še neznanimi povzročitelji, obenem pa izboljša njegovo prepoznavanje že znanih tujkov. Najdemo ga v govejih jetrih, korenju, maslu, jajcih, ohrovtu in špinaci.

Vitamin C kot antioksidant vpliva na delovanje imunskega sistema po več različnih poteh. Uporabljamo ga preventivno in tudi ko okužba že nastane. Z naraščajočimi odmerki vitamina C se zmanjšuje njihova absorpcija, zato naj bi ga v telo vnašali v rednih, enakih odmerkih, in ne v redkih, visokih odmerkih. Najširše opisani primeri rabe visokih odmerkov vitamina C se po navadi pojavljajo pri preprečevanju in zdravljenju navadnega prehlada. Žal večina zaključkov dobro nadzorovanih kliničnih raziskav pri uporabi visokih

odmerkov navaja le majhne pozitivne učinke v zmanjšanju pojavnosti, skrajšanju trajanja in izboljšanju simptomov prehlada. Ob dolgotrajnem jemanju visokih odmerkov se lahko pojavita driska in slabost, celo ledvični kamni. Veliko vitamina C vsebujejo acerola, šipek, paprika, črni ribez in citrusi. Molekula omenjenega vitamina je slabo obstojna pri višjih temperaturah, zato se pri kuhanih živilih njegova vsebnost zmanjša.

Vitamin D lahko nastaja v človeški koži, kadar je ta dovolj časa izpostavljena intenzivni sončni svetlobi. V jesensko-zimskem obdobju in v starosti, ko koža izgublja možnost tvorbe vitamina D, njegovo nastajanje ni zadostno, zato je potreben dodaten prehranski vnos. Vitamin D najdemo v govejih jetrih, ribjem olju, jajcih in šampinjoni. Najenostavneje pa njegov zadosten vnos zagotovimo z ustreznimi prehranskimi dopolnili. Kljub temu da gre za vitamin, ki se v telesu kopiči v maščobah, so zabeleženi neželeni učinki zaradi prekomernega vnosa redki.

Vitamin E ima temeljno vlogo pri uravnavanju normalne presnove vseh celic. Kot antioksidant ščiti celice in tkiva pred škodljivimi posledicami vnetja, ki nastane zaradi imunskega odziva. Klinični znaki pomanjkanja omenjenega vitamina so zelo redki. Živila, ki so bogata z vitaminom E, so sončnična semena, mandlji in rastlinska olja (koruzno, olivno, repično, arašidovo idr.).

Vitamin B6 ali piridoksin je pomemben pri presnovi aminokislin, ki so glavni gradnik protiteles. Ko je prisotno njegovo pomanjkanje, je tvorba protiteles zmanjšana, okvarjeno pa je tudi delovanje drugih celic, ki se vključujejo v imunski odziv. Glavni prehranski vir piridoksina so polnozrnata pšenična moka, pusta svinjina in govedina, orehi ter lešniki.

Če zaužijemo dovolj vitaminsko bogate hrane (sveža zelenjava in sadje, žita) in smo ustrezno prehranjeni, dodajanje vitaminov, razen v primeru vitamina D, ni smiselno. Večje potrebe po vitaminih se sicer kažejo še pri večjih psihofizičnih obremenitvah (npr. športu), v obdobju rasti, starosti ter pri kadilcih, nosečnicah in doječih materah. Vitamini A, K in E vplivajo na strjevanje krvi, zato jih moramo uživati previdno, če jemljemo zdravila, ki preprečujejo nastajanje krvnih strdkov (npr. varfarin). Njihov vnos s hrano in dodatki mora biti uravnotežen, saj je tako vpliv na strjevanje krvi ves čas enak.

V primeru, da ob branju prispevka niste dobili odgovorov na vsa vprašanja, se z njimi obrnite na najbližjega farmacevta Gorenjskih lekarn.

Patricija Dolinar, mag. farm.



www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddivor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.



NASVET

Za rekreativcem ostane oblak izdihanih kapljic

Najverjetnejši prenos okužbe je, če sta sprehajalca, tekača ali kolesarja postavljena neposredno drug za drugim. Pri prehitevanju se je treba izogniti oblaku aerosolov.

URŠA PETERNEL

Varna telesna razdalja med ljudmi naj bi v času covida-19 znašala najmanj od 1,5 do dva metra. Kot pravi diplomirana fizioterapevka Jasna Harej iz Zdravstvenovzgojnega centra Jesenice, se novi koronavirus prenaša kapljično oziroma z mikro kapljicami sline. Ko oseba kiha, kašlja in tudi diha, oddaja majhne kapljice, nevidne prostemu očesu, na katere se virus veže in prenaša naprej. Oseba se okuži, ko vdihne te kapljice ali se jih dotakne z rokami in potem seže po nosu in očeh. Varna telesna razdalja od 1,5 do dva metra je določena kot meja, čez



Diplomirana fizioterapevka Jasna Harej

katero se te kapljice več ne širijo. Zadeva pa se zaplete v primeru gibanja. "Ko nekdo med hitro hojo, tekom ali kolesarjenjem hitro diha,

kašlja ali kiha, iz sebe izpušči kapljice z večjo silo. A tudi tisti, ki samo diha, pušča oblak izdihanih kapljic. Delčki sline v kapljicah kratkotrajno ostanejo v zraku kot aerosol in se v obliki nevidnega oblaka lahko prenesejo na osebo, ki se rekreira za njim," opozarja. Belgijski in nizozemski raziskovalci so na simulacijah raziskovali, koliko delcev sline izloči oseba v času gibanja med hojo in tekom. Simulacija je potekala z različnih zornih kotov in brez prisotnosti vetra: ko sta dve osebi vzporedno druga ob drugi, ko sta neposredno druga za drugo in druga za drugo v diagonalni liniji. Študija je ugotavljala izpostavljenost druge osebe drobnim kap-

Najverjetnejši prenos okužbe je, če sta sprehajalca, tekača ali kolesarja postavljena neposredno drug za drugim. Na podlagi ugotovitev simulacij so raziskovalci prišli do sklepov: če se osebe premikajo v liniji ena za drugo, bi morala biti razdalja pri hoji od štiri do pet metrov, pri teku in počasnem kolesarjenju pa deset metrov.

ljicam, ki jih izloča prva oseba. Simulirali so hojo s hitrostjo štiri kilometre na uro in tek s hitrostjo 14,4 kilometra na uro.



Ko nekdo med hitro hojo, tekom ali kolesarjenjem hitro diha, kašlja ali kiha, iz sebe izpušči kapljice z večjo silo. A tudi tisti, ki samo diha, pušča oblak izdihanih kapljic. Delčki sline v kapljicah se v obliki nevidnega oblaka lahko prenesejo na osebo, ki se rekreira za njim.

"Simulacije so pokazale, da je najmanj verjeten prenos virusa v primeru, ko osebi hodita ali tečeta druga ob drugi, če veter ni premočen. V tem primeru ostanejo kapljice na oblačilih. Tudi ob diagonalnem položaju je manjša verjetnost prenosa kapljic. Najverjetnejši prenos okužbe je, če sta sprehajalca, tekača ali kolesarja postavljena neposredno drug za drugim," navaja Harejeva.

Na podlagi ugotovitev simulacij so raziskovalci prišli do sklepov: če se osebe premikajo v liniji ena za drugo, bi morala biti razdalja pri hoji od štiri do pet metrov, pri teku in počasnem kolesarjenju deset metrov in pri hitrem kolesarjenju dvajset metrov. Pri prehitevanju se moramo pravočasno postaviti izven linije, da s tem pride mo iz oblaka aerosolov.

MEL DENT D.O.O., ULICA JULETA GABROVŠKA 19, KRANJ

MEDICINSKA ESTETIKA FRANKO
www.mel-dent.si

Širši javnosti dostopna nepreverjena belila poškodujejo vaše zobe in dlesen. Zato je pomembno, da belite s preverjenimi belili, po navodilih in pod nadzorom zobozdravnika z individualno izdelanimi opornicami. Tako beljenje je varno in neškodljivo.

BEL NASMEH JE NAJLEPŠI MODNI DODATEK.

Pri nas uporabljamo do zob najprijaznejše belilo na zobozdravniškem trgu:

sistem White Dental Beauty,

ki vam ob uporabi individualno izdelanih belilnih opornic omogoča učinkovito in varno beljenje v krajšem času.

Glavne prednosti sistema White Dental Beauty so:

- je varno**, ker ima belilo nevtralen pH, ki ne poškoduje sklenine;
- je neboleče/neskeleče**, ker belilo vsebuje dovolj vode, ki med beljenjem hidrira zobno substanco. V belilo sta dodana tudi fluorid in natrijev nitrat, ki dodatno zaščitita zobe. Belilo ne draži dlesni, saj je tako gosto, da ostane znotraj individualno izdelane opornice;
- je postopno** - beljenje traja več zaporednih dni po 1-2 uri. Tako nadzorujete željeno belino zob in se vedno lahko ustavite, da zobje ne postanejo prebeli.



Z našo pomočjo bodo vaši zobje zablesteli!

040 505 777
info@mel-dent.si
Zobna poliklinika Kranj, Gosposvetska 10b

EPILEPSIJA

Daša pleše kljub epilepsiji

»Bolezni nisem pustila, da bi mi preprečila to, kar imam najrajši, in to je ples. Sedaj sem že štiri leta brez napadov. Kar sem se naučila, je to, da moramo vse gledati s pozitivne strani ter da nikoli ne smeš dovoliti bolezni, da vlada tvojemu življenju ...« pravi mlada plesalka Daša.

URŠA PETERNEL

Ime mi je Daša. Imam 21 let in sem plesalka. Na državnem prvenstvu sem na odru doživela najdaljšo odsotnost od vseh in dobesedno zmrznila. Postavili so mi diagnozo epilepsija ... Tako v spotu, ki so ga v društvu Liga proti epilepsiji ob podpori ministrstva za zdravje posneli ob letošnjem svetovnem dnevu epilepsije, ki smo ga obeležili 8. februarja, pripoveduje mlada plesalka. Daša skozi svojo izkušnjo pove, da epilepsija ni ovira, da ne bi mogla izpolniti svojih ciljev pri plesu.

Še vedno predsodki

A to nevrološko motnjo, za katero je značilna nagnjenost k ponavljajočim se epileptičnim napadom, še ved-

Marjana Mastinšek Šuštar je mama osebe z epilepsijo. Poudarja, da je zelo pomembno, »da imajo ti bolniki svojo socialno mrežo, pomembno je, da se pove sorodnikom, sošolcem, tistim, ki so v neposrednem stiku. Ti napadi so lahko videti dramatično in otroci imajo radi občutek, da lahko pomagajo ...«

no spremljajo predsodki. Ob svetovnem dnevu epilepsije je zato potekal spletni pogovor STAkлубa, ki sta ga pripravila STA in društvo Liga proti epilepsiji, na

katerem so med drugim poudarili, da epilepsija ni ovira pri doseganju življenjskih ciljev. Pomaga pa, če je okolica z epilepsijo seznanjena in jo sprejema.

stejša je v otroški in mladostniški dobi ter v starosti, pri starejših ljudeh je to tretja najpogostejša nevrološka bolezen, za demenco in možgansko kapjo. Kot je povedala specialistka otroške nevrologije in predsednica Društva Liga proti epilepsiji Slovenije Natalija Krajnc, so epileptični napadi praviloma kratkotrajni, lahko so tudi zelo diskretni, zgolj v obliki spremenjenih občutkov v določenem delu telesa, lahko pride do kratkotrajne odsotnosti bolnika ... Napadi v obliki krčev, ki jih javnost najbolj povezuje z epilepsijo, pa niso najpogostejši. Pri okoli 70 odstotkih bolnikov lahko napade sicer



Daša v spotu pove, da ni dovolila epilepsiji, da bi vladala njenemu življenju. / FOTO: POSNETEK ZASLONA

uspešno preprečujejo z zdravlili, je povedala vodja odseka za nevrologijo Splošne bolnišnice Murska Sobota Dominika Novak Pihler. Pri nekaterih najtežjih primerih pa je potrebna tudi kirurška pomoč. Tovrstnih posegov v Sloveniji ne izvajajo, pač pa bolnike napotijo v zdravljenje v tujino. A število bolnikov v Sloveniji je že na tisti meji, ko bi lahko tudi Slovenija razmišljala o vzpostavitvi lastnega kirurškega tima za te posege, so opozorili.

Bolezen naj te ne ustavi

Ob tem pa je zelo pomembno, da bolniki ne pustijo, da bi jih bolezen zaustavila pri uresničevanju njihovih ciljev. Tako kot Daša: "Bolezni nisem pustila, da bi mi preprečila to, kar imam najrajši, in to je ples. Sedaj sem že štiri leta brez napadov. Kar sem se naučila, je to, da moramo vse gledati s pozitivne strani ter da nikoli ne smeš dovoliti bolezni, da vlada tvojemu življenju ..."

OGLASNO SPOROČILO

Ko niti kurja juhica več ne pomore

Pri svojih petdesetih sem bil zdrav, a že na videz precej izčrpan. Da bi okrepil mišice, sem začel telovaditi in uživati več beljakovinsko bogate hrane, a namesto mišic sem pridobival maščobne obloge. To je značilnost staranja. Pa vendar je dandanes tudi ta problem rešljiv. Beljakovine so pomembne molekule v naših celicah, ki vsebujejo dušik. So bistvena sestavina naših mišic; vsi encimi, hormoni, hemoglobin ... so beljakovine. Vendar so težko presnovljive, saj potrebujemo kar od tri do sedem ur za njihovo prebavo – razgradnjo na aminokisline. Te v tankem črevesu prehajajo v kri in pripotujejo do celic, ki jih izkoristijo za izgradnjo lastnih beljakovin. Žal je njihov izkoristek zelo nizek. Najvišji je pri kokošjih jajcih (48 odstotkov), pri beljakovinah rastlinskega izvora pa ne presega 18 odstotkov. Torej se na celični ravni vsaj 52 odstotkov aminokislin spremeni v toksične dušične odpadke: najprej v amonijak, ki ga jetra predelajo v sečnino, to pa ledvice izločijo. Predelava odpadkov je najzahtevnejši proces presnove beljakovin. Dokler smo mladi in čili, to ni tak problem. Jetra sedemdesetletnega zdravega starostnika pa imajo le še trideset odstotkov zmogljivosti, ki so jo imele v mladosti. Ob presnovi beljakovin se zaradi pešanja izločal starostnika v krvi kopiči sečnina. Posledici sta protin in slabo splošno počutje. Običajno se zato v starosti začnemo izogibati beljako-

vinski hrani in postanemo beljakovinsko podhranjeni. Telo začne razgrajevati mišično maso in beljakovine v koži, da z aminokislina-mi nahrani življenjsko pomembnejše organe. Od tod upadanje mišične mase in uvela koža v starosti. So rešitev beljakovinska dopolnila? Običajna beljakovinska dopolnila so na aminokisline razgrajene beljakovine. Ta olajšajo prebavo, a nizkega izkoristka aminokislin na celični ravni ne odpravijo. Ta je odvisen od razmerja med osmimi esencialnimi aminokislinami, ki jih moramo pridobivati s hrano. V vsaki vrsti beljakovinske hrane je to razmerje daleč od razmerja, ki ga potrebujejo naše celice. Naj uživamo beljakovinsko živilo ali prehransko dopolnilo, proizvedeno iz njega, razmerje aminokislin ostaja enako in s tem enako nizek izkoristek na celični ravni. Kot za beljakovinska živila velja tudi za klasična beljakovinska dopolnila, da se vsaj 52 odstotkov v njih vsebovanih aminokislin pretvori v odpad. Taka dopolnila niso priporočljiva za starejše, ošibele in vse, ki imajo opešana jetra in ledvice. Zato so znanstveniki že sredi preteklega stoletja začeli iskati optimalno kombinacijo esencialnih aminokislin – OKA, ki naj bi zagotavljala popoln izkoristek na celični rav-



Iztok Ostan

ni. Leta 1998 so jo tudi odkrili. Dopolnila tipa OKA imajo 99-odstotni izkoristek in tako praktično ne obremenjujejo jeter in ledvic. Objavljenih je bilo 24 znanstvenih člankov, ki dokazujejo njihovo varnost in učinkovitost. Prof. R. E. Sanseverino je v dvomesečnem preizkusu preverjal učinke uživanja OKA na dvajsetih osebah, starih od 65 do 92 let. Prvi mesec so dnevno uživali od šest do osem tablet OKA, drugi mesec pa od tri do štiri, dvakrat tedensko pa so povečali telesno aktivnost s hojo. Po dveh mesecih se je vsem povečal mišični tonus, povprečno so zmogli hoditi kar 4,3-krat dlje časa kot pred preizkusom. Ob uživanju OKA in redni telesni vadbi sem leta 2001 v nekaj mesecih tudi sam povečal obseg nadlahti za 3 cm, jetra pa okrepil. Učinek uživanja ustreznega odmerka OKA se opazi že v roku dveh do treh tednov. To smo ugotovili tudi sami pri svoji 95-letni sorodnici, ki je bila tako ošibela, da je vsa tresočla le še ždela pri štedilniku in ni več zmogla sama po stopnicah. Ni imela apetita in ji niti kurja juhica ni več teknila. Začeli smo ji dajati po štiri tablete OKA dvakrat dnevno. V dveh tednih se je lahko že sama sprehajala okoli hiše, spet dobila apetit in se tako začela krepiti tudi s pomočjo običajne hrane. Dr. Iztok Ostan



- Beljakovinsko dopolnilo.
- Optimalna kombinacija 8 esencialnih aminokislin, ki zagotavlja 99 % izkoristek.
- Za hitro okrepitev starejših in ošibelih.
- Hitra regeneracija za rekreativne in vrhunske športnike.
- Primerno tudi za otroke, nosečnice in doječe ženske.
- Idealno za vegetarijance in vegane.



Naročila in seznam prodajnih mest:
w: www.institut-o.com
m: info@institut-o.com
t: 040 277 857

AKTUALNO

Petdeset Gorenjcev opustilo alkohol

URŠA PETERNEL

Povprečni Slovenec na leto spiže 91 litrov piva, 48 litrov vina in tri litre žgane pijače. Čezmerno pije že vsak drugi Slovenec, epidemija pa je po ugotovitvah strokovnjakov še povečala tveganje za čezmerno pitje. Alkoholizem je torej eden največjih problemov javnega zdravja pri nas. Pred štirimi leti so zato začeli projekt SOPA (Skupaj za odgovorno pitje alkohola), ki je potekal po vsej državi, na Gorenjskem na Bledu in v Radovljici. Glavni cilj projekta je bil zmanjšati ali povsem zaje- ziti čezmerno pitje alkohola, in kot so ugotovili na nedavnem spletnem zaključnem srečanju, je bil projekt uspešen, saj je čezmerno pitje alkohola opustilo skoraj tisoč Slovencev. Med njimi je bilo tudi 48 Gorenjcev, ki so prej pili preko-



Zdrava alternativa alkoholu: gibanje in aktivnosti v naravi

merno, s pomočjo motivacijskih intervjujev in srečanj pa so se odločili za spremembo in so pitje zmanjšali oziroma povsem opustili, je povedala Petra Može z NIJZ. Ob tem so poudarili, da je o alkoholu treba govoriti, in

to ne le znotraj štirih sten in ne le takrat, ko gre za tragične posledice, kot denimo v prometnih nesrečah. Pitje alkohola je treba detabuizirati in destigmatizirati. Posebno pozornost na zaključnem srečanju so namenili alkoholu pri starejših. Poseben izziv in tveganje za začetek ali poglobitev težav z alkoholom lahko predstavlja upokožitev in občutki osamljenosti ob zmanjšanem socialnem življenju. Zato je treba preprečevanju in reševanju z alkoholom

povezanih težav pri skrbi za starejše namenjati posebno pozornost, so opozorili. V sklopu projekta je 288 usposobljenih izvajalcev svetovanja za opuščanje čezmernega pitja alkohola v projektu nagovorilo petdeset tisoč ljudi v osemnajstih lokalnih okoljih. Več kot štiri

Alkohol pri Slovencih:
– Skoraj polovica odraslih Slovencev pije čezmerno.
– Povprečen Slovenec na leto spiže 91 litrov piva, 48 litrov vina in tri litre žgane pijače.

ri tisoč ljudi je bilo vključenih v proces opuščanja pitja alkohola, na Gorenjskem 399. Pri svetovanju, da so pacienti opustili pitje, so bile najbolj uspešne diplomirane medicinske sestre v ambulantah družinske medicine. Po izteku projekta je v načrtu uvedba na sistemski, državni ravni. Strokovnjake namreč skrbi, da bodo po koncu epidemije na dan prišle vse socialne in ekonomske stiske ter bolj tvegana vedenja, ki predstavljajo tudi nevarnost za razvoj alkoholizma.

Pomoč tudi po zdravljenju

Program podpore zdravljenim alkoholikom in drugim zasvojenim je pomemben zlasti zato, da se jim tudi po končanem osnovnem zdravljenju ni treba vračati v nestabilno okolje.

MARJANA AHAČIČ

Slovenska karitas je predstavila program skupnosti Most, v okviru katere gradijo mrežo posebnih stanovanjskih skupnosti in spremljanih gospodinjstev, namenjeno reintegraciji in resocializaciji zdravljenih alkoholikov in drugih zasvojenih po zaključku osnovnega zdravljenja. »Program odgovarja na vprašanje problematike zasvojenih, ki imajo po zaključku osnovnega zdravljenja težave s samostojnostjo, finančne težave ali težave z

Zavod Pelikan – Karitas. Poimenovali so ga Most, saj uporabnikom in njihovim svojem nudi podporo, spremljanje in usmerjanje za doseganje večje trdnosti, stabilnosti in kvalitete življenja, so pojasnili. Doslej so v okviru projekta, ki ga podpira ministrstvo za javno upravo, odprli tri posebne skupnosti oziroma spremljana gospodinjstva: v okolici Strunjana, Sevnice in Zagorja. Do konca projekta, ki se sicer formalno zaključuje v začetku prihodnjega leta, a ima ambicijo postati prepoznaven dolgoročni program, pa jih bodo še pet.

Program odgovarja na vprašanje problematike zasvojenih, ki imajo po zaključku osnovnega zdravljenja težave s samostojnostjo, finančne težave ali težave z iskanjem namestitve oziroma so brez socialne mreže, ki bi jim omogočala vztrajanje v treznosti, v staro domače okolje pa se iz različnih razlogov ne morejo vrniti.

iskanjem namestitve oziroma so brez socialne mreže, ki bi jim omogočala vztrajanje v treznosti, v staro domače okolje pa se iz različnih razlogov ne morejo vrniti,« pojasnjujejo. Program sooblikuje konzorcij štirih ustanov, ki poleg pomoči zasvojenim in njihovim svojem skrb name- njajo tudi preventivi in razvoju učinkovitih strokovnih pristopov: Slovenska karitas, Zavod Karitas Samarijan, Društvo Žarek upanja in

Kot so povedali v nedavnem virtualnem dnevu odprtih vrat, je v prvih skupnostih že nastanjenih deset uporabnikov, ki jim zagotavljajo osebo in strokovno pomoč. »Po nekaj mesecih se že kažejo prvi rezultati sobivanja in programa: uporabniki niso recidivirali, vzdržujejo vsakdanji red, se vključujejo v okolje, pridobivajo socialne interakcije, skrbijo za psiho- fizično zdravje in so vedno bolj povezani med seboj,« so zadovoljni z rezultati.

- Čim manj ali nič alkohola
- Ni varne meje pitja alkohola.
- Vsako pitje alkohola je tvegano.
- Izberi zdravo alternativo.

BOLJE SLIŠATI. BOLJE ŽIVETI.

Slušni aparati na obroke

S pomočjo Neurothovega obročnega odplačevanja do boljšega življenja



Do 36 mesečnih obrokov

Odstranjevanje šumov

Preizkusite
brezplačno
slušne aparate
v svojem
domačem okolju!

Neuroth: 14 poslovalnic po vsej Sloveniji
Brezplačen telefon: 080 5076

NEUROTH.COM

Mednarodni dan boja proti otroškemu raku

URŠA PETERNEL

Včeraj smo obeležili mednarodni dan boja proti otroškemu raku. V Sloveniji za rakom vsako leto zbolijo od sedemdeset do osemdeset otrok. Z zgodnjo diagnozo in optimalnim zdravljenjem jih ozdravi osemdeset odstotkov. Starši otrok, ki se zdravijo na hemato-onkološkem oddelku pediatrične klinike v Ljubljani, so združeni v društvu Junaki 3. nadstropja. V podporo otrokom in mladostnikom, ki so zboleli

za otroškim rakom, pripravljajo različne akcije ozaveščanja o tej bolezni. Tako obeležujejo tudi mednarodni dan boja proti otroškemu raku, ko naj bi si pripeli zlato pentljo, ki je simbol najmlajših onkoloških bolnikov. K sodelovanju so povabili tudi šole in vrtce. Ob tem pa malim junakom lahko vsakdo pomaga tako, da postane podporni član društva, da donira sredstva ali se odloči za darovanje krvi ali matičnih celic. Vsakdo lahko pošlje tudi SMS Junaki5 na 1919 in donira pet evrov za otroke z rakom.



TRENDI FLORISTIKE TOKRAT IZ DOMAČEGA NASLONJAČA

Letošnje Trende v floristiki je Biotehniški center (BC) Naklo gostil s pomočjo spleta. Glavno besedo so ponovno imele barve, kreacije in oblike, aktualno in novosti s področja stroke oziroma oblikovanja s cvetjem. So se pa tokrat v Trendih v povezavi z razmerami zaradi covida-19 dotaknili tudi področja prodaje in marketinga cvetja ter rastlin.

 Alenka Brun

Spletni dogodek Trendi v floristiki 2021 je bil dobro obiskan. Odzvalo se je okoli devetdeset spletnih udeležencev, Peter Ribič pa je vse skupaj povezoval iz avle BC Naklo. Virtualno dogajanje je imelo dva dela, ki sta bila namenjena predvsem podajanju novosti s področja stroke. V uvodu sta prisotne na zaslonu pozdravila še direktor BC Naklo dr. Marijan Pogačnik, ki upa, da se bo po končani pandemiji stanje vsaj približno vrnilo v stare tirnice, in pa vodja medpodjetniškega izobraževalnega centra Irena Gril.

Svoja znanja sta letos udeležencem Trendov v floristiki predajala dva gosta: strokovnjak za prodajo in marketing Filip Pesek, ki je poudaril pomembnost spletnega marketinga; nove pristope k izdelavi cvetličnih aranžmajev in šopkov pa je predstavil mladi francoski florist Maxime Bailleul, ki ga stroka pozna pod imenom Max Le Fleuriste. Ta je najprejsmeje pripomnil, da je tudi zanj tovrstno druženje novo, v nadaljevanju pa predstavil različne šopke in aranžmaje ter poudaril iznajdljivost in kreativnost cvetličarjev. Poudaril je še recikliranje, uporabo naravnih materialov in med drugim tudi preprostost elegancije, ki lahko s

pomočjo človeške kreativnosti deluje tudi luksuzno, ne da bi bilo treba zanjo odšteti ogromno denarja.

Izvedeli smo, da je stanje v Franciji podobno kot v Sloveniji. Francoski cvetličarji so se zaradi novega koronavirusa znašli v podobni situaciji kot slovenski. Max ima pet cvetličarn in bo preživel to težavno obdobje, ker jih je preoblikoval v vrtno centre, vrtnarije. Tudi pri njih se šopki naročajo za s seboj, nekateri prakticirajo še dostavo. On se je pri slednji odločil za radij 25 kilometrov. Je pa stanje izvrstna priložnost – če jo znaš izkoristiti – za spletno prodajo cvetja po vsej Franciji, je še povedal in dodal, da je pa treba biti hiter, ker drugače te kot malega cvetličarja veliki proizvajalci (prodajalci) povsem povozijo.

Meni, da morajo biti mali cvetličarji unikatni, umetniški. Naj ne tekmujejo z velikimi, temveč naj sami postanejo specialni, posebni, samosvoji. Na drugi strani pa naj skrbijo za stalen stik s strankami in zadovoljujejo njihovo potrebo po cvetju.

Ribič je zanimalo, ali so v Franciji lani utrpeli upad prodaje cvetja, saj Nizozemci pravijo, da v primerjavi z letom 2019 leta 2020 beležijo od dvajset do trideset odstotkov večjo prodajo cvetja in rastlin. O tem je kasneje spregovoril tudi florist in učitelj Lucas Jansen, vendar je



Maxime Bailleul

nekako logično: ljudje so bili več doma, imeli so več časa, se posvetili vrtnarjenju, urejanju zunanosti in notranjosti svojih bivalnih prostorov. Max odgovarja, da je na začetku, ko so ostajali doma, prodaja cvetja in rastlin padla, vendar ko so se navadili in so se ukrepi začeli rahljati, so ljudje to izkoristili in »planili« tudi po cvetju.

Nekaj besed smo na temo trendov v floristiki spregovorili še s Petrom Ribičem, ki je tudi sam velik poznavalec teme, na katero že dobrih deset let organizira, zadnja leta pa tudi vodi dogodek Trendi v floristiki.

Vračajo se naraven stil, naravne barve, materiali – predvsem usmerjenost k naravi, pojasni Ribič. »Kot smo lahko tudi videli, so v šopkih modna različna ogrinja, ki jim dodamo nekaj cvetov, velik poudarek pa je na kreativnosti cvetličarja.

Od barv pa v ospredje prihajajo medeninasta barva in ubita medeninasta ter modro-turkizno-rumena kombinacija.«

Ribič sicer opaža, da se zapovedovanje trendov v zadnjih letih rahlja. Nema lokrat se namreč zgodi, da prefinjeno agresiven marketing »povozi« stroko. »Potrebe so se spremenile, novi koronavirus je naredil svoje, prisotnost velikih trgovskih centrov ravno tako. V nekaj letih se je vse to zelo poenostavilo. Spremenile so se tudi potrošniške navade. Slovenci smo že tako praktični. Če karikiram: raje kupimo lončnico 'kar neke' kot prosto vezani šopek pri cvetličarju, ker ta stane že nekaj denarja, pa še cvetje je manj časa obstojno ...«

Stvari se pač spreminjajo in prilagajanje je potrebno tudi v floristiki, je sklenil v pogovoru Peter Ribič.

SLOVENSKA POLKA IN VALČEK

Najboljša polko in valček so tokrat predstavili Raubarji in Veseli svatje ter tako postali zmagovalci 24. izbora Slovenska polka in valček.

 Alenka Brun

V petek, 12. februarja, se je zaključil izbor za najboljšo polko in najboljši valček leta 2020. Festival Slovenska polka in valček se je tokrat (glede na razmere) zgodil virtualno, s posnetki 13 novih skladb. Slišali smo pet polk in osem valčkov. Prisluhnili smo Ansamblu Opoj, Dolenjskim 5, Zadetku, S.O.S. Kvintetu, Špadnim fantom, Raubarjem, Ansamblu Roka Žlindre, Vikendu, Unikatu, Navezi, Veselim Dolenjcem, Ansamblu Storžič in Veselim svatom. Gostiteljica

večera je bila Darja Gajšek. RTV Slovenija je podelil tri nagrade. Zmagovalni skladbi sta izbrali strokovna in medijska komisija. Nagrada za najboljšo polko je prejela skladba Tako posebna v izvedbi ansambla Raubarji. Avtor besedila je Igor Pirkovič, avtor glasbe in priredbe pa Blaž Jenkole. Veseli svatje pa so prepričali z valčkom Zakaj si pustil me?, avtorja besedila, glasbe in priredbe pa sta zakonca Vlašič.

Strokovna komisija je letos prvič izbrala tudi najboljši ansambel nove generacije – to je postal ansambel Raubarji.

Naziva najboljših sta šla torej v gorenjske roke.



Raubarji / Foto: osebni arhiv



Veseli svatje / Foto: osebni arhiv

Novorojenčki

Minuli teden se je v kranjski porodnišnici rodilo 26 otrok, od tega 12 deklic in 14 dečkov. Najtežja je bila deklica s 4070 grami, najlažji pa deček z 2640 grami porodne teže. V jeseniški porodnišnici se je rodilo 7 dečkov in 6 deklic. Najtežja je bila deklica, ki je ob rojstvu tehtala 4170 gramov, najlažji pa deček, ki mu je tehničar pokazala 2500 gramov.





Ustvarjalno pustno vzdušje

PESMI MLADIH

Novica

Ste slišali novico?
Odrpla se bodo
vrata.
Katera vrata?
Ja, od šole vendar.

Ste slišali novico?
Slišala se daleč
je naokrog.
Katero novico?
Ja, da šola zopet je.

Zopet klopi
bodo polne
nas učencev.
In katedri
ne bodo več prazni,
temveč prijazni
z našimi učitelji.

Nič več
šolanja od doma.
Nič več
drugih nadlog.
Samo še domače
naloge in uspeh.
Hip, hip hura!

Romana, 7. razred

»Ste slišali novico? Slišala se daleč je naokrog. Katero novico? Ja, da šola zopet je.« Hvala Romani za novico. Končno se je začelo obračati na bolje. Naj se vam vsem vrata šole na široko odprejo. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

PUSTNE ŠEME V ŠOLI

Pustnih povork in rajanj letos ni bilo, kljub temu pa so se otroci našemili v svoje najljubše junake in se v kostumu sprehodili po svojem kraju ali se pokazali vsaj svojim najbližjim.

Mateja Rant

Veselo je bilo v tem pustnem času tudi na Osnovni šoli Železniki, kjer so nam otroci prve triade z veseljem pokazali svoje likovne izdelke, ki so jih ustvarili na temo pusta, zaupali pa so nam tudi, katere so njihove najljubše pustne maske. Tretješolka Lara Benedik se je letos odločila za preobleko policistke. »Našemila se bom, čeprav ne bo povorke,« je dejala in dodala, da bo



Živa Podobnik, 3. b

običajno pustno rajanje letos zelo pogrešala. Se bo pa v pustnem kostumu odpravila tudi v šolo in k starim staršem. Sara Panjar je pojasnila, da je njena najljubša pustna maska Kleopatra, ker se ji zdi to zelo lep kostum in ker ima rada kraljice, Kleopatra pa je bila egipčanska kraljica. V kaj se bo sama našemila, ni želela razkriti, verjetno da je kot pustne šeme ne bi takoj prepoznali. Njen sošolec Adrian Šteh je poudaril, da je pust njegov najljubši čas v letu, navdušen pa je nad masko parklja. Tjaša Primožič se najraje našemi



Tjaša Biček, 3. b



Takole so na temo pusta ustvarjali prvošolci na OŠ Železniki.

Piko Nogavičko. »Če si Pika Nogavička, v šolo lahko prineseš igračko – opico.« Iza Šeliga se bo letos našemila v morsk deklico, čeprav sta ji vseč tudi preobleki prince in srnice, nam je zaupala. »Pustno rajanje bom pogrešala, ker imam zelo rada pustni čas. Kljub ukreptom se bom skušala zabavati. Po navadi sem hodila od hiše do hiše, letos bom obiskala sorodnike.« Tjaši Biček pa je najbolj vseč pustni kostum gusarja. »Tudi jaz rada potujem z ladjo in raziskujem, kot to delajo gusarji,« je

pojasnila. Sama se bo sicer danes našemila v čarovnico. »Igrala se bom s prijatelji in morda koga začarala v žabo,« je navihano dodala. Katere so njihove najljubše pustne maske, nam je zaupala tudi nekaj drugošolcev. Laura Jeram se bo za pusta spremenila v princesko, Ela Kosem pa v samoroga. Ema Šturm in Tajda Benedičič bosta pisani metuljčici, Ema Grgič pa je bolj navdušena nad masko čarovnice. Jakob Kejžar se bo od hiše do hiše sprehodil kot nindža, Gaber Bogataj pa kot robot.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

KNEIPPOV KROF

Alenka Brun

Turistično-gostinska zbornica Slovenije je v sodelovanju s Pošto Slovenije, Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije in Turizmom Ljubljana gostince po Sloveniji povabila k sodelovanju pri dogodku tekmovalne narave Ustvari svoj krof. Ta se je zgodil 9. februarja, teden dni pred pustnim tokom. Strokovna komisija ni imela lahkega dela, naziv najboljšega med 33 prejetimi krofi iz vse Slovenije pa je šel v Portorož, v Cafe Central LifeClass. Je bil pa sam dogodek seveda prilagojen razmeram, v katerih smo se znašli. Na njem je sodeloval tudi etnolog dr. Janez Bogataj, ki je na kratko predstavil še zgodovino in zanimivosti cvrtja krofov na Slovenskem. Razvojne korenine krofov namreč segajo do cesarskega Dunaja, po

nekaterih virih na konec 17. stoletja. Skozi zgodovino pa so krofi doživeli prilagoditev potrebam slovenskega prebivalstva.

Tudi v Termah Snovik so se odzvali na omenjeni izziv. Gostinsko-kuharska naveza njihove restavracije Potočka se ga je lotila ustvarjalno z upoštevanjem osnovnega poslanstva restavracije. Tako so na dogodek poslali krof, ki je nastal pod spretimi rokami kuharske mojstrice Advije Halilović in kot popolna izpeljanka iz življenjske filozofije zdravega načina življenja Sebastiana Kneippa, ki jo živijo in nudijo v Termah Snovik. Prehrana in zelišča pa sta dva izmed petih Kneippovih stebrov, ki ju pri njih prelivajo v čudovite okuse na krožniku. Poimenovali so ga Kneippov krof, napolnili pa s karameliziranim nadevom z nežno aromo žajblja. Zanj so uporabili pirino polnozrnato moko, žajbelj pa je zrasel na zeliščnem vrtu term.

V Termah Snovik pa so nam zaupali tudi recept zanj.

Recept

Testo: 600 g polnozrnate pirine moke, 100 g gladke pirine moke, 60 g kvasa, 5 rumenjakov, 250 ml mleka, 0,5 dl radenske, 60 g sladkorja, 0,5 dl olja, 100 g kisle smetane, 12 g vaniljevega sladkorja, 2 jušni žlici ruma, kavna žlica vaniljeve arome, nastrgana lupinica ene bio limone, 4 g soli.

Karamelizirani nadev z aromo žajblja: 360 g sladkorja, 400 ml sladke smetane, 30 g masla, 10 gramov svežega ali posušenega žajblja.

Postopek za pripravo testa: Preden začnemo, si naredimo kvasni nastavek, tako da segrejemo 1 dl mleka. V skodelico z mlekom nadrobimo kvas, dodamo čajno žličko sladkorja ter žličko pirine moke. Premešamo, da dobimo kvasno zmes. V posodo presejemo moko, dodamo sol

in naribano lupinico limone. Rumenjake, sladkor ter vaniljev sladkor stepemo, dodamo mineralno vodo, toplo mleko, olje, kisko smetano, vaniljevo aromo in rum. Vse sestavine primešamo pirini moki, umešamo gladko testo in pustimo vzhajati 40 minut. Testo vzamemo iz posode, oblikujemo 70 g težke kroglice in jih polagamo na pomokano površino ter pustimo počivati pokrite s prtom 30 minut. Pri kvašenem testu je pomembno, da je prostor topel in da ni prepriha.

Olje segrejemo na 170 stopinj Celzija. Pomagamo si s termometrom, če ga nimamo, pa z lesno žlico. To položimo v segreto olje, in ko se okrog nje delajo mehurčki, je olje pripravljeno. Krofe polagamo v olje in jih cvremo od tri do štiri minute pokrite, potem jih obrnemo in še od tri do štiri minute odkrite. Krofe polagamo na papirnate brisače, da vpijejo olje. Vroče krofe polnimo s priljubljenim nadevom.



Foto: arhiv term (Vanessa Hasano)



Foto: arhiv term (Vanessa Hasano)

Postopek za nadev: Sladkor segrejemo v primerni posodi, tako da dobi nežno rjavo barvo. Pri karameliziranju sladkorja si pomagamo z leseno žlico. Ko je sladkor karameliziran, dodamo smetano ter mešamo,

dokler se zmes ne združi. Dodamo žajbelj in maslo. Pustimo počivati 10 minut. Zmes precedimo in pustimo, da se ohladi. Karameliziran nadev pripravimo en dan pred krofi, saj tako dobi pravo aromo.

PRAZNOVANJA

EN PAR ČEVLJEV ZA PRVI ZMENEK NI BIL DOVOLJ

Janko in Tončka Bajt iz Stražišča sta 4. februarja praznovala šestdeseto obletnico poroke. Tončka bo letos stara 83 let, Janko pa 86.

Alenka Brun

Janko je bil rojen v Lanišah, Tončka se je rodila družini Kalan, prihaja pa iz Dolenčic pri Javorjah. Doma so bili trije otroci, ki pa so jih zaradi spleta okoliščin (mamo so ustrelili ruski kozaki, oče je bil izgnan) razselili. Takrat je bila stara šest let. Brata sta ostala v domačem kraju, medtem ko je njo

k sebi vzela teta v Spodnjih Bitnjah, kjer je ostala približno do 17. leta. Opazimo, da je to obdobje, ki se ga Tončka spominja z žalostjo v glasu in ji je o njem težko pripovedovati. Pravi, da ko se zgodi kaj takega, potem kasneje v življenju težko navežeš stik s sorojenci. Tončka se je zaposlila že zelo mlada, in sicer v nekdanjem Tekstilindusu, kjer je dočakala tudi upokojitvev. Janko pa je upokojitev

dočakal v Savi, na koncu kot ekonom v kuhinji. Rodil se je na majhni hribovski kmetiji – v družini z devetimi otroki kot predzadnji otrok. »Doma sem bil rojen,« pravi. »Vse je mama rodila doma.« V družini je bilo sedem fantov in dve dekleti. Star je bil 17 let, ko se je odpravil od doma. S trebuhom za kruhom se je podal v Kranj. Delo si je najprej našel pri zidarjih.

Spominja se, kako se je vsako soboto s kolesom vozil domov, da mu je mama oprala umazano perilo in oblačila, nakar se je potem pri 23 letih odločil, da tako ne bo šlo več. Poiskal si je stanovanje. Tončko je spoznal na vlaku Kranj–Ljubljana. Tistega dne se je znašel v istem vagonu. Dekle mu je bilo všeč in odločil se je, da jo bo bolje spoznal. Preselil se je v njeno bližino, in ker je bil mož njene tete v kraju čevljar, je najprej odnesel v popravilo par čevljev. Vendar za prvi »randi« samo en par ni zadostoval, kar nam je Janko zaupal že pred desetimi leti, ko sta zakonca Bajt praznovala zlato poroko. Takrat je bilo veselo, diamantno pa sta letos proslavila precej bolj umirjeno, le v krogu najbližjih, epidemiološki situaciji primerno. Par se je poročil 4. februarja 1961. Najprej staj živela v najetem stanovanju v Stražišču, se preselila vmes na Zlato polje v Kranj, kjer sta ostala dobrih deset let, potem za pol leta še na Valjavčevo v Kranju, in ko sta se jima rodili še dvojčici, sta potrebovala večje stanovanje. In takoj ko se je pokazala priložnost, sta se preselila na



Tončka in Janko Bajt

Medetovo, nazaj v Stražišče. Bajtovima so se v zakonu rodile tri hčere, danes imata tudi že šest vnukov in štiri pravnuke. Drugače pa Janka ljudje v njegovi okolici poznajo po »multiudejstvovanju«, o čemer pričajo tudi številne listine, diplome, priznanja, ki so vsa našla prostor na stenah hodnika in nekaterih prostorov v hiši zakoncev Bajt. Na njegovo ime naletimo pri savskih gasilcih, folklornikih, Rdečem križu, krvodajalcih, od vsega začetka pa goji ljubezen do narodno-zabavne glasbe. Je samouk, igra kitaro, za potrebe folklore se je poleg kontrabasa naučil še nekaterih ljudskih

inštrumentov, za rezijanske plesne celo čelo. Igral je tudi pri raznih ansamblih, pel v oktetu, v Stražišču je bil tudi gospodar taborniške kočice takrat Odreda Albina Drolca. Pa gospodar oziroma hišnik Šmartinskega doma oziroma Kulturnega doma v Stražišču in še bi se kaj našlo. Janko se še zelo dobro spomni, kako je bila videti njuna poroka pred šestdesetimi leti, ko so mu doma, na Sovodnju, pripravili »ohcet«, Tončka pa se namuzne, da je bil pravi »foksnar«. »Tudi na svoji poroki je poprijel za inštrument,« doda. Glasba mu je bila in mu je še vedno blizu.



Zakonca Bajt v družbi hčera Bernarde, Tatjane in Mojce na praznovanju rojstnega dne

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja. Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975. Gorenjski Glas

»Finance, sanje, odnosi« Prosim, če lahko pogledate zame in moje finance. Zdaj sem dobila neko ponudbo in ne vem, kako se odločiti. Imela sem tudi sanje. Zbirala sem denar, same male kovance, in brskala po smeteh, da bi našla kakšno uporabno stvar. Kaj menite, se bo mož spremenil na bolje, če bom imela lepši pristop do njega, to se sedaj učim. Pozabili ste napisati šifro, pod katero pričakujete moj odgovor. Upam, da pride do vas. Na vašem mestu ne bi sprejela ponudbe, saj se vam res lahko zgodi ravno to, česar vas je po tistem strah. Na koncu ne bi bilo dobička, ampak le večji stroški, tako, da bi bili na izgubi. Če ne takoj, pa kasneje zagotovo. Če razložim vaše sanje, dobite enak odgovor.

Preštevanje malih kovancev, ne velikih bankovcev. Malenkosti ali pa izguba pri denarju. Tudi same smeti v sanjah pomenijo odvečno kramo, se pravi, da za vas ne dobro. Sanje nam velikokrat prinašajo odgovore in je prav, da smo pozorni, saj nikoli ne vemo, pri kateri odločitvi nam lahko pomagajo. Lepa beseda lepo mesto najde, tako je vedno bilo, ampak rado se pozablja. Do drugih moramo biti takšni, kot si želimo, da so oni do nas. Ker boste spremenili svoj pristop, se bo seveda tudi mož začel drugače obnašati. Več pozornosti, splošne prijaznosti in lepe besede. To so v resnici vse preproste stvari, ki bi morale biti samoumevne, vendar niso. Samo tako naprej in vajin odnos bo iz

TANJA ODGOVARJA tanja.70@hotmail.com

dneva v dan lepši in boljši. Lepo vas pozdravljam. »Pomlad« Najprej vas lepo pozdravljam in se vam zahvaljujem za vse nasvete in napovedi, ki so se do sedaj uresničile. Sedaj se spet oglašam, ker me srce boli. Gre za partnerske odnose pri meni in hčerki. Za hčerko me skrbi, ker je psihično totalno na tleh. Zanima me, ali se bo stanje pomirilo in ali ostaneta skupaj. Res je, ko pravite, da je vaša hči čisto na dnu. Zelo je žalostna in trenutno ne vidi nobenega izhoda. Z živci je na koncu in težko razmišlja pozitivno. Vendar ji prihodnost prinaša lepe in dobre spremembe. S partnerjem bosta izboljšala odnos, saj se imata kljub vsem težavam še vedno rada in se čutita.

In dokler je tako, je mogoče vse. Ostaneta skupaj in nadaljujeta veliko bolje. Vnukinja bo šolanje nadaljevala in premostila bo svoje težave. Potrebuje dodatno pomoč pri določenem predmetu v šoli, bilo bi ji veliko lažje. Vajin slab odnos z možem traja že dolgo časa in vi ne čutite več. Druge možnosti kot, da se umikate in prilagajate, nimate. Ni v moji navadi svetovati, da potrpite in počakajte, ampak v vašem primeru ne morem drugače. Usoda bo poskrbela za vas in vas rešila težav. Mož se ne bo spremenil, ker on zase misli, da je z njim vse v redu. In obratno, da je vse narobe z varni in ste glavni krivec za vse. Skozi eno uho notri in skozi drugo ven, naučite se tega in vam bo vsaj malo lažje. Imejte se radi.

LAŽJI SUDOKU

4				6		1	5	2
		5	7		2		9	
1		8	4					
		3		7		5		8
	9		5		3		2	
7		4		2		6		
					6	2		3
	8		9		7	4		
5	3	1		8				7

Rešitev:

4	9	6	7	8	2	1	5	3
9	1	2	9	2	5	7	6	8
2	6	7	5	1	9	2	8	3
6	8	2	9	5	1	7	3	4
1	2	6	7	9	8	5	3	4
8	7	5	6	2	9	8	1	2
9	4	6	9	6	7	8	2	1
7	6	8	2	1	7	5	9	6
2	5	1	8	9	6	4	7	3

TEŽJI SUDOKU

4							7	
	8			9		6		
	6		7		1		3	
				2		1		8
		4				7		
3		8		6				
	3		6		5		9	
		5		8			1	
	4							2

Rešitev:

2	8	5	6	7	9	4	1	3
9	1	2	9	2	5	7	6	8
7	6	7	5	1	9	2	8	3
6	8	2	9	1	8	2	3	4
8	7	5	6	7	1	9	4	2
5	6	1	7	2	6	9	3	8
1	4	9	2	6	9	2	7	5
6	2	9	2	1	7	5	9	6
2	5	1	8	9	6	4	7	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	

SLIKE IZ SESTRINEGA ŽIVLJENJA, 3. DEL

Življenje brez spominov

MILENA MIKLAVČIČ

usode



»Starostna razlika med se-
stro in njenim partnerjem me
je precej šokirala, kajti v se-
demdesetih letih so bili pari,
kjer je bila ženska starejša od
moškega, redki, če so sploh
obstajali. Stanovanje bilo na-
trpano s knjigami, slikami,
tapiserijami. Enkrat mi je mi-
mogrede omenila, da se je s
to umetnostjo prvič srečala
na psihiatriji ...«

Poloni, moji sogovorni-
ci, je žal, da ji za družinske
skrivnosti več kot toliko ni
bilo mar, dokler so bili živi
stari starši, tudi mama.

»Ko se ozrem nazaj, vem,
da je vsak od nas videl le sebe,
svojo ujetost v zloveščo uso-
do. Niti toliko se nismo potru-
dili, da bi si med seboj kazali
prijazen obraz vsaj ob prazni-
kih, rojstnih dnevih. Če sem
se še tako trudila, zmeraj so
našli na meni kakšno napa-
ko. To me je občasno zelo iz-
črpavalo. Še dobro, da nisem
bila kot Nataša. Zoprne stva-
ri sem hitro vrgla čez ramo in
šla po poti naprej.

Boli me srce, ker pri sestri-
ni zgodbi ne morem iti v po-
drobnosti. Preprosto rečeno,
ne poznam jih! Vem le tisto,
kar mi je uspelo izbrskati pri
tistih, ki so ji bili blizu.

Ko med nama ne bi bilo to-
likšne starostne razlike, bi ji

morda lahko pomagala, ji sta-
la ob strani ... Kajti Nataša res
ni imela sreče.

Nekoč so jo iz službe zara-
di epileptičnega napada od-
peljali v bolnišnico. Diagno-
za je bila pošastna: tumor, a
tiste vrste, ki ti 'podarja' le ne-
kaj mesecev življenja. Naiv-
no in otročje sem jo vprašala,
ali lahko o njeni bolezni po-
vem domačim. Ni mi dovolila.
Bi bilo kaj drugače, če je ne
bi ubogala? Mami je poznala
veliko zdravnikov, morda bi
bil med njimi kdo, ki bi ji pri-
skočil na pomoč?

Namesto tega sem molčala,
le predavanja sem zanemari-
la, vse dneve sem raje sedela
ob Nataši in jo držala za roko.
Njeni zadnji dnevi so bili mo-
riliški. Imela je hude bolečine,
velikokrat se ji je bledlo.

Nekoč je mami le opazila,
da sem objokana, da imam
črne podočnjake. Po pravici
sem ji povedala, kaj me teži.
Ko sem ji skušala razložiti,
kako Nataša trpi, me je preki-
nila in rekla, da je ne zanima,
da je zanjo že davno mrtva.

Njen partner ni dovolil, da
bi kdor koli od naših prišel
na pogreb. Pokopali smo jo v
manjšem dolenjskem kraju.
Čas zdravi rane in tudi Nata-
šin partner se je ponovno po-
ročil, pozabil na Natašo. Vsa-
ko leto se najmanj trikrat za-
peljem do pokopališča. Če
me kaj teži, tudi večkrat. Zdi
se mi, da mi je lažje, če se 'po-
govorim' z njo.

Pogosto berem, kako po-
membne so družinske vezi,
da kri ni voda in podobne ne-
umnosti. Res so neumnosti!
V naši družini smo si bili tuj-
ci, tako smo živeli in tako so se
stari starši in mama tudi po-
slovlili od tega sveta. Kot si mor-
da opazila, nikoli nisem ome-
nila očeta. Vem samo, kdo je,
poznam njegove osebne po-
datke, njegove bližnje, več kot
toliko mi ni znano. Pa metudi

zanima ne. Nikoli mu ni bilo
mar zame, nikoli od njega ni-
sem dobila niti enega samega
'cukra'. Vem, da ga ni več med
živimi, kje točno je pokopan,
me niti ne zanima.

Omenila bi še eno, zame
zelo pomembno srečanje, ki
sem ga doživela kot fiziotera-
pevtka v nekem domu za sta-
rejše. Na različne razgibalne
vaje so prihajali tudi zunanji.
Nekoč je prišel tudi starejši
gospod. Dokler se ni nasme-
nil, se mi je zdel kot nekdo, ki
ga na ulici ne bi niti pogledala.
Zaradi prevelike teže je imel
velike težave s hrbtenico. Be-
seda je dala besedo, in ko je za
trenutek nehal pripovedovati
šale, sem ga vprašala po ime-
nu. 'Aleks sem,' mi je odgovo-
ril. 'Redko ime, se pa spom-
nim, da je bilo enako ime tudi
sestrinemu fantu,' sem ne-
hote pripomnila. Nenado-
ma se je možak zakrčil, zgr-
bil vase in pobledel. Res je bil
on, Natašin Aleks. Terapije je
bilo konec, kajti začel je neut-
olažljivo jokati. Ko se je malo
zbral, je povedal, kako mu je
gospa B. (moja mama) uničila
življenje. Bival je v samskem
domu in nekega dne so priš-
li k njemu, v sobo, upravnik,
miličnik in moja mama. Za-
čeli so mu groziti, da ga bodo
vrgli na cesto, stlačili v zapor,
da bo izgubil službo, če se ne
bo nehal družiti z Natašo. Mi-
ličnik mu je pri tem pokazal
celo pištolo, da je bilo vse sku-
paj videti bolj resno.

'Tako sem se ustrašil, da
sem se skoraj podelal v hla-
čel!' je pripovedoval Aleks.
'Vseeno sva se z Natašo še
dobila. A je k nama pristo-
pil neki drugi miličnik in mi
ukazal, naj se odstranim, naj
izginem. Nataša je še nekaj
časa hodila k Litostroju, kjer
sem delal. Postavila se je na
drugo stran ceste in me gle-
dala, ko sem s sodelavci od-
hajal v drugo smer.'

Aleks se je kasneje, ker je
bila pač takšna navada, poro-
čil, a se je zakon že po nekaj
letih razdril. Žena je odšla z
drugim, njemu pa je pustila
sina, ki ga je sam vzgajal.

Aleks se me je oklenil z
obema rokama ter me pro-
sil, ali se lahko še kdaj vida.
Res sva šla nekajkrat na kavo,
a mu moja družba ni dobro
dela. Preveč bridkih spomi-
nov se mu je obudilo, preveč
je revež trpel, ko me je gledal.
Ko sem mu o Nataši poveda-
la vse, kar sem vedela, ni več
prihajal. Še danes me zabo-
li srce, ko se spomnim nanj.

Zelo me je zanimalo, kdo
je bil tisti miličnik, ki mu je
uspelo streti Aleksa. Spraše-
vala sem tu in tam in nazad-
nje sem ugotovila, da je bil
naš daljni sorodnik po ded-
kovi strani. Nekateri so bili
nanj celo ponosni, bil je 'ka-
rierni' miličnik, delovni staž
je zaključil kot eden tesnih
sodelavcev takratnega mini-
stra za notranje zadeve.

»Življenje, ki smo ga ži-
veli, razmere, v katerih sem
odraščala, so tudi na meni
pustile sledi. Težko sem ko-
murkoli zaupala, ljubezen-
ske zveze so se mi podirale,
še preden so sploh zaživele.
Ne bom pozabila babičnih
besed: 'Zaradi ljudi se mora-
mo ves čas smehljati'. Uniče-
vale so me!

Včasih me pot zanese v ti-
sti del mesta, ki je bil nekoč,
še pred vojno, naš. Danes je
vse drugače. Sicer smo dobi-
li nekaj malega odškodnine,
a sta jo mama in njen zadnji
partner obdržala zase. Meni
je pripadalo nekaj malega,
kar ni zadoščalo niti za na-
kup avtomobila. Šele na sta-
ra leta, ko tudi sama nisem
pri najboljšem zdravju, bole-
če spoznavam, kako malo je
vredno življenje, če se o njem
ne ohranijo spomini.«

(Konec)



KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Pustni torek je in po starih običajih je bila to še zadnja pri-
ložnost, da so si ljudje privoščili nekaj bolj »konkretnega«
in si naredili »zalogo« za daljše obdobje posta, ko so uživali
skromnejše jedi.

Bujta repa s krvavico

Potrebujemo 500 g kisle repe, 400 g svinjskih kosti z mesom, sol, 2 lovorjeva lista, poper v zrnju, 70 g prosene kaše, zvrhano žlico moke, žličko mlete sladke rdeče paprike, sol in 3 stroke česna.

V velik lonec damo v mrzlo vodo kuhat svinjske kosti z mesom. Solimo, dodamo lovorjeva lista, nekaj zrn popra in kuhamo 1 uro. Nato zmanjšamo ogenj, dodamo kislo repo in malo pokuhamo. Medtem na ponvi na stopljeni masti najprej popražimo moko. Dodamo ji nasekljan česen in rdečo papriko. Dobro premešamo, prilijemo 3 zajemalke vode, v kateri se kuha repa, zopet premešamo, da postane tekoče, nato pa podmet skozi cedilo precedimo v repo. Pri tem si pomagamo z metlico, da ne ostanejo grudice moke. Premešamo, vmešamo še proseno kašo in kuhamo še 45 minut. Medtem spečemo krvavice, na ponvi ali v pečici. Bujta repa je kuhana, ko gre meso od kosti. Repo postrežemo skupaj s pečeno krvavico.

Krompir v zelnici s pečenico

Potrebujemo 1 kg krompirja, 1 kg kislega zelja, olivno olje, 3 stroke česna in pečenice.

Krompir olupimo, narežemo na kocke in damo v vodo. Na krompir damo oprano kislo zelje. Posodo pokrijemo in kuhamo približno pol ure. Medtem spečemo pečenice. Ko sta krompir in zelje kuhana, ju zabelimo z olivnim oljem, na katerem smo popražili česen, lahko pa tudi s popraženimi ocvirki. Krompir in zelje postrežemo s pečeno pečenico.

Ocvirkovka

Potrebujemo 750 g moke, 3 dl mleka, 1 dl smetane, 100 g margarine, 2 rumenjaka, sol, kvasac iz 40 g svežega kvasa, malo sladkorja in mleka ter 60 dag ocvirkov ali tofuja.

Za testo v 3 dl toplega mleka zmešamo rumenjake, maščobo, smetano in sol. To zlijemo v skledo z ogreto moko in gnetemo z mešalnikom. Čez čas dodamo vzhajani kvasac in gnetemo naprej, da se testo loči od posode. Nato damo na toplo, da vzhaja. Testo mora narasti za dvakratno količino. Zatem ga razvaljamo na poljubno debelino in potresemo z ocvirki. Namesto ocvirkov lahko vzamemo na koščke narezan tofu, ki smo ga skupaj z drobno narezano čebulo prepražili na maščobi. Potresemo po razvaljanem testu, zvijemo in damo v namaščen pekač, da vzhaja. Preden damo ocvirkovko v pečico, jo še premažemo z maščobo. Pečemo v pečici, ogreti na 200 °C, približno 50 minut. Temperaturo po potrebi med peko znižamo na 180 °C. Ocvirkovko ponudimo še toplo.

www.gorenjskiglas.si

Piškoti, ki ne razočarajo

ERIKA JESENKO



Če želimo pripraviti piško-
te, ki bodo navdušili in so
hkrati preprosti za pripravo,
so piškoti v obliki kavni zrn
ali rožičevi piškoti s poma-
rančo kot nalašč za to. Obo-
ji nas bodo privabili že z vo-
njem, ko bomo vanje ugriz-
nili, pa povsem prevzeli.

Za pripravo kavni zrn
potrebujemo: 240 g moke, 1
prašek za čokoladni puding,
1 žlico kakava, 2 žlici instant
kave, 1 žličko pecilnega pra-
ška, 130 g sladkorja, 150 g
masla, 1 jajce, ščepec soli, 3
žlice vroče vode.

Kavo raztopimo z vročo
vodo. Moko pomešamo sku-
paj s kakavom, pecilnim pra-
škom, praškom za čokoladni

puding, sladkorjem in soljo.
Dodamo na kocke narezano
maslo in jajce ter prilijemo
raztopljeno kavo. Vse skupaj
zgnetemo v testo in ga obli-
kujemo v kepo. Testo posta-
vimo v hladilnik za pol ure.
Iz ohlajenega testa oblikuje-
mo za približno 2 centimetra
dolge ovalne kroglice. Po sre-
dini naredimo zarezo s po-
močjo zgornje strani noža,
tako da dobimo piškote v ob-
liki kavni zrn. Piškote pola-
gamo na namaščen pekač ali
pekač, prekrit s peki papir-
jem, in pečemo v pečici, se-
greti na 180 °C, 15 minut.

Za pripravo rožičevih
piškov potrebujemo: 150 g
rožičeve moke, 1 prašek za



čokoladni puding, 150 g pše-
nične moke, 1 jajce, 5 žlic po-
marančnega soka, lupinico 1
pomaranče, 140 g sladkorja,
pol žličke cimeta, ščepec soli, 1
pecilni prašek.

Skupaj zmešamo rožičevo
moko, prašek za čokoladni



puding, pšenično moko,
lupinico pomaranče, slad-
kor, cimet, sol in pecilni pra-
šek. Dodamo na kocke na-
rezano maslo, jajce ter pri-
lijemo pomarančni sok. Vse
skupaj zgnetemo v testo in
ga oblikujemo v kepo. Testo

postavimo v hladilnik za pol
ure. Iz ohlajenega testa obli-
kujemo za oreh velike kro-
glice in jih polagamo na
namaščen pekač ali pekač,
prekrit s peki papirjem, in
pečemo v pečici, segreti na
180 °C, 15 minut.

V času omejitev najbolj pogrešajo druženje

Kaj ljudje najbolj pogrešajo v času, ko morajo zaradi koronavirusa upoštevati številne omejitve in prepovedi ...

MAŠA LIKOSAR

Kranj – »Pogrešam socialne dogodke s klasičnim druženjem brez ukrepov. Želim si ponovno obiskovati koncerte, gledališke predstave, ptopisna predavanja, pravzaprav vse dogodke, kjer je stik z ljudmi,« je dejal Rok Tomšič iz Medvod in nadaljeval: »Vprašanje je, kako bodo ukrepi in odtegnitev druženja vplivali na ponovno socializacijo ljudi. Dolgo časa smo se trudili, da bi mlade odvrgli od ekranov, danes je obratno, vabimo jih pred ekrane, kar se mi ne zdi prav. Ljudje potrebujemo stike z drugimi, zato mislim, da se bomo takoj po sprostitvi ukrepov vrnili v stanje, kot smo ga poznali pred epidemijo. Morda pa so se nekateri že tako navadili na omejitve, da tudi po sprostitvi ukrepov zaradi strahu pred

virusom in kaznimi ne bodo hiteli na dogodke in druženja. Sicer pa nobena od sprostitvenih faz ne predvideva odprtja klubov in diskotek, niti zelena faza ne, kar se mi zdi problematično. Vseeno upam, da bomo lahko že poleti pripravili kakšno prireditev na prostem. Še prej, ko bo dovoljeno druženje do deset ljudi, pa prenose koncertov v živo, kar je zagotovo boljše kot nič.«

Tudi Kranjčan Aleš Komelj poudarja, da ljudje najbolj pogrešajo druženje in socialne stike. Kot športni trener opaža upad motivacije med športniki. »Predvsem mladi športniki nimajo več pravega cilja, zato jim upadeta motivacija in volja do treningov in tekem. Članske ekipe sicer še nekako delujejo, a mlajše generacije se bodo težko vrnile v ustaljene tirnice. Padajo tudi

motorične sposobnosti, mišična masa se pri športnikih zelo hitro izgublja,« je dejal Komelj in dodal: »Po sprostitvi ukrepov bo ključno, da nazaj v šport privabimo čim več ljudi. Zavedam se, da bo po epidemiji pomembnejše samo udeleževanje v športu kot pa uspehi in rezultati.«

»Z najbližjimi se slišimo le po telefonu, kar še zdaleč ni enako kot druženje v živo, tedaj človeka drugače dojemamo in občutiš. Ljudje zato vse bolj pogrešamo druženje. S hčerko, ki živi v Avstriji, sva se nazadnje videli sredi decembra lani. Rada bi jo obiskala, a je ne morem. Druga živi na Irskem, zaradi česar jo je sploh nemogoče videti v živo. Sama pogrešam tudi obiskovanje razstav in podobnih kulturnih dogodkov. Rada bi šla v druge kraje, na primer v Ljubljano po nakupih, a zaradi omejitev gibanja



V času epidemije covida-19 in številnih ukrepov ljudje najbolj pogrešajo druženje in socialne stike. / Foto: Gorazd Kavčič

na občine ne smem,« je dejala Alojzija Murn iz Strahinja in še dodala: »Trgovine z živili so bile sicer odprte,

a pogrešala sem ostale trgovine, kjer bi lahko kupila vino. Naročiti sem jo morala na internetu. Med drugim sem

naročila tudi čevlje, in ker niso bili prave številke, sem jih morala poslati nazaj, kar ni najbolj priročno.«

Spodbujajo strpnost

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Izobraževalni center Eksena je v tem šolskem letu pripravil šesti projekt Mednarodni dan strpnosti – dan za strpnost in prijateljstvo, ki se mu vsako leto pridružujejo številni vrtci ter osnovne in srednje šole. Kot nam je povedala koordinatorica projekta pri Ekseni Katja Kržan, z območja Gorenjske sodelujejo OŠ Matije Čopa in OŠ Jakoba Aljaža ter podružnična šola Primskovo pri OŠ Simona Jenka v Kranju, OŠ 16. decembra Mojstrana, OŠ Toma Brejca in OŠ Marije Vere v Kamniku. Med sodelujočimi iz Gorenjske pa so prvič tudi otroci in vzgojitelji Vrtca Mehurčki iz Komende, ki so se tako kot drugi posvečali letošnji temi, ki je bila Z drugimi ravnaj tako, kot si želiš, da bi drugi ravnali s tabo. Glavni namen projekta je namreč spodbujanje prijateljstva med otroki,

medsebojno spoštovanje in razumevanje ter sprejemanje. »Z otroki smo se o strpnosti pogovarjali skozi slikanico Grdi raček. Prijatelj je nekdo, ki ti je všeč, s katerim se igraš; prijatelji ti ne jemljejo stvari in se ne delajo važne. Prijatelji si stvari delijo, si pomagajo, so strpni in malo počakajo. Konflikte rešujejo v obojestransko zadovoljstvo. Torej smo strpni, ko smo z nekom prijatelji, se spoštujemo in se imamo radi,« je povedala koordinatorica projekta v komendskem vrtcu Josipa Juhant, ki je poudarila tudi pomen socialnih stikov otrok z ljudmi zunaj ožjega družinskega kroga ter pomen gibanja in stikov z vrstniki, kar se je izkazalo za še posebno pomembno prav v času epidemije covida-19.

Projekt bodo sicer prav zaradi epidemije in posledičnega dolgotrajnega zaprtja vrtcev in šol podaljšali v prihodnje leto.



Projektu so se prvič pridružili tudi v Vrtcu Mehurčki v Komendi. / Foto: Vrtec Mehurčki

MojeDelo.com

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSILITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Tehnični vodja, m/ž (Idrija)

Opis: vodenje, organiziranje in nadziranje dela na tehnično-proizvodnem področju, usklajevanje del med podizvajalci, usklajevanje tehničnih rešitev in komercialnih sprememb, organiziranje in razporejanje podizvajalcev in kooperantov, ki delajo na gradbiščih ... SGP Zidgrad Idrija, d. d., Vojkova ulica 8, 5280 Idrija. Prijave zbiramo do 5. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Tehnolog brizganja plastike, m/ž (Naklo)

Glavne naloge: priprava strojev, perifernih naprav in materiala za brizganje, nadzor procesa brizganja, menjava ter vzdrževanje orodij, izvajanje procesne kontrole, enostavnejših meritev in izdelava zapisov meritev oz. tehnoloških postopkov ... Orodjarstvo Knific, d. o. o., Pot na pilarno 12, 4290 Tržič. Prijave zbiramo do 25. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Izdelovalec gumenih izdelkov, m/ž (Kranj)

Pričakujemo: II., III. ali IV. stopnjo izobrazbe, zaželeno so delovne izkušnje v proizvodnji (ni nujno), pripravljenost na delo v več izmenah (tri- ali štiriizmenско delo), vestnost, veselje do dela, pridnost, odgovornost, osnovno poznavanje dela z računalniškimi programi (MS Office). Trelleborg Slovenija, d. o. o., Škofjeloška cesta 6, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 13. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

CNC-operater, m/ž (Lesce)

Ste iz Gorenjske in iščete delo? Iščete delo in bi želeli biti del uspešne ekipe v slovenskem podjetju s sodobno opremljeno računalniško podprto proizvodnjo v Lescah na Gorenjskem? Vabimo Vas da se nam pridružite! Prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite na elektronski naslov kadri@aka-pcb.si ali po klasični pošti na naslov AKA PCB, d. o. o., Lesce, Rožna dolina 54, 4248 Lesce. AKA PCB, d. o. o., Lesce, Rožna dolina 54, 4248 Lesce. Prijave zbiramo do 13. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Izdelovalec podplatov, m/ž (Tržič)

Pričakovana delodajalca: zaključena najmanj IV. stopnja izobrazbe, vrsta izobrazbe: želena poklicna, kateralkoli, vsaj 2 leti delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu, znanje tujega jezika ni potrebno (angličščina, nemščina), poznavanje dela z računalnikom, voziško dovoljenje B-kategorije. PGP Inde, d. o. o., Ste Marie aux Mines 5, 4290 Tržič. Prijave zbiramo do 13. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

CNC-operater na prebijalnem stroju, m/ž (Škofja Loka)

Želite sodelovati pri procesu obdelave in preoblikovanja pločevine v izdelke? V podjetju SAX konstrukcije razpisujemo prosto delavno mesto CNC-operater na prebijalnem stroju. Sax Konstrukcije, d. o. o., Retnje 1a, 4294 Retnje. Prijave zbiramo do 12. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Mehatronik, m/ž (Kranj)

Mehatronik – 2 prosti delovni mesti. V svoje vrste vabimo dva strokovnjaka za področje strojništva in elektronike. Zaposlitev 1 leto s podaljšanjem za nedoločen čas. Delo v dinamičnem okolju in prijetni ekipi, stimulativno plačilo. Dossis, d. o. o., Savska cesta 30, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 6. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja računovodstva, m/ž (Žiri)

Za razpisano delovno mesto iščemo kandidata, ki izpolnjuje naslednje pogoje: univerzitetna izobrazba ekonomske smeri, najmanj 4 leta primerljivih delovnih izkušenj, prednost imajo kandidati s poznavanjem področja proizvodnje in trgovine. Alpina, d. o. o., Žiri, Strojarska ulica 2, 4226 Žiri. Prijave zbiramo do 5. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Proizvodni delavec, m/ž (Brnik)

Opis del in nalog: delo v liniji, kjer se izdeluje glavni apara – delo je lahko stoječe ali sedeče, delo na sestavi attachmentov – delo je sedeče. V obeh primerih (linija in sestava attachment) delavec rokuye z različnimi materiali – plastika, kovina, steklo (žarnice, elektronske komponente (vezje), baterije ... Iskra Mehanizmi, d. o. o., Lipnica 8, 4245 Kropa. Prijave zbiramo do 25. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Pomoč strankam, m/ž (Ljubljana in Radovljica)

Naloge in odgovornosti: strokovno svetovanje pri prodaji kupcem po telefonu in e-pošti, sledenje dnevnikom klicanja in ažurno in hitro odgovarjanje na zgrešene klice, natančno in dosledno odgovarjanje na povpraševanja kupcev ... PR, d. o. o., Puštal 101, 4220 Škofja Loka. Prijave zbiramo do 24. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Proizvodni delavec/CNC-operater, m/ž (Križe pri Trzinu)

Opis delovnega mesta/naloge: prevzem in izpolnitev tehnične dokumentacije, nastavitve CNC-stroja, priprava in izbira programov, priprava orodja in materiala, samostojno opravljanje dodatnih proizvodnih del ... Intec MKD, d. o. o., Retnje 1a, 4294 Križe. Prijave zbiramo do 12. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Upravnik nepremičnin, m/ž (Šenčur)

Pričakujemo: saj 3 leta delovnih izkušenj na enakem ali sorodnem področju. Zaželeno so predvsem naslednje izkušnje: izdelava mesečnih obračunov s področja upravljanja, priprava dokumentacije, skrb za ustrezne zavarovalne police, prijavljanje nastalih škod zavarovalnici ... Ržišnik Perc, d. o. o., Poslovna cona A2, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 13. 3. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strokovnjak za kontroling, m/ž (Kranj)

Bodi strokovnjak, ker: obvladaš področji financ in kontrolinga, imaš izkušnje s planiranjem in letnim poročanjem v skupini podjetij ... Iskratel, d. o. o., Ljubljanska cesta 24a, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 27. 2. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 16. 2.	Sreda 17. 2.	Četrtek 18. 2.	Petek 19. 2.	Sobota 20. 2.
-4/7 °C	-3/9 °C	-1/10 °C	2/10 °C	0/9 °C
Nedelja 21. 2.	Ponedeljek 22. 2.	Torek 23. 2.	Sreda 24. 2.	Četrtek 25. 2.
-2/10 °C	0/12 °C	2/14 °C	1/15 °C	2/14 °C

tedenski koledar

			vzhod	zahod
16. 2.	tor.	Julijana	7.03	17.30
17. 2.	sre.	Silvin	7.01	17.31
18. 2.	čet.	Simeon	7.00	17.33
19. 2.	pet.	Julijan ☾	6.58	17.34
20. 2.	sob.	Leon	6.56	17.35
21. 2.	ned.	Irena	6.55	17.37
22. 2.	pon.	Marjeta	6.53	17.38

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

OBVESTILA

Predstavitev knjige Kako izgoreti

Danes, v torek, 16. februarja, si ob 19. uri na profilu Knjižnice dr. Toneta Pretnarja na Facebooku lahko ogledate predstavitev knjige Kako izgoreti avtorja Aljoša Bagole, enega najbolj priznanih in največkrat nagrajenih slovenskih oglaševalskih kreativnih direktorjev, izvrstnega pripovedovalca zgodb, priljubljenega predavatelja in kolumnista. S knjigo Kako izgoreti prinaša iskreno izpoved o spopadanju z izgorelostjo.

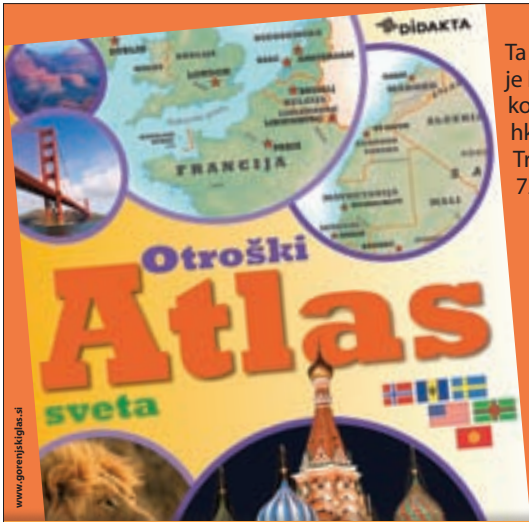
PREDAVANJA

Po najlepših mestih Slovenije

Ljudska univerza Tržič vabi na virtualno potopisno predavanje Alenke Veber, ki bo zbrane pred ekrani v petek, 19. februarja, popeljala po najlepših mestih Slovenije. Prijavo za ogled oddajte na: info@lu-trzic.si, od koder boste prejeli povezavo za ogled dogodka.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si



Ta knjiga je lepo in koristno darilo hkrati. Trda vezava, 72 strani.

Prej, ko se otrok spozna z zemljevidi in dobi občutek za zemeljsko oblo, razporeditev celin in držav, njihovih glavnih mest, zastav ter značilnosti, bolje se bo znašel v šoli in v vsakdanjem življenju. V Otroškem atlasu sveta s posodobljenimi podatki boste skupaj z otrokom svet odkrivali na preprost in zanimiv način.

Redna cena knjige je 19,99 eur, nova cena knjige je le 11,99 eur+poština.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

11⁹⁹ EUR * poština

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

POSESTI

PRODAM

ZAZIDLJIVO parcelo Poljšica pri Podnartu, 615 m², ravna, sončna lega, 120 EUR/m², tel.: 041/639-284, od 17. do 20. ure

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

CITROËN C4 Grand Picasso 1.6 HDI, letnik 2009, 7 sedežev, lepo ohranjen, cena 3.200 EUR, tel.: 031/374-706

FORD Mondeo karavan, diesel, letnik 2004, lepo ohranjen, tel.: 040/795-958

VW Touran 1.6 TDi, letnik 2012, 7 sedežev, vsa oprema, odličen, cena 6.400 EUR, tel.: 041/366-664

TEHNIKA

PRODAM

TV, starejši, ekran 37 cm, dobro ohranjen, za 5 EUR, tel.: 041/276-485

KURIVO

PRODAM

SUHA bukova in mešana drva, tel.: 041/841-632

SUHA bukova in mešana drva, lahko razžagana in z dostavo, ugodno, tel.: 040/668-920

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

IR panel; klubsko mizico; okroglo, belo mizo, fi 120; pravokotno mizo, črno + stoli, tel.: 040/129-972

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

UGODNO: orbitrek kolo, cena po dogovoru, tel.: 031/283-960

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

SLOVENSKA narodna noša v 19. in 20. stoletju, s krojnimi polami, tel.: 030/389-684, Majda

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, različne velikosti, motivi in cenovnega razreda, izjemno darilo, tel.: 040/567-544

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

PRIKOLICO za prevoz gorske kosilnice BCS in železna kolesa, tel.: 041/482-547

PRIKOLICO z dvigalom RM, kiper prikolico 3 T., rotacijsko kosilnico BCS z gnetilnikom D-KR 20, tel.: 041/547-994

KUPIM

PRIKLJUČKE in traktor, tel.: 031/555-083

TRAKTOR in vso ostalo kmetijsko mehanizacijo, tel.: 031/562-809

TRAKTOR, kiper prikolico in mini bager, tel.: 031/500-933

PRIDELKI

PRODAM

KRMNI krompir, tel.: 031/599-318

RDEČI krompir desire, 30 kg/9 EUR, Olševek 41, tel.: 041/293-627

SILAŽNE bale prve košnje, tel.: 040/700-697

VINO kraški teran, cena 2 EUR/l, mešano belo 1,10 EUR/l. Zbiram naročila za dostavo, tel.: 031/795-008

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKCA, ČB, starega 3 tedne, tel.: 031/828-955

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave in grahaste pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113

RJAVE jarkice, stare 20 tednov, in jednini krompir, beli, tel.: 070/607-565

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

AS Gorjuše - Nomenj išče pastirja-sirarja na planini Zajavornik, za pašno sezono 2021. Pisne prijave do 1. 3. 2021 na: AS Gorjuše - Nomenj, Gorjuše 36a, 4264 Boh. Bistrica

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

RAZNO

PRODAM

ZA simbolično ceno prodam kotno se-dežno garnituro in oljni gorilec Thyssen TB3, tel.: 04/25-22-507

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si



Vse otroštvo se je upiral vsem pravilom, vedno je bil v opoziciji, vedno je bil drugačen. Mladi upornik se je razvil v najboljšega zagovornika v državi, postal in ostal je ikona slovenskega odvetništva.

246 strani, trda vezava

19⁹⁹ EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas



224 strani, 15 x 20 cm, špiralna vezava,

Pred vami je najnovejša kuharica za kremasta peciva in sladice – sadna peciva, rulade, torte in tortice, sladice brez peke, deserte v kozarcih in ostale kremaste užitke. Njihova jasna in enostavna priprava vodi vsakogar do zagotovljenega uspeha.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

10 EUR * poština

Gorenjski Glas

Radio  Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati 13. kroga – 14. februarja 2021
5, 15, 16, 17, 21, 24, 28 in 38

Loto PLUS: **4, 20, 22, 24, 28, 31, 32 in 17**
Lotko: **4 0 4 3 6 6**

Sklad 14. kroga za Sedmico: **1.050.000 EUR**
Sklad 14. kroga za PLUS: **1.900.000 EUR**
Sklad 14. kroga za Lotka: **920.000 EUR**

V spomin priklješ ljub obraz nekdanji, predmestje, gaje, tenko kito las, večer Miklavžev, droben hip brezdanji,

ko v čudenju ti blag obstal je čas in angel luč prižgal v nebesni špranji. In kot pejsaž za okni beli mráz ... (Bina Štampe Žmavc)

V 96. letu starosti nas je zapustila draga mama in stara mama

PAVLA ZAPLOTNIK
rojena Prosenc

Od nje se bomo v družinskem krogu poslovili v sredo, 17. februarja 2021, ob 14. uri na pokopališču v Križah.

Vsi njeni Križe

Namesto zaščitne maske so si nadelali pustno

Pustni konec tedna ni minil v znamenju tradicionalnih pustnih povork in karnevalov, a kljub temu so ga mnogi izkoristili in si namesto zaščitne nadelali pustno masko.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Staro mestno jedro Kranja so na pustno soboto obiskale številne maskare, ki so se nastavljale fotografskemu objektivu v foto kotičku. Gasilka Polona in gasilec Samo, princeske, klovni, rožice, računalnik, lisička in mnoge druge pustne maske so poudarile, da letos ne odganjajo le zime, temveč tudi koronavirus. Kranjčanka Ana Šinkovec v kostumu strica Festerja iz družine Addams je izrazila zadovoljstvo, da je center Kranja kljub vsem ukrepom zaživel in da so otroci lahko deležni pustnega rajanja. »Videli smo nekaj zanimivih mask, sicer se mi pa zdi, da ljudje letos niso namenili veliko pozornosti kostumom, ker ni festivalov in povork,« je povedala Šinkovec. Matic Leskovar iz Stražišča v kostumu strička



V Kranju so maskare v foto kotičku ovekovčile svoje pustne oprave. / Foto: Primož Pičulin

Lega pa je dejal, da si moraš ne glede na skromno ponudbo pustnih dogodkov pustno vzdušje pričarati sam. »Vsako leto se našemimo in tudi letos se tradiciji nismo izneverili. Všeč mi je, da smo se

lahko skupinsko fotografirali. Upam, da bomo dobili tudi krofe, brez katerih pust ni pravi pust,« nam je zaupal Leskovar.

Vedno aktualni, zabavni in izvirni šenčurski Godlarji, ki tradicionalno pripravijo eno največjih pustnih povork na Gorenjskem, so letos na spletnih straneh objavili video iz posnetkov preteklih pustnih povork. Ob videu so zapisali, da si želijo, da bi bila »Corona čim prej zopet samo pivo, da bodo testili še v šolah, da bo izolacija le še na hišah in kablilih, da bo pozitivno samo naše razmišljanje in da bodo maske le še za pusta.« Če bi nam covid-19 že prizanesel in bi bila pustovanja dovoljena, pa bi bila po besedah predsednika Društva Godlarji Šenčur Roberta Vehovca osrednja tema letošnja 31. pustne povorke zagotovo koronavirus.

Člani Pustne sekcije Striček z Vira pri Domžalah zaradi epidemije niso vrgli

puške v koruzo in so kljub vsemu pripravili pustno dogajanje malo drugače. V sodelovanju s Službo za turizem Občine Domžale in portalom Domžalec.si so na pustno nedeljo poskrbeli za pustne norčije na prvem virtualnem karnevalu. V prenosu v živo so prikazali arhivske posnetke preteklih pustnih karnevalov, pozdravili so pustne prijatelje z vseh koncev Slovenije, ki se vsako leto pridružijo njihovemu pustovanju, z glasbenimi vložki pa je virtualni karneval malo drugače popestril Striček bend.

V medvoškem Klubu Jedro so pozornost namenili najmlajšim maskaram. Objavili so virtualno pustno delavnico Izdelaj si svojo pustno masko, ki jo je vodila Karmen Jeraj. Na pustno soboto pa so na ogled ponudili virtualno pustno predstavo Gospod Pustek in gospa Pustka, ki je otrokom odkrila skrivnost, kaj počne Pust.



Kdo pravi, da zaradi epidemije pustni kostum ne more biti izvirjen? Na pustno soboto je mestno jedro Kranja obiskala maskara v podobi računalnika s pravim ekranom na glavi. / Foto: Primož Pičulin

vremenska napoved

Danes bo zmerno do pretežno oblačno, zjutraj bo lahko še delno jasno. Tudi jutri in v četrtek bo zmerno, občasno tudi pretežno oblačno. Jutranje temperature bodo še pod lediščem, čez dan pa bo topleje kot v preteklih dneh.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK



–6/8 °C

SREDA

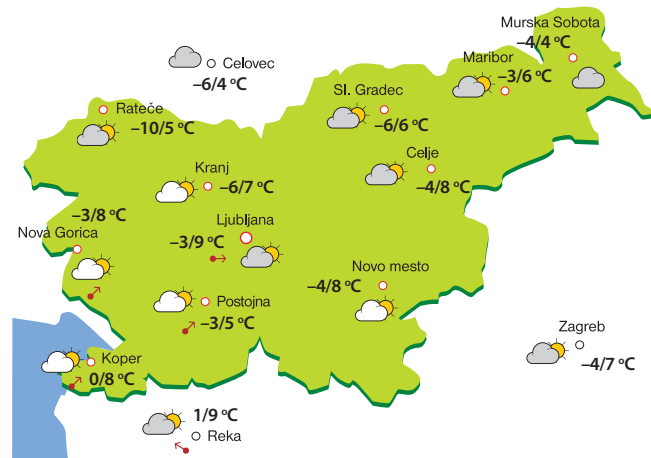


–4/11 °C

ČETRTEK



–2/10 °C



Na Španovem vrhu brezplačno za mladino

URŠA PETERNEL

Jesenice – Edino jeseniško smučišče Španov vrh je letos narava bogato obdarila s snegom, tako da obratuje, za zdaj ob koncih tedna. Upravljavec smučišča Športni center Španov vrh in Zavod za šport Jesenice pa sta ob sofinanciranju Občine Jesenice zdaj omogočila brezplačno smučanje za jeseniške osnovnošolce in srednješolce. Kot so sporočili iz Zavoda

za šport Jesenice, vsak jeseniški dijak ali osnovnošolec lahko prejme dve brezplačni vozovnici za smučišče Španov vrh, če obiše Španov vrh, se fotografira na zgornji postaji enosedežnice in fotografijo objavi na svojem Facebook profilu ter označi »Zavod za šport Jesenice«. Vpisati se mora tudi v vpisno knjigo, ki je na zgornji postaji in je namenjena pohodnikom v akciji Osvajalec Španovega vrha.



Edino jeseniško smučišče Španov vrh letos obratuje, za zdaj ob koncih tedna, saj je dovolj naravnega snega.

KRATKE NOVICE

Na poročnih obredih odslej lahko do deset oseb

Kranj – Po zadnjem sproščanju ukrepov za zajezitev koronavirusa je prišlo tudi do rahljanja omejitev pri izvedbi civilnih poročnih obredov. Ti so bili do nedavnega možni zgolj s tremi navzočimi (par in mati) oz. največ štirimi (če je potrebna še prisotnost tolmača), od včeraj pa je skladno z dovoljenjem ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janeza Ciglerja Kralja na območju vseh upravnih enot v Sloveniji dovoljeno sklepanje zakonskih in partnerskih zvez z največ desetimi prisotnimi osebami.

Državna pomoč za omilitev posledic neurja

Kranj – Vlada je na seji prejšnji teden potrdila končno oceno škode, ki jo je močno neurje z vetrom in točo povzročilo 30. avgusta lani na območju sedemindvajsetih občin gorenjske, koroške, ljubljanske, notranjske, podravske, pomurske, posavske, severnoprimske, vzhodnoštajerske in zahodnoštajerske regije. Škoda je znašala 6,6 milijona evrov, od tega jo je bilo največ na stavbah, na gozdnih cestah, gradbeno-inženirskih objektih in vodotokih. Ker je škoda preseгла 0,3 promila načrtovanih prihodkov rebalansa lanskega državnega proračuna, bodo za omilitev posledic škode uporabili sredstva državnega proračuna, program za porabo denarja pa bodo pripravila pristojna ministrstva.

Nov prehod za pešce na Jelenovem klancu

Kranj – Na Jelenovem klancu v Kranju je nov prehod za pešce, opremljen s sodobno elektroniko, ki prilagaja osvetlitev glede na prisotnost pešcev in zunanjim razmeram. Gre za pomembno cestno izboljšavo, ki poleg varnosti pešcev na mestni vpadnici vzpostavlja tudi hitrejši in lažji dostop iz starega mestnega jedra do Majdičevega loga, poudarjajo na Mestni občini Kranj. Nov prehod za pešce se nahaja v bližini stopnišča, ki vodi s Tomšičeve ceste v starem Kranju do parkirišča in pločnika pri Kranjskih rovih. Opremljen je tudi s senzorjema, ki zaznata pešce, tedaj pa začnejo utripati LED-utripalca in LED-svetilki. Svetilki tudi močneje zasvetita ob večernih in nočnih urah in tako učinkovito opozorita na prisotnost pešcev na prehodu, so še razložili na občini.